

Kommunledningsförvaltningen

2023-09-22

Sammanträdande organ

Socialnämnden

Tid

2023-09-28 klockan 15:00

PlatsBlåsippan **OBS! Lokalen**

Nr	Ärende	Beteckning
1	Upprop	
2	Val av justerare	
3	Fastställande av dagordning	
4	Umgängesbegränsning	
5	Socialnämndens delårsrapport 2023	SOCN/2023:74
6	Yttrande över remiss av Måltidspolitiskt program 2024-2027	SOCN/2023:57
7	Yttrande över remiss av EU-kommissionens förslag till förordning och rådsbeslut om skydd för utsatta vuxna	SOCN/2023:67
8	Rapportering av ej verkställda gynnande beslut - kvartal två 2023	SOCN/2023:45
9	Information	
10	Anmälan av delegationsbeslut	
11	Meddelanden	

Martin Edgélius (M)

Ordförande

Socialnämndens delårsrapport 2023

Förvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden antar socialförvaltningens upprättade delårsrapport för perioden januari till augusti 2023 och överlämnar den till kommunstyrelsen.

Sammanfattning av ärendet

Socialnämnden har fortsatt stora utmaningar med att uppnå en budget i balans. För perioden januari till augusti visar socialförvaltningen en budgetavvikelse på -21 959 tkr. Socialförvaltningens prognos för helår visar på ett underskott med -30 000 tkr. Det är främst placeringar, ekonomiskt bistånd och konsultkostnader som förväntas generera budgetunderskott. Den negativa budgetavvikelsen uppvägs dock av en fortsatt positiv budgetavvikelse för personalkostnader till följd av vakanser, sjukskrivningar och heltidsbudgeteringar för personal som valt att arbeta deltid.

I syfte att få ner kostnader för försörjningsstöd respektive placeringar fortlöper åtgärder såsom gemensamt projekt med Viadidakt för att minska gruppen som står långt ifrån arbetsmarknaden, korta ner placeringstider, en behovsinventering av befintlig öppenvård har påbörjats på förvaltningen.

Ärendets handlingar

- Socialnämndens delårsrapport 2023

Maria Hernodh
Controller

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen

Akten

Delårsrapport

Delår 2023

Innehållsförteckning

Inledning	3
Ansvarsområde och organisation	4
Ansvarsområde.....	4
Väsentliga organisationsförändringar	4
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	5
Verksamhetsrapport	5
Volymutveckling.....	6
God ekonomisk hushållning och måluppfyllelse	7
Samlad bedömning av förväntad utveckling	7
Förväntad måluppfyllelse resultatmål	8
Ekonomisk ställning	12
Driftredovisning.....	12
Investeringsredovisning	13
Väsentliga personalförhållanden	14
Personalkostnader & personalstyrka	14
Medarbetarskap & ledarskap	14
Kompetensförsörjning & kompetensutveckling.....	14
Hållbart arbetsliv & arbetsmiljö.....	15
Förväntad utveckling	16
Åtgärdsplan	17
Planerade åtgärder	17

Inledning

Delårsrapporten ska innehålla en översiktlig och sammanfattande redogörelse för perioden 1 januari till och med 31 augusti 2023. Strukturen på delårsrapporten utgår från styrsystemet, kommunplanen och övergripande plan med budget. Det är vad som beslutats i Kommunplan 2023-2026 och Övergripande plan med budget 2023-2025 som delårsrapporten ska svara upp gentemot.

I delårsrapporten redovisas och analyseras läge och förväntad utveckling gällande kommunens verksamhet och ekonomi, i förhållande till de beslutade målen och de ekonomiska ramarna. Syftet med delårsrapporten är att ge underlag för att kunna vidta åtgärder om utvecklingen inte följer det som planerats.

Ansvarsområde och organisation

Ansvarsområde

Socialnämnden ansvarar för att fullgöra uppgifter som råd, stöd, biståndsprövningar och behandlingsinsatser enligt Socialtjänstlagen, familjerättsliga ärenden, ärenden och insatser enligt lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) och lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM).

Till socialnämndens uppgifter hör även handläggning av serveringstillstånd samt tillståndsgivning och tillsyn enligt alkohollagen.

Socialnämnden ansvarar även för ungdomsmottagningen, familjecentralen, programinsatser för brottsbenägna ungdomar, råd och stöd för våldsutsatta kvinnor och insatser mot familjevåld.

Socialnämnden har också ett hem för vård och boende (HVB), Kollektivet HVB, i egen regi. Utöver det driver socialnämnden även ett stödboende.

Verksamhet via samverkan

Katrineholms kommun är medlem i Vårdförbundet Sörmland som erbjuder missbruksvård för vuxna och familjerådgivning. Kommunen har därmed tillgång till Vårnäs behandlingshem som bedriver missbruksvård enligt 12-stegsmetodiken.

Socialförvaltningen har ingått i ett IOP (idéburet offentligt partnerskap) med Kvinno- och tjejjouren Miranda för att tillsammans arbeta mot mäns våld mot kvinnor/våld i nära relation.

Länsjouren Södermanland är en länsgemensam socialjour. Sju av länets kommuner har avtal med Eskilstuna kommun som är huvudman för socialjouren. Verksamheten hanterar akuta ärenden på icke-kontorstid.

Barnhus Nyköping drivs via avtalssamverkan, där sju av länets kommuner ingår. Utöver dessa kommuner ingår Polismyndigheten, Åklagarkammaren, Barn- och Ungdomspsykiatri (BUP), Barn- och ungdomskliniken och kvinnokliniken. Målgruppen är barn och ungdomar 0–18 år, där misstanke finns om att de blivit utsatta för brott främst olika former av våldsbrott eller sexualbrott.

Väsentliga organisationsförändringar

Från och med 1 januari 2023 har socialnämnden ett nytt presidium Martin Edgélius (M) ordförande, Roger Ljunggren (S) 1:e vice ordförande, Anders Gölevik (C) 2:e vice ordförande.

Från och med 1 april 2023 flyttades placeringshandläggaren som jobbat med uppföljning av vuxenplaceringar till vuxenstödsenheten. Anledningen är att få en sammanhängande kedja mellan beslut och uppföljningar av insatsen.

För att stärka organisatorisk hållbarhet, effektivisera stödfunktioner och skapa goda förutsättningar att möta framtida utvecklingsområden har stab och administration från och med 1 september omstrukturerats till ny enhet – *Verksamhets- och ledningsstöd*.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Verksamhetsrapport

Barn och unga

Antalet aktualiseringar fortsätter att öka. Under 2022 inkom i snitt 200 aktualiseringar per månad tom september. Från oktober 2022 skedde en ökning och därefter har antalet aktualiseringar legat på i snitt 255 aktualiseringar/månad. En ökning med i snitt 55 aktualiseringar i månaden. Ökningen beror främst på ökad ungdomskriminalitet.

Under årets åtta första månader har Barn, Unga o Mottagning ungefär lika många placeringar som föregående år för samma period. Av alla barn som det har öppnats utredning på, så har 4 % lett till placering. En ökning av vårddygnskostnad märks tydligt av. Numer är det vanligare med tillägg till dygnskostnaden samt att dygnskostnad är högre med anledning av svår problematik.

1 oktober 2023 ska ett Säkerhetsteam sättas igång på barn myndighet, där målet bland annat är att man i ännu större utsträckning ska kunna arbeta med barn och familjer på hemmaplan samt stötta familjerna i tidigare hemtagningar.

Ekonomiskt bistånd

Under delåret 2023 fick i snitt 409 hushåll ekonomiskt bistånd, vilket kan jämföras med 427 hushåll samma period 2022. Med anledning av inflationen har prisbasbeloppet som används vid beräkning av vissa poster av ekonomiskt bistånd höjts med 8.7%. Normen för försörjningsstöd har också ökat vid årsskiftet med 8,6%, vilket naturligt ger ökade kostnader per hushåll. Trots detta har kostnaden per hushåll och utbetalt försörjningsstöd ökat knappt 200 tkr för årets första åtta månader i jämförelse med samma period förra året.

Vuxen

Antalet aktualiseringar har ökat markant jämfört med under senaste året, snittet för 2022 låg på 47 stycken per månad och hittills i år ligger snittet på 61 stycken per månad. Under 2022 inleddes 192 utredningar på helåret och för 2023 års åtta första månader är antalet inledda utredningar 179 stycken. En möjlig förklaring till det ökade trycket kan bero på att Regionen valde att stänga 16 vårdplatser inom psykiatri.

Antalet allvarliga LVM-anmälningar har ökat, under 18 stycken under hela 2022 jämfört med 18 stycken för årets åtta första månader under 2023, vilket också lett till flera placeringar enligt LVM (som innebär 6 månaders placering enligt lag). Kostnaden per vårddygn är oftast dubbel så dyr som kostnad för frivillig placering enligt SoL. Några LVM-utredningar har lett till ansökan om extern behandling (enligt SoL) då klienter haft motivation om att få stöd, vilket även bidragit till kortare placeringstider. En ökning av vårddygnskostnad märks tydligt av. En anledning till högre dygnskostnad är svår problematik.

Majoriteten av de institutionsplaceringar som genomförts är av samsjuklighetskaraktär (samsjuklighet innebär att individen både har en psykiatrisk diagnos samt ett missbruk), vilket medför en högre dygnskostnad än vid enbart missbruk- och beroendevård. På grund av samsjuklighetsproblematiken blir dessa klienter ofta återkommande då de är i behov av stöd och insatser från andra huvudmän.

Det har gjorts en omfördelning av resurser inom Mercurs missbruksbehandling genom att öka

resurserna inom CRA-behandling (**C**ommunity **R**einforcement **A**pproach är en manualbaserad metod för behandling av skadligt bruk eller beroende av alkohol eller narkotika) för de klienter med samsjuklighet för att kunna erbjuda fler klienter hemmaplanslösningar.

Flertalet av de som skyddsplacerats har varit svåra att slussa ut. Även inom gruppen våldsutsatta ser vi en förändring kring att problematiken är av mer komplex karaktär som inbegrips av mer missbruk och allvarlig psykisk ohälsa/psykisk funktionsnedsättning.

Volymutveckling

Volymmått	Utfall jan-aug 2023	Prognos 2023	Utfall jan-aug 2022	Utfall 2022
Hushåll med utbetalt försörjningsstöd, antal per månad	409	417	427	417
Familjehemsplacerade barn och unga (0-20 år), antal vård dygn	22000	30500		30 323
Familjehemsplacerade barn och unga (0-20 år), antal unika individer	113	120		119
Institutionsplacerade barn och unga (0-20 år), antal vård dygn	7231	10000		6 628
Institutionsplacerade barn och unga (0-20 år), antal unika individer	48	50		37
Institutionsplacerade vuxna (missbruk och beroende), antal vård dygn	2557	4000		5 143
Institutionsplacerade vuxna (missbruk och beroende), antal unika individer	17	30		36
Öppet intag på Vårnäs, antal vård dygn	1108	1700	888	1 350
Öppet intag på Vårnäs, antal unika personer		50		43
Skyddsplaceringar, antal dygn	1108	1600		1 349
Skyddsplaceringar, antal unika individer	10	13		11
Föräldrastödsutbildning, antal utbildade föräldrar	27	100		86

Kommentar till volymutveckling

Det ökande antalet vård dygn på institution för unga beror på eskalerande ungdomskriminalitet. Med anledning av detta kommer prognosen gällande både vård dygn, från 8700 vård dygn till 10 000 vård dygn, samt unika individer räknas upp, från 43 unika individer till 50 unika individer. Forskningen visar på att barn och unga som hamnat i kriminalitet bäst rehabiliteras i familjehem med kraftfulla behandlingsinsatser. I dagsläget finns inte dessa resurser i egen regi och det antalet behandlingsfamiljer som finns att upphandla är få.

Antalet utbildade föräldrar i föräldrastödsutbildningar är lägre än förväntat. Det beror på att fler tackar nej samt att ett flertal av de som väljer att delta inte slutför utbildningen.

Antalet vård dygn för vuxna med missbruk och beroende har minskat under året och ser ut att följa prognosen om 4000 vård dygn vilket går att jämföra med utfallet för 2022 som var 5143 vård dygn. Antalet vård dygn på Vårnäs har ökat, jämfört med samma period föregående år, med 220 vård dygn.

Dock har kostnaderna ökat vilket beror på en ökning av antalet omhändertagande utifrån LVM (lagen om vård av missbrukare i vissa fall). Antal komplexa ärenden ökar. Dessa ärenden har ofta en samsjuklighet (individen både har en psykiatrisk diagnos samt ett missbruk) och behovet av stöd från andra huvudmän leder till mer omfattande insatser i placeringarna.

Det har skett en ökning bland våldsutsatta som har ett omfattande stödbehov av mer komplex karaktär. Missbruk och psykisk ohälsa/psykisk funktionsnedsättning bidrar till att det blir längre

utslussningar till nya kommuner. Därav ändras prognosen för helåret och skrivs upp från 1100 vårddygn till 1600 vårddygn.

God ekonomisk hushållning och måluppfyllelse

Samlad bedömning av förväntad utveckling

Tillväxt, bostäder & fler jobb

Den samlade bedömningen är att måluppfyllnaden är god, då utbetalt försörjningsstöd fortsätter att minska och att fler går över till egen eller annan försörjning.

Ökad trygghet & Säkerhet

Fler fältassistenter har anställts, samverkan med andra förvaltningar inom SSPF-arbetet (socialtjänst, skola, polis, fritid) för att förebygga och främja tryggare miljöer.

Lyckliga gatornas, Perrongens och bibliotekens arbete med ett brett utbud av avgiftsfria aktiviteter för barn och unga är en viktig del i det trygghetskapande arbetet.

Skola & utbildning för framtiden

Den samlade bedömningen är att måluppfyllnaden uppnås delvis. Arbetet med SkolFam fortsätter och ingår i det dagliga arbete med återkommande uppföljningar som en central del kring de placerade barnen och ungdomarna.

Kollektivet HVB och Klivet stödboende arbetar aktivt med de placerade ungdomarna för att de ska klara kunskapsmålen i grundskolan för att sedan söka gymnasiestudier för att på sikt bli självförsörjande

Trygg omsorg & vård

Den samlade bedömningen är att målet vid årets slut delvis kommer att nås, då flera av de uppsatta aktiviteterna är uppnådda.

För att förhindra och förebygga att ungdomar hamnar i kriminalitet, rekryteras till kriminella gäng och/eller inleder missbruk sker arbete inom SSPF (Skola, Socialtjänst, Polis och Fritid).

Den öppna förskolan på Familjecentralen har en viktig roll i att stödja föräldrar i deras föräldraskap.

Socialförvaltningen erbjuder och genomför regelbundet föräldrautbildningen FÖS(föräldraskap i Sverige) i grupp till utrikesfödda föräldrar.

Familjecentralen har startat föräldragruppen "Att vägleda sitt barn" för att tidigt ge råd och stöd i föräldraskap.

Attraktiva & hälsofrämjande livsmiljöer

Den samlade bedömningen är att målet vid årets slut är god, då socialförvaltningen har deltagit i arbetet med "Generation pep!" och "Supersportis".

Klimatsmart & hållbar kommun

Den samlade bedömningen är att målet vid årets slut delvis kommer att nås, då flera av de uppsatta aktiviteterna är uppnådda. Tex pågår en översyn och effektivisering av fordon och transporter i tjänsteutövandet. Socialtjänsten använder primärt miljöbilar.

Inköp av kontorsinventarier görs i första hand via bytestorget och förbrukningsmaterial är i stort svanenmärkt eller återvunnet material.

Hållbart arbetsliv & effektiv organisation

Den samlade bedömningen är att målet vid årets slut delvis kommer att nås. Resultatmålet "Högt medarbetarengagemang" kommer att uppnås då medarbetare via medarbetarenkäter har deltagit i att ta fram mål för att främja god arbetsmiljö.

Resultatmål "Halverad sjukfrånvaro för kommunens medarbetare" och "God tillgänglighet till service och bra bemötande i kontakt med kommunen" kommer delvis att uppnås då chefer kontinuerligt har avstämning med HR för att i tidigt skede identifiera och förekomma sjukskrivningar. E-tjänst gällande återansökan för ekonomiskt bistånd.

Förväntad måluppfyllelse resultatmål

Tillväxt, bostäder & fler jobb

Resultatmål	Prognos 2023	Kommentar
Ökad sysselsättning och egen försörjning Huvudansvar: VIAN Medansvariga: KS/KLF, KS/SBF, BIN, KULN, STN, SOCN, VON, KFAB, KVAAB, VSR 1. Ingen fattigdom 5. Jämställdhet 8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt		<ul style="list-style-type: none">• Socialförvaltningen medfinansierar projekt Samkraft som Viadidakt driver.• Hittills har 24 personer har fått åtgärdsanställningar genom konceptet "aktivt försörjningsstöd".

Ökad trygghet & säkerhet

Resultatmål	Prognos 2023	Kommentar
Den upplevda tryggheten i offentliga miljöer ska öka Huvudansvar: KS/KLF Medansvariga: KS/SBF, BIN, BMN, KULN, STN, SOCN, KFAB, VSR 5. Jämställdhet 16. Fredliga och inkluderande samhällen		<ul style="list-style-type: none">• Fler fältassistenter har anställts.• Lyckliga gatornas, Perrongens och bibliotekens arbete med ett brett utbud av avgiftsfria aktiviteter för barn och unga är en viktig del i det trygghetsskapande arbetet.• Samverkan med andra förvaltningar inom SSPF-arbetet (socialtjänst, skola, polis, fritid) för att förebygga och främja tryggare miljöer.• I samverkan med föreningsliv och övriga förvaltningar arrangerades en gatufest på Norr i slutet av augusti för att bidra till ökad gemenskap.
Ökad trygghet i skolan Huvudansvar: BIN Medansvariga: KS/KLF, KS/SBF, KULN, STN, SOCN, KFAB, VSR 4. God utbildning för alla 5. Jämställdhet 16. Fredliga och inkluderande samhällen		<ul style="list-style-type: none">• Samverkan med andra förvaltningar inom SSPF-arbetet (socialtjänst, skola, polis, fritid) för att förebygga och främja tryggare miljöer.• Förebyggande socialsekreterare har anställts.

Resultatmål	Prognos 2023	Kommentar
Ökad beredskap för samhällsstörningar Huvudansvar: KS/KLF Medansvariga: KS/SBF, BIN, BMN, STN, SOCN, VON, KFAB, KVAAB, VSR 3. Hälsa och välbefinnande 11. Hållbara städer och samhällen 13. Bekämpa klimatförändringen		<ul style="list-style-type: none"> Extra medel har beviljats från MSB, vilket riktar sig till vård-omsorg och IFO. Socialförvaltningen, vård- och omsorgsförvaltningen arbetar tillsammans med säkerhetsenheten för att stärka krisledningsförmågan och kontinuitetsplaneringen.

Skola & utbildning för framtiden

Resultatmål	Prognos 2023	Kommentar
Andelen elever som klarar målen i grundskolan och når höga resultat ska öka Huvudansvar: BIN Medansvariga: KULN, SOCN 4. God utbildning för alla 5. Jämställdhet		Socialnämnden <ul style="list-style-type: none"> Arbetet med SkolFam fortsätter och ingår i det dagliga arbete med återkommande uppföljningar som en central del kring de placerade barnen och ungdomarna.
Andelen elever som klarar målen i gymnasieskolan och når höga resultat ska öka Huvudansvar: BIN Medansvariga: KULN, SOCN 4. God utbildning för alla 5. Jämställdhet 10. Minskad ojämlikhet		Socialnämnden <ul style="list-style-type: none"> Kollektivet HVB och Klivet stödboende arbetar aktivt med de placerade ungdomarna för att de ska klara kunskapsmålen i grundskolan för att sedan söka gymnasiestudier för att på sikt bli självförsörjande.

Trygg omsorg & vård

Resultatmål	Prognos 2023	Kommentar
Förebyggande och tidiga insatser för barn och unga ska prioriteras så att antalet placeringar minskar Huvudansvar: SOCN Medansvariga: KS/KLF, BIN, KULN, VON 3. Hälsa och välbefinnande 16. Fredliga och inkluderande samhällen		<ul style="list-style-type: none"> För att förhindra och förebygga att ungdomar hamnar i kriminalitet, rekryteras till kriminella gäng och/eller inleder missbruk sker arbete inom SSPF (Skola, Socialtjänst, Polis och Fritid) Den öppna förskolan på Familjecentralen har en viktig roll i att stödja föräldrar i deras föräldraskap Förebyggande socialsekreterare har anställts under våren och ska finnas tillgängliga i skolmiljön på Järven och Sandbäcksskolan. Socialförvaltningen erbjuder och genomför regelbundet föräldrautbildningen FÖS(föräldraskap i Sverige) i grupp till utrikesfödda föräldrar. Familjecentralen har startat föräldragruppen "Att vägleda sitt barn" för att tidigt ge råd och stöd i föräldraskap.

Resultatmål	Prognos 2023	Kommentar
Fler ska få en förbättrad situation efter kontakt med individ- och familjeomsorgen Huvudansvar: SOCN 1. Ingen fattigdom 3. Hälsa och välbefinnande 5. Jämställdhet 10. Minskad ojämlikhet 16. Fredliga och inkluderande samhällen		<ul style="list-style-type: none"> • Antal hushåll med ekonomiskt bistånd fortsätter att minska. Antalet nya ärenden är färre än antalet avslutade ärenden, vilket innebär att fler hushåll går ut i annan eller egen försörjning. • Socialförvaltningen erbjuder återkommande SKRs brukarundersökning för att mäta upplevelsen av en förbättrad situation efter kontakt med individ- och familjeomsorgen.
Kostnaden per brukare inom individ- och familjeomsorgen ska minska Huvudansvar: SOCN		<ul style="list-style-type: none"> • Mer komplex problematik hos klienterna leder till ökad vårdtyngd. • Indexuppräknningar av vårdtyngdkostnader. • Indexuppräknning av ersättningar familjehem. • Höjt prisbasbelopp som påverkar normen för ekonomiskt bistånd. • Parallellt ökar antalet ärenden inom både barn och unga samt vuxen.

Attraktiva & hälsofrämjande livsmiljöer

Resultatmål	Prognos 2023	Kommentar
Fler barn och unga ska delta aktivt i kultur-, idrotts- och fritidslivet Huvudansvar: STN Medansvariga: BIN, KULN, SOCN 3. Hälsa och välbefinnande 10. Minskad ojämlikhet		<ul style="list-style-type: none"> • Deltar i projekt Generation pep vars syfte är att fler barn och unga ska få möjlighet till att bli mer fysiskt aktiva.
Jämställda och jämlika kultur-, idrotts- och fritidsverksamheter Huvudansvar: STN Medansvariga: KS/KLF, BIN, KULN, SOCN, VON 5. Jämställdhet 10. Minskad ojämlikhet		<ul style="list-style-type: none"> • Deltar i samverkan kring Supersportis och har delat ut prova-på biljetter till barn som är aktuella inom verksamheten. Supersportis är en aktivitet en gång per vecka i Duveholmshallen.

Klimatsmart & hållbar kommun

Resultatmål	Prognos 2023	Kommentar
Minskad klimatpåverkan från kommunens fordon och transporter Huvudansvar: STN Medansvariga: KS/KLF, KS/SBF, BIN, BMN, KULN, SOCN, VIAN, VON, KFAB, KVAAB, VSR 13. Bekämpa klimatförändringen		<ul style="list-style-type: none"> • Pågående översyn och effektivisering av fordon och transporter i tjänsteutövandet. • Antalet leasingbilar ses över. • Socialnämnden använder primärt miljöbilar.
Minskad energi- och elförbrukning i de kommunala verksamheterna Huvudansvar: KS/SBF Medansvariga: KS/KLF, BIN, BMN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON, KFAB, KVAAB, VSR 7. Hållbar energi för alla 12. Hållbar konsumtion och produktion 13. Bekämpa klimatförändringen		<ul style="list-style-type: none"> • Pågående översyn om automatisering av belysning.

Resultatmål	Prognos 2023	Kommentar
<p>Minskat avfall och ökad återanvändning och återbruk</p> <p>Huvudansvar: KS/SBF</p> <p>Medansvariga: KS/KLF, BIN, BMN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON, KFAB, KVAAB, VSR</p> <p> 6. Rent vatten och sanitet för alla</p> <p> 11. Hållbara städer och samhällen</p> <p> 12. Hållbar konsumtion och produktion</p>	◆	<ul style="list-style-type: none"> Inköp av förbrukningsmaterial är i huvudsak svanenmärkt eller av återvunnet material. Inköp av kontorsinventarier görs i första hand via Bytestorget.

Hållbart arbetsliv & effektiv organisation

Resultatmål	Prognos 2023	Kommentar
<p>Högt medarbetarengagemang</p> <p>Huvudansvar: KS/KLF</p> <p>Medansvariga: KS/SBF, BIN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON, KFAB, KVAAB, VSR</p> <p> 8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt</p>	●	<p>Socialnämnden</p> <ul style="list-style-type: none"> Medarbetare har deltagit i att ta fram mål för att främja god arbetsmiljö utifrån genomförda medarbetarenkäter. Antalet medarbetare som svarat på enkäten har ökat. Resultatet för 2023 års enkät är högre än 2022 för samtliga områden.
<p>Halverad sjukfrånvaro för kommunens medarbetare</p> <p>Huvudansvar: KS/KLF</p> <p>Medansvariga: KS/SBF, BIN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON, KFAB, KVAAB, VSR</p> <p> 3. Hälsa och välbefinnande</p>	◆	<ul style="list-style-type: none"> Alla chefer har kontinuerlig avstämning med HR för att identifiera och tidigt förekomma sjukskrivningar.
<p>God tillgänglighet till service och bra bemötande i kontakt med kommunen</p> <p>Huvudansvar: KS/KLF</p> <p>Medansvariga: KS/SBF, BIN, BMN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON, KFAB, KVAAB, VSR</p> <p> 5. Jämställdhet</p> <p> 10. Minskad ojämlikhet</p>	◆	<ul style="list-style-type: none"> Påbörjat implementeringen av en e-tjänst gällande återansökan för ekonomiskt bistånd. Erbjuda klienter möjlighet till att digitalt boka/omboka tider hos socialtjänsten.

Ekonomisk ställning

Driftredovisning

Driftsredovisning, nettoresultat (tkr)					
	Utfall per 31/8 2023	Utfall per 31/8 2022	Budget per 31/8 2023	Avvikelse per 31/8 2023	Prognos avvikelse helår 2023
Ledning inkl nämnd	-12 190	-13 581,3	-10 986	-1 204	-1 073
Stab	-2 089	0	-3 042	953	700
Avdelningschef Vuxen	-6 664	-5 998	-6 936	272	0
Ekonomiskt bistånd	-40 408	-38 406	-38 656	-1 752	-1 425
Vuxenstöd	-17 870	-9 129	-16 159	-1 711	-1 877
Klivet och Kollektivet	-4 683	-4 355	-4 866	183	191
Avdelningschef barn och unga	-2 298	-2 120	-2 349	51	958
Barn, unga och mottagning	-10 258	-9 408	-10 115	-144	0
Familjerätt och placering	-51 830	-49 688	-32 893	-18 938	-28 075
Förebyggande och resurs	-8 126	-6 780	-8 456	330	600
Summa	-156 415	-139 466	-134 456	-21 959	-30 000

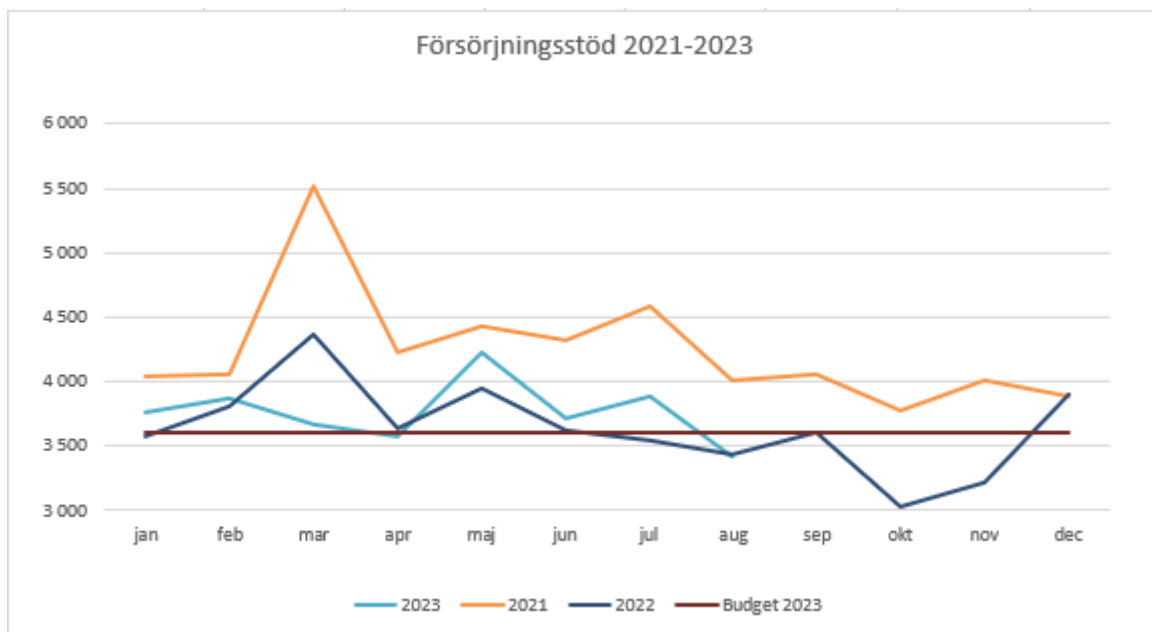
Kommentar

Sammanfattning

Budgetavvikelsen för perioden januari-augusti är -21 959 tkr. Prognosen för helår visar ett underskott på -30 200 tkr i förhållande till budget. Perioden påverkas av engångskostnader som extra utbetalning av ersättning till familjehem, ca 1 400 tkr, och befarade kundförluster, ca -500 tkr. I delårsrapporten redovisas hur det ekonomiska utfallet för perioden förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten. I redovisningen av såväl budgetavvikelsen för perioden som helårsprognosen har dessutom hänsyn tagits till ett antal budgetjusteringar som kommer föreslås beslutas av kommunfullmäktige i samband med den övergripande delårsrapporten. Budgetjusteringarna avser fördelning av reserverade medel för inflation och löneökningar, justerade arvoden för förtroendevalda samt vissa tekniska justeringar.

Största avvikelsen mot budget är kostnaden för placeringar där det prognostiserade utfallet för 2023 är -71 600 tkr och årsbudgeten är 43 700 tkr. Budgetavvikelse på helår beräknas därmed bli -28 000 tkr. Placeringar i familjehem står för -3 500 tkr av det prognostiserade underskottet. Utbetalat försörjningsstöd ser för åter ut att kunna hålla budget. Kostnaden för aktivt försörjningsstöd har för året en budget på 1 200 tkr, men kostnaden beräknas uppgå till 3 000 tkr på helår vilket medför en avvikelse på -1 800 tkr.

Personalkostnader exklusive ersättning till familjehem, beräknas som tidigare år ge överskott, 6 000 tkr. Vissa enheter har, för att klara av sitt uppdrag, varit tvungna att anlita konsulter som till och med augusti har kostat 3 700 tkr. Konsulter kommer att vara kvar under resterande månader 2023 och prognosen är -5 600 tkr, då hela kostnaden blir en avvikelse. Övriga kostnader beräknas ge en avvikelse på helår, -1 600 tkr.

Investeringsredovisning

Investeringsredovisning, nettoresultat (tkr)					
Huvudprojekt	Utfall per 31/8 2023	Budget helår 2023	Kvar av årets budget	Prognos avvikelse helår 2023	Färdigställs år/mån
400003 Arbetsmiljöinvesteringar	0	-300	300	0	
400004 Kvalitetsledningssystem	0	-250	250	0	
Summa	0	-550	550	0	

Kommentar

Säkerhetsdörrar till väntrummet och insynsskydd till fönster och lokaler har beställts och kommer att monteras under hösten.

Upphandling av nytt IT-stöd för styrning och ledning är klar och modul för ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete i socialtjänsten kommer implementeras under hösten. Detta arbete sker tillsammans med vård- och omsorgsförvaltningen.

Väsentliga personalförhållanden

Personalkostnader & personalstyrka

Fortsatt svårt att rekrytera behöriga inom myndighet barn och unga gör att konsulter behöver anlitas. Pga förändrade redovisningsprinciper på förvaltningen så finns inte kostnaderna för inhyrd personal 2022 med i tabellen. Kostnaderna för inhyrd personal uppskattas ur redovisningen till 3 435 tkr helår 2022, vilket kan jämföras med periodens utfall som är 3 716 tkr. Det finns en osäkerhet gällande hur stor kostnaden för 2023 blir men det är en markant ökning jämfört med 2022.

Utav lönekostnaderna är 9 368 tkr familjehemsplaceringar. Lönekostnader för perioden är 4 607 tkr högre jämfört med samma period 2022. Denna ökning fördelas på 1 892 tkr ökad ersättning till familjehem och 2 715 tkr avser ökade lönekostnader. Arvodesnivåerna till familjehem ökades 2023 enligt SKR:s rekommendation, samtidigt som en extra utbetalning till familjehem har skett under årets första tertial.

Nyckeltal	Mätdatum / -period	Totalt 2023	Kvinnor 2023	Män 2023	Totalt 2022	Kvinnor 2022	Män 2022
Lönekostnader totalt, tkr	1/1-31/8	66 908 tkr			62 301 tkr		
Kostnad inhyrd personal, tkr	1/1-31/8	3 716 tkr			14 tkr		
Årsarbetare, antal omräknade heltider	1/1-31/7	127,3	102,1	25,2	128,2	103,4	24,8
Timanställda, andel av totalt antal årsarbetare (%)	1/1-31/7	3%	2,2%	6,3%	1,3%	1,1%	2,3%
Månadsanställda, antal	31/8	128	103	25	129	105	24
Tillsvidareanställda, andel av månadsanställda (%)	31/8	97,7%	97,1%	100%	100%	100%	100%
Visstidsanställda, andel av månadsanställda (%)	31/8	2,3%	2,9%	0%	0%	0%	0%

Medarbetarskap & ledarskap

Samtliga enheter har tagit fram handlingsplaner som de jobbat med under våren.

Nyckeltal	Mätdatum / -period	Totalt 2023	Kvinnor 2023	Män 2023	Totalt 2022	Kvinnor 2022	Män 2022
Hållbart medarbetarengagemang, HME totalt		4,1	4	4,3	4	4	4,2
HME delindex motivation		4,1	4,1	4,2	4	4	4
HME delindex ledarskap		4,2	4,1	4,5	4,2	4,1	4,5
HME delindex styrning		4	3,9	4,3	3,8	3,8	4

Kompetensförsörjning & kompetensutveckling

Det är fortsatt svårt att rekrytera socionomer vilket innebär att ett flertal konsulter behövs anlitas. Flera socialadministratörer har valt att läsa in kurser som ger dem behörighet att jobba inom myndighet barn och unga.

- Tre medarbetare går Traineeutbildning, professionellt och personligt ledarskap, Katrineholms kommun under 2023.

- Fem stycken socionomstudenter har fått utbildningstjänst på socialförvaltningen.

Nyckeltal	Mätdatum / -period	Totalt 2023	Kvinnor 2023	Män 2023	Totalt 2022	Kvinnor 2022	Män 2022
Månadsanställda som arbetar heltid, andel (%)	31/8	95,3%	95,2%	96%	95,4%	95,2%	95,8%
Månadsanställda med heltidsanställning som har valt att arbeta deltid, andel (%)	31/8	4,7%	5,1%	4,3%	3,1%	2,9%	4,2%
Genomsnittlig sysselsättningsgrad månadsanställda som arbetar deltid (%)	31/8	71,7%	74%	60%	76,7%	80%	60%
Tillsvidareanställda som slutat på egen begäran, antal	1/12-31/7	10			14		
Tillsvidareanställda som gått i pension, antal	1/12-31/7	0			2		

Hållbart arbetsliv & arbetsmiljö

Den totala sjukfrånvaron har minskat med 0,7 procentenheter jämfört med 2022. Fler av de långtidssjukskrivna har återgått till arbete, både genom återgång till ordinarie tjänst samt omplacering inom kommunen. Vid upprepade korttidsfrånvaro görs handlingsplaner och kontinuerliga uppföljningar.

Nyckeltal	Mätdatum / -period	Totalt 2023	Kvinnor 2023	Män 2023	Totalt 2022	Kvinnor 2022	Män 2022
Sjuklönekostnader, andel av lönekostnader totalt (%)	1/1-31/8	1,1%			1,7%		
Sjukfrånvaro totalt (%)	1/12-30/6	7,3%	7,7%	5,7%	8%	8,3%	6,8%
Sjukfrånvaro totalt, varav <15 dagar (%)	1/12-30/6	2,8%	2,7%	3,1%	3,9%	3,6%	4,7%
Sjukfrånvaro totalt, varav 15-90 dagar (%)	1/12-30/6	1,3%	1,4%	1,3%	1,5%	1,3%	2,2%
Sjukfrånvaro totalt, varav >90 dagar (%)	1/12-30/6	3,2%	3,6%	1,3%	2,7%	3,4%	0%
Sjukfrånvaro tillsvidareanställda (%)	1/12-30/6	7,5%	7,9%	6%	8,1%	8,4%	7%
Tillsvidareanställda med upprepade sjukfrånvaro (mer än 5 tillfällen under de senaste 12 månaderna), antal	1/7-30/6	16			12		

Förväntad utveckling

Antalet aktualiseringar fortsätter att öka. Under 2022 inkom i snitt 200 aktualiseringar per månad tom september. Från oktober 2022 skedde en ökning och därefter har antalet aktualiseringar legat på i snitt 255 aktualiseringar per månad. Liknande trend ses på vuxen då snittet under 2022 låg på 47 aktualiseringar per månaden. Hittills i år ligger snittet på 61 aktualiseringar per månad. Denna trend förväntas hålla i sig under resten av 2023.

Med anledning av den ökande kriminaliteten bland unga behöver socialförvaltningen utöka med fler insatser för att motverka fortsatt normbrytande beteende och återfall i brott (Socialstyrelsens Kunskapsstöd med rekommendationer för socialtjänstens arbete med barn 6–17 år).

Socialförvaltningen behöver även påbörja arbetet med att utöka öppna insatser för att möta kraven som kommer med den nya socialtjänstlagen. Den nya lagen förväntas träda i kraft 1 juli 2025.

Antalet sociala kontrakt kommer behöva öka över tid. Det är främst för att kunna korta ner placeringens längd för unga vuxna och vuxna som saknar egen bostad och av olika skäl har svårt att få ett eget hyreskontrakt.

Inflationen och höga kostnadsökningar förväntas påverka socialnämndens kostnader framöver, både vad gäller nämndens egna driftkostnader, kostnader för köp av extern verksamhet (främst HVB och SIS) samt kostnaden för ekonomiskt bistånd då många hushåll får svårare att få ekonomin att gå ihop.

Prisbasbeloppet enligt socialförsäkringsbalken (2010:110) har för år 2024 beräknats till 57 300 kronor. Det innebär att prisbasbeloppet för år 2024 är 4 800 kronor högre än prisbasbeloppet för år 2023 (52 500 kronor).

Åtgärdsplan

Planerade åtgärder

Socialförvaltningen har stora avvikelser i budget gällande placeringskostnader.

För att komma tillrätta med underskottet finns två alternativa vägar

1. Avbryta placeringar i förtid och säga upp personal (kortsiktigt alternativ)
2. Ändra synsätt, arbetsmetoder och skapa alternativa insatser (långsiktigt alternativ)

Alternativ 1.

- Snabb men kortsiktig lösning. Ger sällan bestående effekt. Avbrutna placeringar riskerar att återkomma och återplaceras. Med färre medarbetare som kan följa upp och avsluta placeringar tenderar människor bli kvar där dom är under lång tid trots att de egentligen är färdigbehandlade. Att ta inte kunna erbjuda öppenvårdsinsatser (ej lagstadgade insatser) kommer att förlänga placeringstiden då hemtagningsprocessen inte kan påbörjas tidigt i placeringen.

Konsekvens: Efter en tid har man återigen samma eller i värsta fall högre placeringskostnader, ingen bestående förändring har skett i organisationen, medarbetare och chefer fortsätter att göra som man alltid har gjort då ingen tankemässig förflyttning har skett. Det är också en strategi som man tidigare i förvaltningen har provat flera gånger och misslyckats med. Den nya socialtjänstlagen ser ut att ställa krav på att erbjuda öppenvårdsinsatser i en större utsträckning än vad som ges i dag vilket gör att socialförvaltningen behöver återupprätta öppna insatser som tillfälligt tagits bort.

Alternativ 2.

- Långsiktig lösning som tar tid. Bestående effekt under lång tid. Genom att arbeta med kulturen ändrar chefer och medarbetare successivt sin syn på vad ett gott socialt arbete är. Med alternativa öppna insatser på hemmaplan har man alternativ till placeringar. Genom andra arbetsmetoder kan man lösa komplex problematik med lösningar som man redan har i den egna kommunen.

Konsekvens: Det tar tid att ändra människors sätt att tänka. Att arbeta med kulturen på en arbetsplats innebär ett medvetet, långsiktigt arbete. När förändringen väl är genomförd har en ny kultur byggts upp och man har för alltid förändrat attityder och inställning vilket medför att kostnaderna minskar. För att lyckas krävs investering i alternativa insatser på hemmaplan vilket inledningsvis ökar kostnaderna då personer är fortsatt placerade samtidigt som alternativ byggs upp.

Handlingsplanen bygger på alternativ 2.

- En halv dags workshop har genomförts med cheferna för att identifiera brister och prioritera förbättringsområden i hur utredningar/beslutsunderlag skrivs. En handlingsplan har upprättats och ska följas upp.
- En halv dags workshop har genomförts med chefer och medarbetare som arbetar med placeringar tillsammans med företaget Ensolution i samband med presentationen av resultatet "Kostnad per brukare". En handlingsplan upprättats och ska följas upp.
- En hel budgetdag med workshop har genomförts med temat "Budget i balans". En handlingsplan har upprättats och ska följas upp.
- För att säkerställa att beslutade aktiviteter i handlingsplaner genomförs har en punkt "Uppföljning av handlingsplaner" införts på dagordningen till den utökade ledningsgruppen.
- Ett arbete har genomförts där varje enskild placering på individnivå har genomlysts. Syftet

är att avsluta de placeringar som går att avsluta, alternativt ersätta med andra insatser.

- En behovsinventering av befintlig öppenvård har påbörjats på förvaltningen. Resultatet visar att förvaltningens arbete behöver fokusera mer på specifika målgrupper samt bygga ut öppenvården med fler insatser som ett komplement och alternativ till placering.
- Ledarskapet i förvaltningen stärks genom fokus läggs på ledarskaps- och chefsfrågor på den utökade ledningsgruppens agenda.
- En "Beslutsgrupp" införs med chefer och verksamhetsledare där varje utredning med förslag till placering skall tas upp innan formellt beslut fattas.
- Alla blockförhyrningsavtal har sagts upp från och med 2023-12-31 och ersätts med enskilda hyreskontrakt.
- Arbetet med återsökningar från Migrationsverket ska ses över och förbättras.
- En utredning planeras för att ta reda på vilka målgrupper som placeras i eget, respektive externa HVB-hem.

Avvikelse	Åtgärd	Förväntade ekonomiska effekter av åtgärden	Förväntade verksamhetseffekter av åtgärden
Höga placeringskostnader	Utredning vilka målgrupper som placeras internt respektive externt HVB.		
Höga placeringskostnader	Omorganisation inom myndighet barn och unga.		
Höga placeringskostnader Höga placeringskostnader	Tillsättande av Säkerhetsteam		
Höga placeringskostnader	Tillfälligt införa HVB-samordnare	Exempelvis har vuxna en snittkostnad per dygn på 2 500 kr gånger 12 personer. Om placeringstiderna minskas med en månad skulle det innebära en kostnadsminskning med 900 tkr. När det gäller barn och unga blir effekten större, då dygnskostnaden är betydande högre. Snittkostnaden per dygn för befintliga barn och unga på HVB är 6 365 kr.	
Höga placeringskostnader	Inventering av behov av insatser för att motverka fortsatt normbrytande beteende och återfall i brott.		
Missade ersättningar från staten	Förbättra arbetet med återsökningar från migrationsverket.	Ny rutin är skapad under året som kommer göra det möjligt att återsöka medel från Migrationsverket. Långt eftersläp i beslut från Migrationsverket gör att det är svårt att uppskatta periodens utfall.	

Hyreskostnader	Uppsägning av blockhyresavtal	Klivet har sagt upp en lägenhet vilket ger en besparing på 55 tkr per år. Pga uppsägningstid så kommer vi inte att se någon besparing under 2023.	
Övriga kostnader	Inventering och uppsägning av skrivare.	Leasing av 16 skrivare har sagt upp.	
Övriga kostnader	Uppsägning av leasingavtal på bilar	En leasingbil har sagts upp. Leasingkostnaden per bil är ca 4 500 kr per månad exkl drivmedel och andra omkostnader. Pga uppsägningstid så blir det ingen besparing i år.	

Yttrande över remiss av Måltidspolitiska programmet 2024-2027

Förvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden ställer sig bakom förvaltningens yttrande över remiss om måltidspolitiska programmet 2024-2027 och överlämnar det som sitt eget till service- och tekniknämnden.

Sammanfattning av ärendet

Det måltidspolitiska programmet är ett övergripande styrdokument som tas fram av service- och tekniknämnden, med syftet att vara vägledande i beslut och styrning för att skapa ett gemensamt arbetssätt kring mat och måltider. Programmet bygger på kommunplanen.

Några av skillnaderna mot det förra programmet för 2020-2023, är att vissa specifika formuleringar kring till exempel minskat matsvinn inom skolan har flyttats till det inledande övergripande avsnittet för alla verksamheter. För skolan är en skillnad att förutom att en av rätterna som erbjuds dagligen alltid ska vara vegetarisk, skall nu båda rätterna vara vegetariska minst en dag i veckan. Formuleringen har ändrats till "minst lakto-ovo-vegetarisk". För vård- och omsorgs del skall man inte längre ha som mål att erbjuda två olika rätter dagligen inom äldreomsorgen (vilket kan verka som en försämring men snarare är bra, då utvärderingar visade att detta inte fungerade speciellt väl). Det finns inte längre några skrivningar om nattfasta eller bedömningar kring undernäring i systemet Senior Alert. För den allmänna delen har det bland annat tillkommit att man ska använda "livsmedel fria från genmodifiering". Man har tagit bort en formulering kring att "... i skogrika länder som Sverige bidrar dock betesdjur till ett rikt odlingslandskap samt till att betesmarker hålls öppna vilket gynnar många hotade arter."

Socialnämnden eller socialförvaltningens verksamheter nämns inte specifikt i programmet, men kan ändå ses som berörda under de allmänna, övergripande delarna.

Socialförvaltningens utredare föreslår dock en mindre ändring i formuleringen av en punkt under avsnittet "Mat och måltider inom vård och omsorg" för att belysa att även socialförvaltningen är en del av arbetet med det måltidspolitiska programmets mål och arbetssätt.

Ärendets handlingar

- Förslag till Måltidspolitiskt program 2024-2027

Yttrande

Socialförvaltningen berörs till förhållandevis liten del direkt av det måltidspolitiska programmet. Ett ambitiöst program med breda och långsiktiga mål för kommunmedborgarnas hälsa, bra skolmåltider, att stödja lokala näringar, samt miljö och energianvändning, är dock i förlängningen naturligtvis positivt även för socialförvaltningens arbete och våra målgrupper.

I några fall är socialförvaltningens verksamheter mer direkt berörda. På HVB-hemmet Kollektivet handlar man mat och arbetar med måltider tillsammans med klienterna (utifrån upphandlat "skafferiavtal"). Precis som för funktionsstödsområdet inom VOF, jobbar man pedagogiskt för att bidra till en god kosthållning som ett led i klienternas väg in i vuxenlivet. Verksamheten själv beskriver att de försöker hålla nere utgifterna trots att matpriserna gått upp, och att de följer det som beskrivs i måltidsprogrammen, som minskat matsvinn, äta nyttigt och gärna närproducerat. Man har dialoger kring detta på verksamhetens träffar med de boende, vilket leder till delaktighet och utveckling.

Förvaltningens bedömning

Socialförvaltningen ser positivt på det måltidspolitiska programmet 2024-2027 och har inga synpunkter på innehållet.

Under avsnittet "Mat och måltider inom vård och omsorg", skulle dock en punkt kunna ändras enligt nedanstående:

"Personalen inom funktionsstödsområdet och inom socialförvaltningens utförarverksamheter är förebilder som inspirerar och visar på hälsosamma maträtter och livsmedel. De nordiska näringsrekommendationerna utgör kunskapsbasen i arbetet med måltider inom funktionsstödsområdet."

Lars Carlberg
Utredare

Beslutet skickas till:

Service- och tekniknämnden

Akten

Hållbara måltider ger matglädje genom livet

Måltidspolitiskt program 2024–2027
Katrineholms kommun

Dokumentinformation

Beslutshistorik

Antagen av xx datum den 2023-06-xx

Giltighet

Gäller från och med 2023-xx-xx

Förvaltarskap¹

Inom service- och teknikförvaltningen ansvarsområde

Uppföljning

Service- och tekniknämnden ansvarar för uppföljning av programmet årligen.

¹ Förvaltarskapet innebär ansvar för att:

- dokumentet efterlevs
- är tillgängligt
- följa eventuellt ändrade förutsättningar för dokumentet
- dokumentet följs upp och revideras
- dokumentet är aktuellt och uppdaterat

Innehåll

Beslutshistorik.....	2
Giltighet.....	2
Förvaltarekap.....	2
Uppföljning.....	2
Hållbar matglädje för alla	4
Hälsöfrämjande och hållbara måltider	4
Mat och måltider i förskola och skola	5
Mat och måltider i omsorg och vård	6
Mat och måltider i övriga kommunala verksamheter.....	7
Livsmedelspolicy och livsmedelsberedskap.....	7
Uppföljning av programmet.....	8

Hållbar matglädje för alla

Mat är livsnödvändigt och ofta en viktig del av vår vardag. Våra matvanor kan säga mycket om vår identitet och kultur. När vi umgås samt firar högtider spelar maten ofta en central roll. Mat är för många ett av livets glädjeämnen. Maten och måltiden ska skapa förutsättningar för att vi ska hålla oss friska och ha en så god livskvalitet som möjligt, samtidigt som vi värnar om våra resurser.

Det måltidspolitiska programmet är ett övergripande styrdokument med syfte att vara vägledande i beslut och styrning för att skapa ett gemensamt arbetssätt kring mat och måltider. Programmets mål baseras på kommunplanen och det visar en tydlig riktning för alla som på något sätt kommer i kontakt med offentliga måltider i Katrineholms kommun.

Hälsofrämjande och hållbara måltider

Maten vi äter påverkar inte bara hälsan utan även miljön. Offentliga måltider, huvudsakligen lagad från grunden, ska inspirera och visa på vilka matvanor som är hållbara och hälsosamma. De ska även berika matval och smakpreferenser samt ligga till grund för framtida matvanor. Oavsett matgästernas bakgrund och förutsättningar bidrar kommunens måltider till jämlikhet i hälsa samt kunskap i ämnet. Kommunens dietister skapar unika förutsättningar för arbetet med folkhälsa för kommuns invånare i alla ålderskategorier. Inte minst för barn och ungas rätt till hälsa, genom fortsatta samarbeten inom förskola, skola, familjecentraler samt elevhälsan.

All mat påverkar klimatet och idag står utsläppen från livsmedelssektorn för cirka 20–30 procent av de globala koldioxidutsläppen. Vilka råvaror maten innehåller och var dessa är producerade är av stor vikt för folkhälsan och klimatet. Närmare 70 procent av utsläppen från den mat vi äter i Sverige härrör från animaliska livsmedel, vilket ytterligare talar för omställningen till vegetabiliska livsmedel. Genom att välja näringsrika proteinkällor med stor omsorg samt mer mat från växtriket minskas kommunens klimatpåverkan från matproduktionen. En annan viktig aspekt är att maten ska hamna i magen och att matsvinnet minimeras genom god mat och trivsamma måltidsmiljöer. Genom att i större utsträckning välja råvaror i säsong samt prioritera dels svenskt, men även lokalt odlat och producerat görs måltiderna också bättre ur hållbarhetssynpunkt. Under mandatperioden kommer matens klimatpåverkan följas upp och förbättras med hjälp av kommunens kostdatasystem.

Medveten energianvändning är viktigt för att minska elförbrukningen i samband med matlagning i kommunens tillagningskök. Effekttoppar medför belastning på elnätet liksom en större miljöpåverkan. Kartläggning av elförbrukningen skapar medvetenhet om användningen och ger information om vilka beteendeförändringar och dagliga rutiner som kan justeras för att minska kökens kilowattimmar per tillagad portion mat.

Aktuellt för programperioden:

- Livsmedelsinköpens klimatpåverkan följs upp tre gånger per år, med målet att vara lägre än 1,5 kg koldioxidekvivalenter per kg livsmedel.
- Följa utvecklingen avseende framtida hållbara proteinkällor, exempelvis sjömat och växtbaserade alternativ till kött.
- Matgästerna ges möjlighet att göra medvetna och hållbara val genom att måltiderna märks utifrån koldioxidbelastning.
- Storkökens elförbrukning kartläggs för att kunna ta fram rutiner med målet att minska antalet kWh/portion.

- Matsvinnsarbetet sker i linje med kommunens avfallsplan samt Livsmedelsverkets handbok för minskat matsvinn.

Mat och måltider i förskola och skola

Bra matvanor hos barn och ungdomar är en förutsättning för normal tillväxt och utveckling samt ger möjlighet för god hälsa under resten av livet. Genom att ge barn möjlighet att lära sig tycka om många olika rätter och skapa positiva attityder till mat, ges barn grunden för ett rikt matliv. Goda, hållbara och näringsriktiga måltider i en trevlig miljö där barn och vuxna äter tillsammans bygger relationer, främjar bra matvanor och en hållbar livsstil.

Genom att integrera skolmåltiderna i det pedagogiska arbetet i förskola och skola nyttjas måltidernas fulla potential och bidrar till måluppfyllelse i verksamheternas respektive läroplaner. Vid regelbundna måltidsråd samverkar skola och måltidsorganisation för att utveckla alla delar som berör måltiden såsom lokaler, schemaläggning, kopplingen till pedagogiken liksom matens innehåll och klimatpåverkan.

Att måltiderna i förskola, skola och fritidshem vilar på en vetenskaplig grund är av största vikt för att garantera alla barn deras mänskliga rättigheter. Måltidsråd, enkäter och intervjuer där barnen har möjlighet att uttrycka sin mening och få den respekterad är grundläggande i utvecklingen av skolmåltiderna. Eleverna ges härmed även möjlighet att ha inflytande över sin arbetsmiljö.

Aktuellt för programperioden:

- Matsedlarna för förskola och skola planeras av dietist samt kockar utifrån de nordiska näringsrekommendationerna och med hänsyn till säsong.
- Regelbundna måltider i skola, på fritidshem samt i förskola ger matgästerna goda förutsättningar att nå dagsbehovet av näringsämnen samt frukt och grönt. Lunchmåltiden erbjuder en tredjedel av dagsbehovet medan frukost, lunch samt mellanmål tillsammans erbjuder två tredjedelar av dagsbehovet.
- Lunchen serveras mellan klockan 11–13 och alla ges möjlighet att sitta ner minst 20 minuter.
- Schemaläggning av luncherna i skolan ger möjlighet att arbeta med skolans hälsofrämjande uppdrag. Handbok för schemalagda måltider, framtagen av kunskapsnätverken Skolmatsakademien och Måltid Sverige, är vägledande i arbetet för att ta fram lokala rutiner.
- Varje dag erbjuds minst två maträtter, varav den ena är minst lakto-ovo-vegetarisk. Minst en dag per vecka är båda maträtterna lakto-ovo-vegetariska.
- Salladsborden erbjuder minst fem olika komponenter anpassade till matgästernas preferenser, även bröd, nyckelhålsmärkt smörgåsfett samt vatten, lättnmjölk och/eller berikad vegetabilisk dryck erbjuds dagligen.
- Branchorganisationen Kost & Närings nationella rekommendationer om specialkost och anpassade måltider är grundläggande i arbetet med att servera rätt mat till rätt barn vid allergi, överkänslighet samt behovsanpassning.
- Dialog med Region Sörmland samt övriga kommuner i länet bidrar till samsyn i länet gällande specialkost samt underlättar samarbetet gällande vårdkontakt samt läkarbedömning.
- Hälsosamma alternativ förordas i samband med kalas och firanden. Fokus läggs på aktivitet och inte på mat och presenter.
- Kommungemensam riktlinje för pedagogiska måltider samt pedagogiska mål med skolmåltiden ska tas fram.

- Fler pedagoger ska erbjudas pedagogiska måltider. Även andra vuxna personer ges möjlighet att äta pedagogiska måltider för att öka närvaron av förebilder som stimulerar eleverna till goda vanor samt bidrar till en trygg måltidsmiljö.
- Regelbundna måltidsråd med representanter från samtliga årskurser, kök, lärarlag, fritidshem, skolledning samt elevhälsan.
- Samarbete mellan måltidspersonal och pedagoger inom förskolan gör måltidspedagogiken till en självklar del inom förskoleverksamheten.
- Möjligheter ska ges till att barn och elever på ett säkert sätt kan delta i köksaktiviteter under skoldagen eller på fritidshemmet.

Mat och måltider i omsorg och vård

God mat i en trevlig måltidsmiljö skapar förutsättningar för hälsa och välbefinnande. Måltiderna ger både näring och social samvaro. De bidrar även till glädje och trivsel. Bra och säker mat samt välfungerande måltider är grundläggande för att förebygga undernäring och sjukdom.

Maten och måltiderna inom vård och omsorg anpassas efter individuella behov och önskemål. Personliga smakpreferenser tillgodoses genom lyhördhet samt god kommunikation mellan omsorgspersonal samt kökspersonal. Personal inom vård- och omsorg samt inom måltidsorganisationen får den utbildning de behöver för att brukarnas näringsintag ska kunna säkerställas. En social måltid är en arbetsuppgift där personal på avdelningen äter en smakportion av måltiden tillsammans med brukare. Genom spegling av ätandet och inbjudande konversationer kan detta bidra till en lugnare och tryggare måltidsmiljö och även öka känslan av gemenskap. Sociala måltider kan därmed även leda till ökad aptit samt matglädje och på så sätt höja livskvaliteten.

Kommunens matdistribution erbjuder äldre i ordinärt boende, genom biståndsbedömning, rätt till vällagade måltider i hemmet. Varje vecka erbjuds 10 olika maträtter att välja på för leverans hem till dörren. Beställningssystemet ska under mandatperioden utvecklas med möjligheten till digital beställning.

Aktuellt för programperioden:

- Matsedeln bestäms av både dietist och kockar utifrån de nordiska näringsrekommendationerna. Högtider uppmärksammas med traditionsenliga maträtter.
- Socialstyrelsens kunskapsstöd samt föreskrifter och allmänna råd om undernäring är vägledande i arbetet mot undernäring.
- Alla särskilda boenden för äldre erbjuds möjligheten att använda sociala måltider som ett arbetssätt.
- Pubkvällar, afternoon tea, festivaldagar och Nobelmiddag är några exempel på aktiviteter som arrangeras.
- De äldre erbjuds att vara delaktiga i förberedelser i samband med måltiderna, allt efter egen förmåga.
- Måltidsombud inom särskilt boende för äldre erbjuds utbildning två gånger per år inom nutrition och måltider.
- Sapere- och måltidsombud inom funktionsstödsområdet erbjuds utbildning minst en gång per år inom nutrition och måltider.
- Personalen inom funktionsstödsområdet är förebilder som inspirerar och visar på hälsosamma maträtter och livsmedel. De nordiska näringsrekommendationerna utgör kunskapsbasen i arbetet med måltider inom funktionsstödsområdet.

- Brukarnas önskemål tas tillvara genom matråd, brukarråd och regelbundna enkäter.

Mat och måltider i övriga kommunala verksamheter

Kommunen har en central roll i arbetet med jämlik hälsa hos invånarna. Det ska vara enkelt att göra bra matval i samband med besök till någon av kommunens verksamheter. Kommunen ska verka för att hälsosamma livsmedel och måltider erbjuds vid kultur-, idrotts- och fritidsverksamheter.

Katrineholms kommun har ett fantastiskt idrottsliv med tillhörande lägerverksamhet. Goda måltider som främjar såväl hälsa som prestation ska förknippas med dessa aktiviteter.

Alla kommunens förvaltningar har hälsoinspiratörer vars uppdrag är att inspirera till goda vanor som gagnar såväl den fysiska som psykiska hälsan hos kommunens medarbetare. Med samma målsättning serveras mat och fika av hälsosam karaktär vid möten och konferenser i kommunal regi.

De öppna restaurangerna i kommunen gör att medborgarna får möjlighet att äta vällagade måltider i en trevlig miljö. Restaurangerna utgör en viktig mötesplats och kan bidra till minskad känsla av ensamhet.

Aktuellt för programperioden:

- Måltiderna som serveras från måltidsorganisationen vid exempelvis läger och cuper går i linje med de nationella kostråden.
- Utbudet i skolkafeterior och andra kommunala kaféverksamheter erbjuder ett hälsosamt livsmedelsutbud. Hälsosamma alternativ placeras högt upp på menyn och exponeras längst fram mot kunden på ett inbjudande sätt. Kafeteriorna har ett begränsat eller obefintligt utbud av ohälsosamma produkter som till exempel söta drycker, godis, glass och snacks.
- Genom att stänga skolornas kafeterior under lunchtid främjas ökad närvaro i skolrestaurangerna.
- Föreningslivets kaféverksamheter uppmuntras att erbjuda ett hälsosamt livsmedelsutbud.

Livsmedelspolicy och livsmedelsberedskap

Att erbjuda våra medborgare måltider som producerats på ett ekonomisk, socialt och miljömässigt hållbart sätt är en gemensam utmaning för kommunens verksamheter. I hela kedjan från upphandling och inköp till planering och servering är utgångspunkten att säkerställa hög livsmedelskvalitet samt att minimera matsvinnet i samtliga verksamheter. Målsättningen är att främja hälsa, begränsa miljöpåverkan samt att värna om djuren och skydda dessa mot lidande. Kommunens omlastningscentral möjliggör såväl för lokala producenter att leverera till en leveranspunkt samt ombesörjer och samfraktar interna varubeställningar.

Livsmedelsberedskap är en central del i kommunens arbete med stärkt beredskap, ett arbete som kräver samarbete. Måltidsorganisationens arbete med att ta fram beredskapsplaner sker i takt med kommunens övriga beredskapsarbete. Måltidsverksamheten behöver fungera även under en samhällsstörning. Genom att arbeta med implementering av Livsmedelsverkets beredskapshandbok samt genom praktiska övningar i köken förbättras möjligheterna till en snabb omställning vid en krissituation.

Vid upphandling samt inköp av livsmedel till kommunen är följande krav viktiga att tillgodose under programperioden:

- Svensk djurskyddslag samt riktlinjer från Jordbruksverket för att främja god djurhållning samt inköp av svenska livsmedel gällande kött, fågel, ägg och mjölk.

- Upphandlingsmyndighetens hållbarhetskriterier och grundläggande kvalitetskrav för animaliska livsmedel avseende ursprung, transporter, slakt och bedövning, foder, antibiotika, utrymmeskrav, svanskupering och näbbtrimning, beteskrav gällande mjölkkor och nötkreatur.
- Ekologisk mjölk då det generellt kan bidra till bättre djurvälstånd.
- Val av frukt och grönsaker anpassas efter säsong.
- Ursprungsmärkning.
- Livsmedelstillsatser med syfte att öka hållbarhet, påverka konsistens, smak eller färg ska vara säkra och bedömda utifrån en bred vetenskaplig grund.
- Livsmedel fria från genmodifiering.
- Sociala rättvisa vid inköp av varor från länder med stora sociala skillnader.
- Fisk från hållbara bestånd, märkta med MSC eller ASC-märkt lax, alternativt fisk från småskaligt regenerativt fiske.
- Låg påverkan på miljö, klimat och hälsa från transporter, förpackningar samt engångs- och förbrukningsmaterial.
- Successivt eftersträva fossilfria transporter, förslagsvis enligt en trappstegsmodell.

Kommunens livsmedelsinköp under programperioden ska även främja:

- Ökat intag av den mest hälsosamma kosten för målgruppen. Exempelvis ökat intag av grönsaker, baljväxter, fullkornsprodukter samt frukt.
- Hållbarhetsarbetet genom att inköp och utbud är säsongsanpassat.
- Arbetet med att minska klimatpåverkan från maten, uppmätt i koldioxidekvivalenter per kilo inköpta livsmedel, samtidigt som den näringsmässiga kvaliteten bibehålls.
- Förutsättningar för företagande i kommunen, även på landsbygden, genom en successiv ökning av andelen lokalt producerade livsmedel.
- Arbetet enligt Sörmlands regionala livsmedelsstrategi.

Uppföljning av programmet

Service- och tekniknämnden ansvarar för uppföljning av programmet årligen.

Yttrande - EU-kommissionens förslag till förordning och rådsbeslut om skydd för utsatta vuxna

Förvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden ställer sig bakom förvaltningens yttrande i frågan kring remissvar om EU-kommissionens förslag till förordning och rådsbeslut om skydd för utsatta vuxna och översänder det till kommunledningsförvaltningen.

Sammanfattning av ärendet

Remissen rör ett förslag från EU-kommissionen kring en förordning om att:

- införa ett *uropeiskt företrädarintyg* som "gör det möjligt för företrädare för vuxna att enkelt och effektivt styrka sina befogenheter i en annan medlemsstat". (Som ex. god man eller liknande)
- skapa *centralmyndigheter* i varje land som hanterar dessa intyg, samt upprätta och sammankoppla nationella register över vuxna med nedsatt förmåga och som har företrädare. I registret ska också framgå myndigheters beslutade åtgärder.
- utöka *digitaliseringen* av uppgifter och kommunikation mellan berörda myndigheter kring detta internationellt.

Dessutom tillkommer att:

- via ett rådsbeslut ålägga medlemsstaterna att förbli eller, senast två år efter att rådsbeslutet antagits, bli parter till *2000 års Haagkonvention om skydd för vuxna*. Detta innebär att Sverige kommer att behöva tillträda konventionen.

I korthet föreslår europeiska kommissionen införandet av regler för att skydda vuxna som på grund av nedsatt förmåga inte är i stånd att försvara sina intressen i gränsöverskridande situationer. Det kan röra sig om personer som behöver förvalta sina tillgångar, få akut eller planerad vård utomlands eller att flytta till ett annat land. I sin motivering menar kommissionen att antalet vuxna i EU som på grund av nedsatt eller otillräcklig personlig förmåga inte kan tillvarata sina intressen ökar kontinuerligt. Samtidigt ökar rörligheten inom unionen vilket innebär att utsatta vuxna till exempel bosätter sig i en annan medlemsstat. I dessa fall ställs de utsatta vuxna inför medlemsstaternas komplexa och ibland motstridiga internationella privaträttsliga regler.

Socialförvaltningen som remissinstans menar att förslaget i sin nuvarande form inte är något som går att ställa sig bakom, och att frågan kring 2000 års Haagkonvention behöver utredas igen på nationell nivå om det ska vara aktuellt. I sammanhanget ska nämnas att

denna remiss även gått till Vård- och omsorgsförvaltningen, som kommit fram till i stort sett samma slutsatser.

Ärendets handlingar

- Förslag till förordning – EU-kommissionens förslag till förordning och rådsbeslut om skydd för utsatta vuxna (2023-09-04)
- Förslag till rådsbeslut - EU-kommissionens förslag till förordning och rådsbeslut om skydd för utsatta vuxna (2023-09-04)

Yttrande

Kommissionen menar att för att förslaget ska fungera effektivt är det avgörande att medlemsstaterna och andra stater ratificerar 2000 års Haagkonvention. För närvarande är endast tolv medlemsstater parter i den konventionen, dock inte Sverige. 2000 års Haagkonvention är en internationell konvention, medan det som diskuteras i kommissionens förslag i första hand rör förenklingar och samkörning av EU-regler för att anpassa sig till konventionen.

Trots att europeiska kommissionen av allt att döma endast efterfrågar yttrande gällande de kompletteringar till konventionen som föreslås, inkluderar alltså förslaget en ratificering av konventionen i sig. Ett yttrande måste då också behandla hela Haagkonventionen. Den omständigheten medför att det i princip egentligen inte går att lämna ett yttrande.

I SOU 2015:74 framgår dock att 2000 års Haagkonvention innebär att andra staters beslut ska erkännas och verkställas av svenska myndigheter. För kommunernas vidkommande innebär konventionen bland annat vissa avsteg från den kommunala självbestämmanderätten. Den innehåller till exempel bestämmelser som medför att kommunen kan bli skyldig att erkänna och verkställa de beslut om åtgärder (eller insatser) som andra fördragsstater beslutar om. Sådana insatser kan innefattas av lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) eller socialtjänstlagen (SoL). Vid ratificering av konventionen föreslår den statliga utredaren av SOU 2015:74 därför ändringar i LSS och SoL.

Frågeställningar dyker även upp kring hur svensk lagstiftning förhåller sig till att vissa länder har helt omyndigförklarade personer, samt risken att reglerna i sin helhet täcker mer än nödvändigt (övergår proportionalitetsprincipen). SKR lyfter även frågeställningar kring huruvida intyg enbart täcker beslut fattade av domstol, eller även företräderskap som till exempel är beslutade av överförmyndaren. SKR och andra remissinstanser menar att det finns otydligheter kring hur enskilda som är helt dementa eller har förvaltare ska kunna bekräfta intyg, samt otydligheter kring till exempel framtidsfullmakter.

En rundfrågning på socialförvaltningen resulterade i att verksamhetsledare med många års erfarenhet inom handläggning av vuxenärenden konstaterar att hen inte känner till några ärenden där föreslagna regler som rör personer från EU:s medlemsstater skulle ha varit applicerbara. Vård- och omsorgsförvaltningen uppfattar inte heller att det är ett omfattande problem att det saknas företrädare för vuxna med nedsatt förmåga och som har

anknytning till andra stater. Den form av regler som nu föreslås genom förordning och förslaget får utifrån ett kommunalt perspektiv inte anses stå i proportion till dess avsikt. Även EU-kommissionen själva medger att det är oklart hur många enskilda som egentligen berörs. Möjligtvis skulle det vara mer intressant att ställa remissen till överförmyndaren för att kunna avgöra i vilken grad Katrineholm påverkas. Förslaget kommer att ändå medföra vissa kostnader för kommunerna, samt införande av nya regler och myndigheter som ytterligare påverkar kommunerna. De nationella register som krävs skulle dessutom innehålla integritetskänsliga uppgifter, och det är i förslaget ottydligt hur dessa ska hanteras och med vilken grad av öppenhet.

Socialförvaltningens bedömning

Socialförvaltningen som remissinstans menar att förslaget i sin nuvarande form inte är något som går att ställa sig bakom, och att frågan kring 2000 års Haagkonvention behöver utredas igen på nationell nivå om det ska vara aktuellt. I sammanhanget ska nämnas att denna remiss även gått till Vård- och omsorgsförvaltningen, som kommit fram till i stort sett samma slutsatser.

Lars Carlberg
Utredare

Beslutet skickas till:

Kommunledningsförvaltningen

Akten

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 31.5.2023
COM(2023) 281 final

2023/0170 (NLE)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

**om bemyndigande för medlemsstater att i Europeiska unionens intresse bli eller förbli
parter i konventionen av den 13 januari 2000 om internationellt skydd för vuxna**

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

• Motiv och syfte med förslaget

EU strävar efter att skapa, bevara och utveckla ett område med frihet, säkerhet och rättvisa, där fri rörlighet för personer, tillgång till rättslig prövning och full respekt för de grundläggande rättigheterna säkerställs.

Detta mål bör även omfatta gränsöverskridande skydd för vuxna som på grund av nedsatt eller bristande personlig förmåga inte kan försvara sina intressen (*vuxna*). Med vuxen avses en person som fyllt 18 år.

Antalet vuxna i sådana situationer i EU ökar på grund av den åldrande befolkningen och den därmed förknippade förekomsten av åldersrelaterade sjukdomar, och det ökande antalet personer med funktionsnedsättning. Beroende på den nationella lagstiftningen i den medlemsstat där de bor kan de omfattas av en skyddsåtgärd som vidtagits av en domstol eller en administrativ myndighet, eller stötts av en tredje part som de i förväg har utsett (genom *företrädarbefogenheter*) att ta tillvara deras intressen.

Vuxna kan behöva förvalta sina tillgångar eller fastigheter i ett annat land, genomgå akutvård eller planerad vård utomlands eller flytta till ett annat land av olika skäl.

I dessa gränsöverskridande situationer ställs vuxna inför medlemsstaternas komplexa och ibland motstridiga regler. Det kan t.ex. handla om att besluta vilken domstol eller annan myndighet som är behörig att vidta skyddsåtgärder, vilken lag som gäller i deras fall och hur man ska erkänna eller ge verkan åt ett beslut som fattats eller företrädarbefogenheter som upprättats utomlands. Detta leder till situationer där vuxna, deras familjer och deras företrädare upplever stor rättslig osäkerhet om vilka regler som kommer att gälla i deras fall, om resultatet av förfarandena och om vilka formaliteter som de måste följa. För att säkerställa att deras skydd fortsätter att vara effektivt över gränserna eller att de kan utnyttja sina rättigheter utomlands måste de ofta genomgå långa och dyra förfaranden. I vissa fall erkänns ändå inte deras skydd och de befogenheter som tilldelats deras företrädare, vare sig av domstolar eller icke-rättsliga aktörer som banker, sjukvårdspersonal eller fastighetsmäklare.

Den 13 januari 2000 antog Haagkonferensen för internationell privaträtt (*Haagkonferensen*), en mellanstatlig organisation vars syfte är att arbeta för att gradvis förenhetliga reglerna inom privaträtten¹, konventionen om internationellt skydd för vuxna (*2000 års Haagkonvention*). Denna konvention innehåller ett omfattande regelverk om behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av skyddsåtgärder samt bestämmelser om tillämplig lag för företrädarbefogenheter som ger verkan åt sådana företrädarbefogenheter i ett gränsöverskridande sammanhang. I förordningen fastställs också mekanismer för samarbete mellan de behöriga myndigheterna i konventionsstater och mellan centralmyndigheter i konventionsstater.

Konventionen anses allmänt vara ett effektivt och flexibelt instrument för internationell privaträtt som är ändamålsenligt på global nivå. Det arbete som nyligen utförts inom ramen för specialkommissionen för den praktiska tillämpningen av 2000 års Haagkonvention² kommer snart att ge rättstillämpare användbara verktyg för en korrekt tillämpning, såsom en praktisk handbok.

¹ Artikel 1 i Haagkonferensens [stadga](#).

² <https://www.hcch.net/en/news-archive/details/?varevent=884>.

För närvarande är dock endast tolv EU-medlemsstater parter i konventionen³. EU har redan under en längre tid eftersträvat målet att alla medlemsstater ska ratificera och ansluta sig till 2000 års Haagkonvention.

Sedan 2008 har 2000 års Haagkonvention uttryckligen godkänts av Europeiska unionens råd⁴, Europaparlamentet⁵ och Europeiska kommissionen⁶. En bred ratificering av 2000 års Haagkonvention av medlemsstaterna, och andra länder, är avgörande för att den ska fungera effektivt. Parlamentet har aktivt stött alla medlemsstaters ratificering av konventionen samt ett eventuellt lagstiftningsinitiativ från EU:s sida för att komplettera 2000 års Haagkonvention.

Den 5–8 december 2018 anordnade kommissionen och Haagkonferensen en internationell gemensam konferens för att främja ratificeringen av 2000 års Haagkonvention och undersöka eventuella brister som skulle kräva ytterligare åtgärder⁷.

Den 3 maj 2021 skrev Tjeckiens, Frankrikes och Sloveniens justitieministrar till kommissionen för att begära att kommissionen påskyndar sitt förberedande arbete med ett lagstiftningsinitiativ.

I juni 2021 antogs rådets slutsatser⁸, i vilka medlemsstaterna bland annat uppmanades att ratificera 2000 års Haagkonvention så snabbt som möjligt och kommissionen uppmanades att överväga det eventuella behovet av en rättslig ram inom EU för att underlätta rörligheten för avgöranden om skyddsåtgärder och vid behov lägga fram förslag till lagstiftning.

³ Belgien, Tjeckien, Tyskland, Estland, Grekland, Frankrike, Cypern, Lettland, Malta, Österrike, Portugal och Finland.

⁴ I rådets slutsatser om rättsligt skydd för sårbara vuxna (14667/08 (Presse 299), 24.X.2008) uppmanade rådet de medlemsstater som inte redan hade gjort det att ”snarast inleda eller aktivt fortsätta förfarandena för undertecknande och/eller ratificering” av 2000 års Haagkonvention och uppmanade de medlemsstater ”som fortfarande överlägger internt” om anslutningen till 2000 års Haagkonvention ”att snarast möjligt slutföra dessa överläggningar”. Dessutom uttryckte Europeiska rådet i sina slutsatser om *Stockholmsprogrammet – ett öppet och säkert Europa i medborgarnas tjänst och för deras skydd*, som antogs 2009, en önskan om att medlemsstaterna ”så snart som möjligt” ansluter sig till 2000 års Haagkonvention.

⁵ Se *Rättsskydd för vuxna: gränsöverskridande konsekvenser* (P6_TA(2008)0638), Europaparlamentets resolution av den 18 december 2008 med rekommendationer till kommissionen om rättsskydd för vuxna: gränsöverskridande konsekvenser (2008/2123(INI)) (2010/C 45 E/13). I punkterna 1–4 i resolutionen uppmanades medlemsstaterna att ratificera 2000 års Haagkonvention, och kommissionen uppmanades att lägga fram ett lagförslag om att stärka samarbetet mellan medlemsstaterna, sammanfatta problemen och de bästa metoderna med avseende på 2000 års Haagkonvention samt utvärdera alternativet att Europeiska gemenskapen ansluter sig till konventionen. Det bör noteras att parlamentet i sin resolution från 2008 uppmanade kommissionen att lägga fram ett förslag ”så snart den har fått tillräcklig erfarenhet av hur Haagkonventionen fungerar”. En ytterligare resolution antogs av Europaparlamentet den 1 juni 2017 med en uppmaning till medlemsstaterna att underteckna och ratificera 2000 års Haagkonvention och att främja vuxnas självbestämmande genom att i sin nationella rätt införa lagstiftning som reglerar fullmakter på grund av beslutsoförmåga.

⁶ Se meddelandet från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén, *Att förverkliga ett område med frihet, säkerhet och rättvisa för EU-medborgarna – Handlingsplan för att genomföra Stockholmsprogrammet*, KOM(2010) 171 slutlig, Bryssel, 20.4.2010. I punkt 13 i 2010 års handlingsplan för att genomföra Stockholmsprogrammet, under rubriken ”Garantier för skyddet av de grundläggande rättigheterna/Utsatta grupper”, hänvisas till att EU:s medlemsstater blir parter i 2000 års Haagkonvention.

⁷ Kommissionens och Haagkonferensens gemensamma konferens om gränsöverskridande skydd av utsatta vuxna, Bryssel, den 5–7 december 2018, <https://www.hcch.net/en/news-archive/details/?varevent=654>.

⁸ [Rådets slutsatser om skyddet av utsatta vuxna i Europeiska unionen](#) (7 juni 2021).

Under 2021–2022 anordnade de portugisiska, franska och tjeckiska ordförandeskapen olika evenemang för att öka medvetenheten om denna fråga.

Trots dessa aktiviteter går ratificeringen av konventionen fortfarande för långsamt. I vissa medlemsstater har det lagförslag som genomför ratificeringen behandlats av parlamentet i flera år, eller så har det inte lagts fram av regeringen trots att det förberedande arbetet har avslutats. Andra medlemsstater tillämpar delvis konventionen i praktiken (särskilt bestämmelserna om behörighet och tillämplig lag), men tar inte initiativ till att formellt ratificera den. Detta skulle innebära att en centralmyndighet inrättas för att uppnå ett effektivt samarbete mellan konventionsstaterna.

Mot denna bakgrund har kommissionen beslutat att lägga fram ett initiativ som syftar till att bemyndiga de medlemsstater som ännu inte är parter i konventionen att ratificera eller ansluta sig till den. En hänvisning till detta initiativ görs i kommissionens arbetsprogram 2022: ”Vi kommer att föreslå åtgärder för att [...] **stärka det rättsliga samarbetet om skydd av utsatta vuxna i gränsöverskridande situationer.**”

Eftersom 2000 års Haagkonvention är öppen för undertecknande och ratificering av stater som var medlemmar i Haagkonferensen för internationell privaträtt den 2 oktober 1999⁹ (artikel 53 i konventionen) måste följande medlemsstater både underteckna och ratificera konventionen: Bulgarien, Spanien, Kroatien, Ungern, Rumänien, Slovenien, Slovakien och Sverige. Irland, Italien, Luxemburg, Nederländerna och Polen måste däremot endast ratificera konventionen, eftersom de redan har undertecknat den. Litauen måste ansluta sig till den, eftersom landet har varit medlem i Haagkonferensen för internationell privaträtt sedan den 23 oktober 2001.

- **Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området**

Det finns för närvarande ingen EU-lagstiftning om gränsöverskridande skydd för utsatta vuxna. Detta förslag ingår dock i ett paket med ett förslag från kommissionen till Europaparlamentets och rådets förordning om behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av åtgärder, officiella handlingar och företrädarbefogenheter samt samarbete i civilrättsliga frågor som rör skydd för vuxna. I förslaget föreskrivs det att vissa av reglerna i 2000 års Haagkonvention ska tillämpas i medlemsstaterna och det fastställs kompletterande regler för att underlätta ett ännu närmare samarbete inom EU på detta område.

Detta förslag gäller ratificering och anslutning för de medlemsstater som ännu inte är parter i 2000 års Haagkonvention, som är det enda internationella instrument som rör internationella privaträttsliga frågor om gränsöverskridande skydd för vuxna.

Båda förslagen rör internationell privaträtt, ett välutvecklat politikområde inom EU. Sedan 2000 har EU antagit ett antal rättsakter på området rättsligt samarbete i civilrättsliga frågor som har gränsöverskridande konsekvenser. Ingen av dessa rättsakter reglerar emellertid de

⁹ Artikel 53:

- (1) Konventionen ska vara öppen för undertecknande av de stater som var medlemmar i Haagkonferensen för internationell privaträtt vid tidpunkten för dess artonde session.
- (2) Den ska ratificeras, godtas eller godkännas och ratifikations-, godtagande- eller godkännandeinstrumenten ska deponeras hos utrikesministeriet i Konungariket Nederländerna, som är depositarie för konventionen.

gränsöverskridande aspekterna av personers rättskapacitet¹⁰ eller skyddet av vuxna som ”på grund av nedsatt eller bristande personlig förmåga”¹¹ inte kan försvara sina intressen.

Den föreslagna förordningen skulle gälla i medlemsstaterna, medan 2000 års Haagkonvention skulle vara tillämplig när det gäller länder utanför EU som är parter i konventionen. Eftersom vuxna i EU kan ha förbindelser med både medlemsstater och länder utanför EU (t.ex. äga egendom där eller ha personliga band dit) är en sammanhängande internationell privaträttslig ram för skydd för vuxna i både EU och länder utanför EU som är parter i konventionen avgörande för att säkerställa skyddet för vuxna i internationella situationer.

Båda förslagen kompletterar således varandra och läggs därför fram tillsammans.

- **Förenlighet med unionens politik inom andra områden**

EU och medlemsstaterna är parter i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (*UNCRPD-konventionen*), som sedan den antogs 2006 utgör den internationella grunden för rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Artikel 3 c i 2000 års Haagkonvention innehåller bestämmelser som påstås främja eller tolerera ställföreträdande beslutsfattande (främst på grund av användningen av begreppet ”förvaltarskap, godmanskap, intressebevakning och liknande institut”). Det har diskuterats om detta skulle kunna främja eller möjliggöra erkännande av åtgärder som fastställer ställföreträdande beslutsfattande snarare än stödjande beslutsfattande, och om det skulle strida mot vuxnas rätt till oberoende och jämlikhet.

Samstämmigheten och komplementariteten mellan 2000 års Haagkonvention och de rättigheter som fastställs i UNCRPD-konventionen har erkänts vid flera tillfällen, till exempel i de slutsatser och rekommendationer (slutsatserna 2 och 3) som antogs vid den ovannämnda gemensamma konferensen med kommissionen och Haagkonferensen 2018¹².

2000 års Haagkonvention är ett internationellt privaträttsligt instrument. Den är neutral vad gäller materiell rätt, som inte föreskriver någon typ av åtgärder, och i ingressen beaktas den vuxnes intressen och respekten för hans eller hennes värdighet och oberoende i första hand. Genom att underlätta gränsöverskridande samarbete och undanröja rättsliga och praktiska hinder främjar den vissa viktiga mål i UNCRPD-konventionen. Bland dessa kan nämnas artikel 12 om likhet inför lagen och artikel 32 om internationellt samarbete, för vilket det genom 2000 års Haagkonvention införs ett system med centralmyndigheter.

Alla med funktionsnedsättning är inte heller vuxna som behöver gränsöverskridande skydd i den mening som avses i 2000 års Haagkonvention, utan endast de som inte kan försvara sina personliga eller ekonomiska intressen. Omvänt är inte alla vuxna vars psykosociala förmåga är nedsatt personer med funktionsnedsättning.

Det är också värt att påminna om att kommittén för UNCRPD-konventionen i sin rapport från 2015 om genomförandet av konventionen i EU uttryckte oro över de hinder som personer med funktionsnedsättning möter när de flyttar från en medlemsstat till en annan. Kommittén rekommenderade att EU vidtar omedelbara åtgärder för att se till att alla personer med

¹⁰ Det enda undantaget är en bestämmelse om fysiska personers rättskapacitet inom ramen för gränsöverskridande avtalsförpliktelser på privaträttsens område som fastställs i artikel 13 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 593/2008 av den 17 juni 2008 om tillämplig lag för avtalsförpliktelser (Rom I).

¹¹ Artikel 1.1 i 2000 års Haagkonvention.

¹² [88f10f24-81ad-42ac-842c-315025679d40.pdf \(hcch.net\)](https://www.hcch.net/doc/88f10f24-81ad-42ac-842c-315025679d40.pdf).

funktionsnedsättning och deras familjer kan åtnjuta sin rätt till fri rörlighet på lika villkor som andra¹³.

En rättslig studie beställdes av den särskilda rapportören om rättigheter för personer med funktionsnedsättning¹⁴, och den särskilda rapportören och den oberoende experten på äldre personers åtnjutande av alla mänskliga rättigheter gjorde ett tillhörande gemensamt uttalande¹⁵. Dessa har klargjort frågan genom att konstatera att 2000 års Haagkonvention lämnar tillräckligt utrymme för tolkning och praktiska förbättringar och kan utvecklas för att återspegla moderniseringen av nationella lagar. Den särskilda rapportören påminner om att 2000 års Haagkonvention innehåller bestämmelser för att undvika eventuella konflikter med UNCRPD-konventionen och att båda instrumenten kan och bör komplettera varandra. EU och alla medlemsstater måste använda det tillgängliga utrymmet för tolkning på ett sådant sätt att efterlevnaden av den konventionen säkerställs.

Vid tillämpningen av 2000 års Haagkonvention är de konventionsstater som också är parter i UNCRPD-konventionen skyldiga att respektera UNCRPD-konventionen och de principer som fastställs där. Det är också Europeiska unionens domstols fasta rättspraxis att internationella konventioner utgör en integrerad del av unionsrätten och att deras genomförande därför måste vara förenligt med proportionalitetsprincipen, som en allmän princip i unionsrätten¹⁶.

I mars 2021 antog kommissionen strategin för rättigheter för personer med funktionsnedsättning 2021–2030¹⁷. Den behandlar särskilt frågan om ”förbättrad tillgång till rättslig prövning, rättsligt skydd, frihet och säkerhet” för personer med funktionsnedsättning. För att uppnå detta anges det uttryckligen bland de olika initiativen att ”kommissionen kommer att arbeta tillsammans med medlemsstaterna för att genomföra 2000 års Haagkonvention om det internationella skyddet av utsatta vuxna i enlighet med konventionen, bland annat genom en undersökning av skyddet av utsatta vuxna i gränsöverskridande situationer, i synnerhet personer med intellektuell funktionsnedsättning, för att lägga grunden till dess ratificering av alla medlemsstater”¹⁸.

Kommissionens rättsliga studie genomfördes 2021¹⁹, och det konstaterades bland annat att om alla medlemsstater ratificerade 2000 års Haagkonvention skulle det lösa några av de problem som är kopplade till de betydande luckorna och inkonsekvenserna i det gränsöverskridande skyddet för vuxna.

När detta beslut har antagits av rådet kommer 2000 års Haagkonvention att bli en del av unionsrätten. Den kan därmed tolkas av Europeiska unionens domstol mot bakgrund av både EU:s allmänna principer – skyddet av den fria rörligheten för personer, tillgången till rättslig prövning och full respekt för de grundläggande rättigheterna – och UNCRPD-konventionen.

¹³ Concluding observations on the initial report of the European Union: Committee on the Rights of Persons with Disabilities, (2015) draft prepared by the Committee.

¹⁴ Studien [Interpreting the 2000 Hague Convention on the International Protection of Adults Consistently with the UN Convention on the Rights of Persons with Disabilities \(CRPD\)](#).

¹⁵ [Gemensamt uttalande från den särskilda rapportören om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, Gerard Quinn, och den oberoende experten på äldre personers åtnjutande av alla mänskliga rättigheter, Claudia Mahler – Reflections on the Hague Convention \(2000\) on the International Protection of Adults](#), 8 juli 2021.

¹⁶ Se t.ex. beslut av den 9 november 2021, Agenzia delle dogane e dei monopoli – Ufficio delle dogane di Gaeta/Punto Nautica Srl., C-255/20, ECLI:EU:C:2021:926, punkt 33.

¹⁷ [EU:s strategi för rättigheter för personer med funktionsnedsättning 2021–2030](#).

¹⁸ Se punkt 5.1 i strategin.

¹⁹ [Study on the cross-border legal protection of vulnerable adults in the Union](#), Europeiska unionens publikationsbyrå (europa.eu).

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

• Rättslig grund

Detta förslag gäller bemyndigandet för vissa medlemsstater att ratificera eller ansluta sig till en internationell konvention i EU:s intresse. Det civilrättsliga samarbetet regleras av artikel 81 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (*EUF-fördraget*), som således är den rättsliga grunden för EU:s befogenhet på detta område. Den tillämpliga rättsliga grunden är därför artikel 218.6 i EUF-fördraget jämförd med den materiella rättsliga grunden i artikel 81.2 i EUF-fördraget.

Artikel 81.3 i EUF-fördraget är inte tillämplig eftersom gränsöverskridande skydd för vuxna inte är en familjerättsfråga.

Begreppet familjerätt i den mening som avses i artikel 81.3 i EUF-fördraget måste tolkas oberoende av definitionen i medlemsstaternas nationella lagstiftning.

Hittills har EU-lagstiftningen tolkat begreppet ganska strikt och begränsat det till de regler som styr familjeband, såsom äktenskapsmål, föräldraansvar eller underhållsskyldighet.

Det är inte ovanligt att det är familjemedlemmar som står för skyddet för utsatta vuxna. I vissa medlemsstater tillskrivs det rättsliga skyddet för utsatta vuxna enligt lag äkta makar eller familjemedlemmar. Men den vuxnes familj, om den vuxne har familj, är bara ett av de sammanhang där skydd kan säkerställas. Familjemedlemmars engagemang är inte ett nödvändigt krav och regleras inte heller av internationella privaträttsliga regler. I stället är den avgörande frågan när det gäller skydd för vuxna det stöd som ges samt säkerställandet av den vuxnes rätt till värdighet, självbestämmande, icke-diskriminering och social inkludering, oavsett hans eller hennes familjeband.

Det bör noteras att 2000 års Haagkonvention inte innehåller någon hänvisning till familjeband (t.ex. ”förälder”, ”barn” eller ”make eller maka”), i motsats till EU:s förordningar om familjerättsliga frågor.

Den föreslagna förordningen kommer att komplettera 2000 års Haagkonvention och införliva vissa av konventionens regler, särskilt de som rör internationell behörighet och tillämplig lag, vilket gör dem direkt tillämpliga i medlemsstaterna.

I enlighet med domstolens fasta rättspraxis finns det därför en risk för att 2000 års Haagkonvention kan påverka eller ändra den föreslagna förordningens tillämpningsområde.

Tillämpningsområdet för unionens regler kan påverkas eller ändras av internationella åtaganden när sådana åtaganden avser ett område som i stor utsträckning redan omfattas av sådana regler eller på grundval av den förväntade utvecklingen i unionsrätten, som i detta fall²⁰.

Därför omfattas 2000 års Haagkonvention av unionens exklusiva befogenhet i enlighet med artikel 3.2 i EUF-fördraget.

²⁰ Se särskilt yttrande 1/13, punkterna 73 och 74, och angiven rättspraxis.

EU får därför bemyndiga medlemsstaterna att bli eller förbli parter i 2000 års Haagkonvention.

Eftersom endast stater kan ansluta sig till konventionen, som saknar en klausul som skulle göra det möjligt för EU att ansluta sig, kan medlemsstaterna ratificera eller ansluta sig till den samt förbli konventionsparter som agerar i unionens intresse i enlighet med domstolens fasta rättspraxis²¹.

Ett liknande initiativ togs redan 2008 för att bemyndiga vissa medlemsstater att ratificera eller ansluta sig till 1996 års Haagkonvention om skydd för barn²².

På grund av protokoll nr 21, fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, är rättsliga åtgärder som antagits på området rättvisa inte bindande för eller tillämpliga på Irland. När ett förslag väl har lagts fram på detta område kan Irland dock meddela att landet önskar delta i antagandet och tillämpningen av åtgärden och kan, när åtgärden väl har antagits, meddela att det önskar godta åtgärden.

I enlighet med artiklarna 1 och 2 i protokoll nr 22 om Danmarks ställning, fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, deltar Danmark inte i antagandet av detta beslut, som inte är bindande för eller tillämpligt på Danmark.

- **Proportionalitetsprincipen**

Detta förslag har utarbetats i linje med redan antagna rådsbeslut om bemyndigande för medlemsstaterna att ansluta sig till en internationell konvention. Det går inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå målet att åstadkomma en konsekvent EU-åtgärd i fråga om gränsöverskridande skydd för vuxna genom att säkerställa att de medlemsstater som ännu inte är parter i 2000 års Haagkonvention ratificerar eller ansluter sig till konventionen inom en viss tidsfrist.

Det kan även påpekas att medlemsstaterna behåller sin befogenhet att reglera antagandet av materiella rättsregler som är inriktade på skydd för vuxna.

Förslaget är därför förenligt med proportionalitetsprincipen.

- **Val av instrument**

Eftersom förslaget avser ett internationellt avtal som vissa medlemsstater ska ratificera och ansluta sig till i unionens intresse är det enda tillämpliga instrumentet ett rådsbeslut i enlighet med artikel 218.6.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

- **Samråd med berörda parter**

Detta förslag, tillsammans med det parallella förslaget till förordning i frågan, föregicks av intensiva och breda samråd med berörda parter.

²¹ Europeiska unionens domstols yttrande 1/13, punkt 44, och angiven rättspraxis.

²² Rådets beslut av den 5 juni 2008 om bemyndigande för vissa medlemsstater att i Europeiska gemenskapens intresse ratificera eller ansluta sig till 1996 års Haagkonvention om behörighet, tillämplig lag, erkännande, verkställighet och samarbete i frågor om föräldraansvar och åtgärder till skydd för barn samt om bemyndigande för vissa medlemsstater att avge en förklaring om tillämpningen av gemenskapsrättens relevanta interna regler, EUT L 151, 11.6.2008, s. 36.

Det öppna offentliga samrådet²³ och inbjudan att lämna synpunkter²⁴ genomfördes i början av 2022. En majoritet av uppgiftslämnarna, däribland medlemsstaterna och yrkesorganisationer som företräder advokater och notarier, stödde ett EU-initiativ som skulle tvinga medlemsstaterna att ratificera 2000 års Haagkonvention. De efterlyste också ett EU-instrument som kompletterar konventionen. En icke-statlig organisation – en paraplyorganisation för skydd av rättigheter för personer med funktionsnedsättning – uttryckte oro över de grundläggande rättigheterna för vuxna med funktionsnedsättning, om ett EU-instrument skulle främja rörligheten för beslut som fattas i strid med UNCRPD-konventionen och de grundläggande rättigheterna för vuxna med funktionsnedsättning. Denna återkommande fråga om förhållandet mellan UNCRPD-konventionen och 2000 års Haagkonvention har behandlats i den studie och det gemensamma uttalande som nämns i fotnoterna 14 och 15.

Som en del av samrådsstrategin anordnades ett **informellt onlinemöte med intressenter** den 29 september 2022. Den 27 oktober 2022 anordnade kommissionen dessutom ett **onlinemöte med experter från medlemsstaterna** för att tillhandahålla information om initiativet om skydd för vuxna och för att utbyta inledande synpunkter.

Vid mötet den 7–8 november 2022 hördes slutligen det **europiska rättsliga nätverket på privaträttens område** om dess möjliga roll i ett framtida initiativ.

Sammanfattningsvis kunde starkt stöd för och övergripande positiv respons på 2000 års Haagkonvention identifieras i all samrådsverksamhet. Samråden visade dessutom på ett praktiskt behov av ytterligare åtgärder på EU-nivå, som även stöddes av de flesta intressenter.

- **Insamling och användning av sakkunnigutlåtanden**

En **rättslig studie**²⁵ genomfördes 2021. Författarna till studien kom fram till följande slutsatser: i) Det finns betydande luckor och inkonsekvenser i det gränsöverskridande skyddet för utsatta vuxna (regler om behörighet, erkännande av företrädarbefogenheter, avsaknad av rättssäkerhet och praktiska problem för myndigheter). ii) Den allmänna ratificeringen av 2000 års Haagkonvention i EU skulle direkt åtgärda några av dessa problem, både mellan medlemsstater och med tredjeländer. iii) Ett EU-instrument skulle ytterligare stärka skyddet för utsatta vuxna och göra deras liv och de ansvariga myndigheternas arbete lättare.

Ytterligare sakkunskap om gränsöverskridande skydd för vuxna samlades också in i den studie som åtföljde Europaparlamentets betänkande om lagstiftningsinitiativ²⁶ (2016) och i Europeiska rättsinstitutets rapport²⁷ (2020).

- **Konsekvensbedömning**

En konsekvensbedömning genomfördes 2022 för att undersöka de olika alternativ som finns tillgängliga inom EU för att förbättra det gränsöverskridande skyddet för vuxna och bedöma deras inverkan.

²³ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12965-Civil-judicial-cooperation-EU-wide-protection-for-vulnerable-adults_sv.

²⁴ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12965-Civil-judicial-cooperation-EU-wide-protection-for-vulnerable-adults/public-consultation_sv.

²⁵ [Study on the cross-border legal protection of vulnerable adults in the Union, Europeiska unionens publikationsbyrå \(europa.eu\).](https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12965-Civil-judicial-cooperation-EU-wide-protection-for-vulnerable-adults/public-consultation_sv)

²⁶ [Protection of Vulnerable Adults – European Added Value Assessment.](https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12965-Civil-judicial-cooperation-EU-wide-protection-for-vulnerable-adults/public-consultation_sv)

²⁷ [The Protection of Adults in International Situations, rapport från Europeiska rättsinstitutet.](https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12965-Civil-judicial-cooperation-EU-wide-protection-for-vulnerable-adults/public-consultation_sv)

Eftersom detta förslag endast gäller vissa medlemsstaters ratificering av och anslutning till 2000 års Haagkonvention kommer en mer detaljerad förklaring av slutsatserna av konsekvensbedömningen att ges i det åtföljande förslaget till förordning. Det är lämpligt att begränsa den aktuella analysen till angivandet av det slutliga valet.

Detta inbegriper en förordning som kompletterar konventionen samt ratificering av och anslutning till konventionen av de medlemsstater som ännu inte är parter i den. Det skulle säkerställa att lämpliga internationella privaträttsliga regler för skyddet av vuxna i gränsöverskridande situationer inte bara är tillämpliga på EU-nivå utan även mellan medlemsstater och tredjeländer. Det förväntas också att ratificeringen av alla medlemsstater uppmuntrar fler tredjeländer att ansluta sig till konventionen.

- **Grundläggande rättigheter**

Det allmänna målet med den föreslagna åtgärden är att skydda vuxnas grundläggande rättigheter i enlighet med artikel 6 i EUF-fördraget, Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna och UNCRPD-konventionen.

I gränsöverskridande situationer skulle detta särskilt innebära att man förhindrar berövande eller nekande av tillgång till den vuxnes egendom utomlands, säkerställer tillgången till rättslig prövning och säkerställer vuxnas självbestämmande och oberoende.

Genom att harmonisera internationella privaträttsliga regler kopplar 2000 års Haagkonvention samman olika rättssystem för att, inom konventionens tillämpningsområde, underlätta icke-diskriminerande respekt för vuxnas rättigheter, skyddet av deras intressen och utövandet av deras rättsliga handlingsförmåga.

Dessa värden återspeglas i konventionens ingress, som bekräftar att den vuxnes värdighet och oberoende i första hand ska beaktas. Sådana prioriteringar fastställs också i ingressen till UNCRPD-konventionen.

Om en behörig myndighet vidtar en skyddsåtgärd i en konventionsstat bör enligt konventionen denna åtgärd fortsätta att gälla i en annan konventionsstat, till exempel om den vuxne flyttar från en konventionsstat till en annan. Konventionen innehåller också garantier som gör det möjligt att inte erkänna eller verkställa åtgärderna om åtgärden till exempel har vidtagits av en myndighet vars behörighet inte grundades på, eller inte uppfyllde, någon av de omständigheter som anges i konventionen, eller om erkännandet av åtgärden skulle strida mot allmän ordning i den anmodade staten²⁸. I detta sammanhang kan bristande respekt för de grundläggande rättigheterna för den vuxne som berörs av åtgärden motivera vägran av erkännande.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Det föreslagna beslutet har inga budgetkonsekvenser för Europeiska unionen.

²⁸ Se artikel 22 i 2000 års Haagkonvention för en förteckning över de omständigheter under vilka en behörig myndighet på skönsmässig grund kan vägra erkännande och verkställighet av en åtgärd.

5. ÖVRIGA INSLAG

- **Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering**

Eftersom förslaget gäller bemyndigandet för vissa av EU:s medlemsstater att ratificera eller ansluta sig till 2000 års Haagkonvention syftar övervakningen av dess genomförande främst till att säkerställa att dessa medlemsstater respekterar tidsfristen för att ratificera eller ansluta sig till konventionen, i enlighet med rådets beslut.

När alla medlemsstater har blivit parter i konventionen planeras dock flera åtgärder för att öka medvetenheten om konventionen och säkerställa att den tillämpas korrekt. Dessutom kommer samordnade EU-ståndpunkter att antas som en del av förberedelserna inför framtida specialkommissioner för konventionens tillämpning. Detta kommer att göra det möjligt för EU att övervaka medlemsstaternas genomförande av detta instrument.

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om bemyndigande för medlemsstater att i Europeiska unionens intresse bli eller förbli parter i konventionen av den 13 januari 2000 om internationellt skydd för vuxna

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 81.2 jämförd med artikel 218.6 a,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande¹, och

av följande skäl:

- (1) Europeiska unionen har satt som mål för sig själv att upprätta, upprätthålla och utveckla ett område med frihet, säkerhet och rättvisa med fullständig respekt för de grundläggande rättigheterna, där den fria rörligheten för personer och tillgången till rättslig prövning säkerställs.
- (2) För att uppnå detta mål har EU antagit ett antal rättsakter på området rättsligt samarbete i civilrättsliga frågor som har gränsöverskridande konsekvenser. Unionen är också, självständigt eller genom sina medlemsstater som agerar i unionens intresse, part i flera internationella konventioner på samma område.
- (3) Det finns dock ingen unionslagstiftning om gränsöverskridande skydd för vuxna som på grund av nedsatt eller bristande personlig förmåga inte kan försvara sina intressen, eller som kan behöva att det stöd som ges till dem för att de ska kunna utöva sin rättsliga handlingsförmåga i en medlemsstat ges i hela unionen.
- (4) Olika svårigheter kan uppstå för vuxna i gränsöverskridande situationer, bland annat när de flyttar till en annan medlemsstat eller när de äger egendom eller tillgångar i en annan medlemsstat. Svårigheter kan till exempel uppstå om åtgärder som vidtagits i en medlemsstat för att skydda en vuxen behöver åberopas i en annan medlemsstat, eller om företrädarbefogenheter som tilldelats av en vuxen och som ska utövas av den vuxnes företrädare när den vuxne inte kan försvara sina intressen senare behöver åberopas utomlands. Dessa svårigheter kan få allvarliga negativa konsekvenser för rättssäkerheten vid gränsöverskridande ärenden, för den vuxnes rättigheter och välbefinnande och för respekten för den vuxnes värdighet. I synnerhet kan vuxnas grundläggande rättigheter, såsom tillgång till rättslig prövning, rätt till självbestämmande och oberoende samt rätt till egendom och fri rörlighet, påverkas negativt.
- (5) Enhetliga internationella privaträttsliga regler för gränsöverskridande situationer är därför nödvändiga för att stärka skyddet av de grundläggande rättigheterna för vuxna med nedsatt eller bristande personlig förmåga. På internationell nivå innehåller konventionen av den 13 januari 2000 om internationellt skydd för vuxna (2000 års

¹ EUT C , , s . .

Haagkonvention) sådana regler. Konventionen innehåller regler om behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av åtgärder till skydd för dessa vuxna, om tillämplig lag för företrädarbefogenheter samt regler om samarbete mellan konventionsparternas myndigheter.

- (6) Enligt 2000 års Haagkonvention får endast suveräna stater vara parter i den. Därför får inte unionen ansluta sig till konventionen.
- (7) Europeiska unionen har redan under en längre tid eftersträvat målet att alla medlemsstater ska ratificera och ansluta sig till 2000 års Haagkonvention.
- (8) Hittills har Belgien, Tjeckien, Tyskland, Estland, Grekland, Frankrike, Cypern, Lettland, Malta, Österrike, Portugal och Finland blivit parter i 2000 års Haagkonvention. Irland, Italien, Luxemburg, Nederländerna och Polen har endast undertecknat den.
- (9) Den [...] lade kommissionen fram ett lagstiftningsförslag om en förordning om behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av åtgärder, officiella handlingar och företrädarbefogenheter samt samarbete i civilrättsliga frågor som rör skydd för vuxna (*den föreslagna förordningen*). I förslaget föreskrivs det att vissa av reglerna i 2000 års Haagkonvention ska tillämpas i medlemsstaterna och det fastställs kompletterande regler för att underlätta ett ännu närmare samarbete inom EU på detta område. Bestämmelserna i den föreslagna förordningen överlappar med och ligger nära 2000 års Haagkonvention.
- (10) Det finns därför en risk för att 2000 års Haagkonvention kan påverka eller ändra den föreslagna förordningens tillämpningsområde. Av detta skäl omfattas 2000 års Haagkonvention av unionens exklusiva befogenhet i enlighet med artikel 3.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.
- (11) Rådet bör därför bemyndiga de medlemsstater som ännu inte är parter i 2000 års Haagkonvention att i unionens intresse underteckna, ratificera eller ansluta sig till konventionen på de villkor som anges i detta beslut. Rådet bör också bemyndiga de medlemsstater som är parter i 2000 års Haagkonvention att förbli parter i konventionen.
- (12) EU och medlemsstaterna är parter i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (*UNCRPD-konventionen*).
- (13) Enligt fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt är det medlemsstaterna som har befogenhet att fastställa materiella regler och förfaranderegler på området skydd av vuxna. Som parter i UNCRPD-konventionen måste medlemsstaterna säkerställa att deras nationella materiella och processrättsliga lagar om behandling av vuxna är förenliga med de skyldigheter avseende mänskliga rättigheter som föreskrivs i UNCRPD-konventionen, inbegripet åtgärder för ”förvaltarskap”, ”godmanskap” och ”intressebevakning” samt den nedsatta eller bristande personliga förmåga som avses i artikel 3 i 2000 års Haagkonvention.
- (14) Bestämmelserna i 2000 års Haagkonvention bör tillämpas i överensstämmelse med skyldigheterna avseende mänskliga rättigheter enligt UNCRPD-konventionen.
- (15) Om denna skyldighet inte fullgörs bör det också påverka medlemsstaternas erkännande och verkställighet av åtgärder som vidtagits av tredjeländer.
- (16) [I enlighet med artiklarna 1 och 2 i protokoll nr 21 om Förenade kungarikets och Irlands ställning med avseende på området med frihet, säkerhet och rättvisa, fogat till

fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, och utan att det påverkar tillämpningen av artikel 4 i det protokollet, deltar Irland inte i antagandet av detta beslut, som inte är bindande för eller tillämpligt på Irland.] ELLER

- (17) I enlighet med artikel 3 i protokoll nr 21 om Förenade kungarikets och Irlands ställning med avseende på området med frihet, säkerhet och rättvisa, fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, har Irland [genom en skrivelse av ...] meddelat att det önskar delta i antagandet och tillämpningen av detta beslut.
- (18) I enlighet med artiklarna 1 och 2 i protokoll nr 22 om Danmarks ställning, fogat till fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, deltar Danmark inte i antagandet av detta beslut, som inte är bindande för eller tillämpligt på Danmark.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

1. Rådet bemyndigar härmed medlemsstaterna att i unionens intresse bli eller förbli parter i konventionen av den 13 januari 2000 om internationellt skydd för vuxna (*konventionen*), på de villkor som anges i artikel 2.
2. Texten till konventionen åtföljer detta beslut.

Artikel 2

Bulgarien, [Irland], Spanien, Kroatien, Italien, Litauen, Luxemburg, Ungern, Nederländerna, Polen, Rumänien, Slovenien, Slovakien och Sverige ska vidta de åtgärder som behövs för att deponera sina ratifikations- eller anslutningsinstrument hos Konungariket Nederländernas utrikesministerium i egenskap av depositarie för konventionen, senast [24 månader efter dagen för antagandet av detta beslut].

Artikel 3

Detta beslut riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den

*På rådets vägnar
Ordförande*

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 31.5.2023
COM(2023) 280 final

2023/0169 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

**om behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av åtgärder samt
samarbete i frågor som rör skydd för vuxna**

{SEC(2023) 208 final} - {SWD(2023) 154 final} - {SWD(2023) 155 final} -
{SWD(2023) 156 final}

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

• Motiv och syfte med förslaget

EU strävar efter att skapa, bevara och utveckla ett område med frihet, säkerhet och rättvisa, där fri rörlighet för personer, tillgång till rättslig prövning och full respekt för de grundläggande rättigheterna säkerställs.

Antalet vuxna som på grund av nedsatt eller bristande personlig förmåga inte är i stånd att försvara sina intressen (*vuxna*) i EU ökar ständigt. Orsaken är en åldrande befolkning och de åldersrelaterade sjukdomar som därav följer samt det ökande antalet personer med funktionsnedsättning. Dessa personer kan, beroende på den nationella lagstiftningen i den medlemsstat där de är bosatta, omfattas av en skyddsåtgärd som beslutats av en domstol eller en administrativ myndighet, eller få hjälp av en tredje part som de i förväg har utsett (genom *företrädarbefogenheter*) att ta tillvara deras intressen.

Detta växande antal vuxna som behöver hjälp med att fatta beslut leder, i kombination med människors ökade rörlighet i EU, till att vuxna ställs inför ett antal problem i gränsöverskridande situationer. Vuxna kan till exempel behöva förvalta sina tillgångar eller fastigheter i ett annat land, få akut eller planerad sjukvård utomlands eller flytta till ett annat land av olika skäl. Det finns ingen statistik över hur många vuxna som omfattas av en rättslig eller administrativ myndighets skyddsåtgärd i gränsöverskridande situationer i EU men de beräknas vara mellan 145 000 och 780 000¹.

I dessa gränsöverskridande situationer ställs vuxna inför komplexa och ibland motstridiga internationella privaträttsliga regler i medlemsstaterna. I dessa regler fastställs vilken domstol eller annan myndighet som är behörig att vidta skyddsåtgärder (*myndigheten*) och som har jurisdiktion, vilken lag som är tillämplig på den vuxnes fall och hur ett beslut som fattats eller företrädarbefogenheter som upprättats utomlands ska erkännas eller verkställas. Detta leder till betydande rättslig osäkerhet för vuxna, deras familjer och deras företrädare när det gäller vilka regler som kommer att gälla i just deras fall och vilka förfaranden de måste följa och formaliteter som de måste fullgöra. För att säkerställa att skyddet fortsätter att omfatta dem i andra länder och att de kan åtnjuta sina rättigheter utomlands måste de ofta gå igenom långa och kostsamma förfaranden. I vissa fall erkänns ändå inte det skydd som de omfattas av och de befogenheter som getts deras företrädare, vare sig av utländska domstolar eller av icke-rättsliga aktörer såsom banker, sjukvårdspersonal eller fastighetsmäklare.

Inom ramen för Haagkonferensen för internationell privaträtt antogs konventionen av den 13 januari 2000 om internationellt skydd för vuxna (*2000 års Haagkonvention*), som omfattar några av dessa svårigheter. Konventionen innehåller en omfattande uppsättning regler om internationell behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av skyddsåtgärder samt bestämmelser om företrädarbefogenheter. Den innehåller också mekanismer för samarbete mellan myndigheter och centralmyndigheter i de länder som har ratificerat konventionen (*fördragsslutande parter*). Det råder enighet om att denna konvention är ett effektivt internationellt privaträttsligt instrument som uppfyller sina ändamål på global nivå.

Att medlemsstaterna och andra stater ratificerar 2000 års Haagkonvention är avgörande för att konventionen ska fungera effektivt. För närvarande är dock endast tolv medlemsstater parter i den konventionen.

¹ Dessa siffror bygger på Eurostats demografiska uppgifter från 2020 om EU-befolkningens rörlighet och uppskattningar och/eller uppgifter om antalet vuxna som omfattas av en skyddsåtgärd i medlemsstaterna. För närmare uppgifter, se den konsekvensbedömning som åtföljer förslaget.

Ett långsiktigt mål för EU är att samtliga medlemsstater ratificerar 2000 års Haagkonvention (eller ansluter sig till den). Sedan 2008 är 2000 års Haagkonvention uttryckligen godkänd av Europeiska unionens råd, Europaparlamentet och Europeiska kommissionen. Europaparlamentet har aktivt stött inte bara alla medlemsstaters ratificering av konventionen utan också ett eventuellt lagstiftningsinitiativ från EU:s sida på området skydd för vuxna för att komplettera konventionen.

På EU-nivå har mer än 20 EU-förordningar antagits för att harmonisera de internationella privaträttsliga reglerna, vilket har lett till att hindren för rättsligt samarbete mellan medlemsstaterna har blivit mycket färre med utgångspunkt i principen om ömsesidigt förtroende. Det finns dock inget instrument för rättsligt samarbete mellan medlemsstaterna när det gäller skydd för vuxna.

- **Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området**

Detta förslag ingår i ett paket som också innehåller ett förslag från kommissionen till ett rådsbeslut om bemyndigande för 14 medlemsstater som inte är fördragsslutande parter i konventionen att, i Europeiska unionens intresse, bli parter i 2000 års Haagkonvention.

Härigenom kommer gemensamma internationella privaträttsliga regler att fastställas i EU, som ska tillämpas av medlemsstaternas myndigheter tillsammans med länder utanför EU som är parter i konventionen. Detta kommer att främja vuxnas rättigheter utanför EU:s gränser.

När det gäller förbindelserna mellan medlemsstaterna inkorporerar detta förslag till förordning reglerna i 2000 års Haagkonvention om behörighet och tillämplig lag genom en direkt hänvisning till motsvarande bestämmelser i konventionen. På andra områden utgår förslaget till förordning från konventionen för att ytterligare förenkla dess regler och förbättra effektiviteten i samarbetet mellan medlemsstaterna. Genom förordningen införs också digitaliserade verktyg och ett europeiskt företrädarintyg, vilket innebär ytterligare förenklingar och ett bättre samarbete i EU.

Den föreslagna förordningens mervärde är således en förenkling och modernisering av konventionens regler anpassade till omständigheterna i EU och ett stärkt samarbete mellan medlemsstaterna när det gäller skydd för vuxna. Syftet med konventionens regler är förvisso att de ska tillämpas globalt av länder med olika rättssystem i allmänhet och olika skydd för vuxna i synnerhet, men genom förordningen skulle det bli möjligt att fastställa mer enhetliga regler och ett närmare samarbete baserat på principen om ömsesidigt förtroende mellan medlemsstaterna och på erfarenheterna från att harmonisera andra områden av gränsöverskridande civilrätt i EU.

Den föreslagna förordningen skulle därför gälla mellan medlemsstaterna, medan 2000 års Haagkonvention skulle vara tillämplig i förbindelserna med tredjeländer som är fördragsslutande parter i konventionen. Vuxna i EU kan ha band till både EU-länder och länder utanför EU (om de t.ex. äger fastigheter eller har personliga band där). En enhetlig internationell privaträttslig ram som är tillämplig på skydd för vuxna både i EU och i länder utanför EU som är parter i konventionen är därför avgörande för att säkerställa skydd för vuxna i internationella situationer.

Förslagen till en förordning och ett rådsbeslut kompletterar varandra och läggs därför fram tillsammans.

- **Förenlighet med unionens politik inom andra områden**

EU och dess medlemsstater är parter i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (*konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning*),

som sedan den antogs 2006 är den internationella hörnstenen när det gäller rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Överensstämmelsen och det positiva samspelet mellan reglerna i 2000 års Haagkonvention och de rättigheter som fastställs i konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning har erkänts vid flera tillfällen. Detta konstaterades till exempel i en rättslig studie som beställts av FN:s särskilda rapportör om rättigheter för personer med funktionsnedsättning² och i det gemensamma uttalandet som den särskilda rapportören för rättigheter för personer med funktionsnedsättning och den oberoende experten om äldre personers åtnjutande av alla mänskliga rättigheter gjorde i samband med studien där man kom fram till att 2000 års Haagkonventionen lämnar tillräckligt utrymme för tolkning och praktiska förbättringar och att den kan utvecklas för att återspegla en modernisering av nationell lagstiftning.

I mars 2021 antog kommissionen dessutom strategin för rättigheter för personer med funktionsnedsättning 2021–2030. Med denna strategi vill kommissionen förbättra livssituationen för personer med funktionsnedsättning i Europa och resten av världen. Strategin tar särskilt upp frågan om bättre tillgång till rättslig prövning, rättsligt skydd, frihet och säkerhet för personer med funktionsnedsättning. Genomförandet av 2000 års Haagkonvention i enlighet med konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning är ett av strategins mål. I detta syfte genomfördes en rättslig studie 2021 där man drog slutsatsen att ett EU-initiativ om gränsöverskridande skydd för vuxna skulle ta tillvara rättigheterna för personer med funktionsnedsättning som behöver stöd för att försvara sina intressen. I den rättsliga studien drogs slutsatsen att en EU-förordning som förbättrar och förenklar det rättsliga samarbetet i EU, tillsammans med ratificeringen av 2000 års Haagkonvention, avsevärt skulle förbättra vuxnas rättigheter.

Detta förslag är ett viktigt framsteg när det gäller respekten för den rätt till oberoende som fastställs i konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, eftersom det avsevärt kommer att underlätta rörligheten för de företrädarbefogenheter som i förväg beviljats av en vuxen för en tidpunkt i framtiden då denne inte kommer att kunna försvara sina egna intressen. I detta förslag föreskrivs särskilt att officiella handlingar godkänns för att deras bevisvärde i EU snabbt ska erkännas och att ett europeiskt företrädarintyg skapas, så att företrädare enkelt kan bevisa arten och omfattningen av sina befogenheter över gränserna.

Slutligen bygger detta förslag också på kommissionens tidigare initiativ om digitalisering av det rättsliga samarbetet. I sitt meddelande av den 2 december 2020 åtog sig kommissionen att göra digitala kanaler till standardalternativet i EU:s gränsöverskridande samarbete. Den 1 december 2021 lade kommissionen fram ett förslag om digitalisering av det rättsliga samarbetet. Syftet var att fullständigt digitalisera de befintliga lagstiftningsinstrumenten på det civilrättsliga och det straffrättsliga området. För att digitalisera arbetet när det gäller skydd för vuxna bygger detta förslag till förordning på digitaliseringsförslaget.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORCIONALITETSPRINCIPEN

• Rättslig grund

Den rättsliga grunden för EU:s behörighet på området för rättsligt samarbete på privaträttsens område är artikel 81.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (*EUF-fördraget*), som därför är den rättsliga grunden för detta förslag till förordning.

² Studie om överensstämmelsen mellan 2000 års Haagkonvention och 2007 års FN-konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Däremot är artikel 81.3 i EUF-fördraget, som rör familjerätt som har gränsöverskridande följder, inte tillämplig eftersom gränsöverskridande skydd för vuxna inte är en familjerättslig fråga.

Begreppet familjerätt i den mening som avses i artikel 81.3 EUF-fördraget ska ges en självständig tolkning oberoende av den definition som föreskrivs i medlemsstaternas nationella lagstiftning. Hittills har unionslagstiftaren tolkat begreppet relativt strikt och begränsat det till de bestämmelser som reglerar familjeförhållanden, såsom äktenskapsmål, föräldransvar eller underhållsskyldighet. Förordning (EU) nr 650/2012 om arvsfrågor³ ansågs t.ex. inte röra familjerättsliga frågor och antogs på grundval av artikel 81.2 i EUF-fördraget.

Det är inte ovanligt att vuxna får hjälp av familjemedlemmar att försvara sina intressen. I vissa medlemsstater tillskrivs enligt lag maken/makan eller familjemedlemmar det rättsliga skyddet för sårbara vuxna. Om den vuxne har en familj är den emellertid endast en av de aspekter som ska beaktas för att säkerställa skyddet. Familjemedlemmarnas engagemang är inte nödvändigt och heller inte en aspekt som regleras av internationell privaträtt. Den avgörande frågan när det gäller skydd för vuxna är i stället det stöd som ges och värnande om den vuxnes rätt till värdighet, individuellt självbestämmande, icke-diskriminering och inkludering i samhället, oavsett familjeband.

Slutligen bör det noteras att varken detta förslag eller 2000 års Haagkonvention innehåller någon hänvisning till familjeförhållanden (såsom ”förälder”, ”barn” eller ”make/maka”), i motsats till förordningarna om familjerättsliga frågor.

- **Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)**

Det politiska målet att ha effektiva och harmoniserade internationella privaträttsliga regler som gäller för alla medlemsstater i gränsöverskridande fall av skydd för vuxna kan bättre uppnås genom ett EU-initiativ.

De nuvarande problem som vuxna stöter på i gränsöverskridande situationer har en inneboende EU-dimension eftersom de är av gränsöverskridande karaktär och påverkar vuxnas grundläggande rättigheter och deras rätt till fri rörlighet. Reglerna om internationell behörighet, tillämplig lag och erkännande gäller i ett gränsöverskridande sammanhang och kräver därför att minst två länder deltar. Medlemsstaternas motstridiga eller olikartade internationella privaträttsliga regler på området skydd för vuxna orsakar flera problem i gränsöverskridande situationer i EU, t.ex. att skyddet för den vuxne upphör, att utländska åtgärder inte erkänns, att ytterligare rättsliga förfaranden krävs eller att testamenten och preferenser som uttryckts av den vuxne inte erkänns. De enskilda medlemsstaterna skulle inte på ett tillfredsställande kunna hantera dessa problem.

Moderniseringen och digitaliseringen av det rättsliga samarbetet kräver också att harmoniserade regler tillämpas (t.ex. enhetliga formulär som effektiviserar gränsöverskridande förfaranden) och att driftskompatibla verktyg används (formulär, programvara, register osv.), som endast kan utarbetas på EU-nivå.

- **Proportionalitetsprincipen**

Detta förslag syftar till att skydda vuxnas grundläggande rättigheter, effektivisera och påskynda gränsöverskridande förfaranden när det gäller skydd för vuxna och stärka rättssäkerheten och förutsägbarheten i gränsöverskridande förbindelser. Förslaget

³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 650/2012 av den 4 juli 2012 om behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av domar samt godkännande och verkställighet av officiella handlingar i samband med arv och om inrättandet av ett europeiskt arvsintyg.

harmoniserar därför medlemsstaternas regler om internationell behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av skyddsåtgärder och godkännande av officiella handlingar. Det innehåller också bestämmelser som ger verkan åt företrädarbefogenheter i alla medlemsstater. Slutligen föreskrivs att verktyg ska utvecklas för att förbättra och påskynda samarbetet mellan medlemsstaterna på detta område.

Detta förslag går inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå målen.

Det inkräktar till exempel inte på nationella regler för stöd till vuxna med nedsatt funktionsförmåga utan är endast tillämpligt på behörighetskonflikter, lagkonflikter eller erkännande av utländska åtgärder eller handlingar i gränsöverskridande situationer.

Dessutom är det europeiska företrädarintyg som införs genom detta förslag frivilligt och kommer inte att ersätta motsvarande nationella handlingar som styrker företräddandet.

Enligt förslaget ska medlemsstaterna upprätta ett register över åtgärder och företrädarbefogenheter och koppla samman det med andra medlemsstaters register. Syftet är att säkerställa att skyddet för vuxna upprätthålls i gränsöverskridande fall och att deras rätt till individuellt självbestämmande, inbegripet frihet att göra egna val när det gäller dem själva och/eller framtida arrangemang, respekteras när de flyttar inom EU. De uppgifter som ska registreras och delas genom sammankopplingen av register enligt detta förslag är dock ytterst begränsade och ger endast information om det befintliga skyddet för en vuxen. Medlemsstaterna ansvarar dessutom även i fortsättningen för att utse de nationella myndigheter som kan få åtkomst till det sammanlänkade registersystemet.

Förslaget är därför förenligt med proportionalitetsprincipen.

- **Val av instrument**

Antagandet av gemensamma regler om internationell behörighet, erkännande av skyddsåtgärder, godkännande av officiella handlingar och tillämplig lag om skyddsåtgärder och företrädarbefogenheter i gränsöverskridande situationer kan endast uppnås genom gemensamma regler som tillämpas i EU.

Dessutom kan ett fullständigt samarbete mellan myndigheter och undanröjande av hinder för vuxna och deras företrädare uppnås bättre på grundval av principen om ömsesidigt förtroende. Det europeiska företrädarintyget, digitaliseringen av gränsöverskridande kommunikation och undanröjandet av språkbarriärer kan endast fastställas i en förordning. Slutligen är det bara genom en förordning som en helt enhetlig tolkning och tillämpning av reglerna i EU säkerställs. I linje med tidigare EU-instrument för internationell privaträtt är det instrument som föredras således en förordning.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

- **Efterhandsutvärderingar/kontroller av ändamålsenligheten med befintlig lagstiftning**

Ej tillämpligt

- **Samråd med berörda parter**

Detta förslag och det parallella förslaget till rådets beslut i samma fråga har föregåtts av omfattande samråd med många olika berörda parter.

Ett **öppet offentligt samråd och en uppmaning att inkomma med synpunkter** inleddes i början av 2022. De flesta svarande, däribland medlemsstater och yrkesorganisationer som företräder advokater och notarier, stödde ett EU-initiativ som skulle göra medlemsstaterna

skyldiga att ratificera 2000 års Haagkonvention och efterlyste ett EU-instrument som kompletterar konventionen. Vissa svarande (icke-statliga organisationer som arbetar med skydd av rättigheter för personer med funktionsnedsättning) uttryckte oro över att ett EU-instrument som främjar rörlighet för beslut skulle kunna kränka vuxnas grundläggande rättigheter.

Som en del av kommissionens samrådsstrategi anordnades ett **onlinemöte med berörda parter** den 29 september 2022. Dessutom anordnade kommissionen den 27 oktober 2022 ett **onlinemöte med experter från medlemsstaterna** för att informera om initiativet om skydd för vuxna och utbyta inledande synpunkter. De medlemsstater som redan är parter i konventionen uppmuntrade starkt andra medlemsstater att ratificera den. De medlemsstater som inte ratificerat konventionen förklarade detta med bland annat regeringsskiftet, pågående interna diskussioner och de få rapporterade gränsöverskridande ärendena, men ingen kritik framlades mot själva konventionen.

Slutligen rådfrågades det **europiska rättsliga nätverket på privaträttens område** vid ett möte den 7–8 november 2022 om dess eventuella roll i ett framtida initiativ.

Sammanfattningsvis visade alla kommissionens samråd på ett starkt stöd för och allmänt positiv återkoppling om 2000 års Haagkonvention. Dessutom visade samråden att de flesta berörda parter såg ett praktiskt behov av och stödde ytterligare åtgärder på EU-nivå.

- **Insamling och användning av sakkunnigutlåtanden**

En **rättslig studie** genomfördes 2021⁴. De som genomförde studien drog följande slutsatser: i) det finns betydande luckor och inkonsekvenser i det gränsöverskridande skyddet för vuxna (regler om behörighet, erkännande av företrädarbefogenheter, avsaknad av rättssäkerhet och praktiska problem för myndigheterna), ii) en allmän ratificering av 2000 års Haagkonvention i EU skulle direkt lösa vissa av dessa problem mellan medlemsstater och länder utanför EU samt iii) ett EU-instrument skulle ytterligare stärka skyddet för vuxna och underlätta deras liv och de behöriga myndigheternas arbete.

En ytterligare **studie till stöd för utarbetandet av en konsekvensbedömning** slutfördes 2022 och bidrog med ytterligare underlag och analys av de befintliga problemen och konsekvenserna av de olika åtgärdsalternativen. I samband med denna studie genomfördes ytterligare samråd med berörda parter.

Ett **informationsuppdrag**⁵ från det europeiska nätverket för rättsliga inspektioner (RESIJ) belyste det otillräckliga skyddet för vuxna i gränsöverskridande ärenden och utmynnade i rekommendationer om att i) förbättra utbildningen av myndigheter om tillgängliga instrument, ii) harmonisera terminologin, iii) inrätta ett europeiskt företrädarintyg, iv) inrätta interoperabla nationella register över skydd för vuxna och v) anta gemensamma EU-regler.

Ytterligare sakkunskap om gränsöverskridande skydd för vuxna samlades också in från andra källor, t.ex. **Europaparlamentets studie**⁶ som åtföljde dess lagstiftningsinitiativbetänkande (2016) och en **rapport från Europeiska rättsinstitutet** (2020)⁷.

⁴ *Study on the cross-border legal protection of vulnerable adults in the EU.*
<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/facf667c-99d6-11ec-83e1-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-253031377>

⁵ *Mission to assess European civil judicial cooperation for the protection of adults.*
<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/facf667c-99d6-11ec-83e1-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-253031377>

⁶ *Protection of Vulnerable Adults, European Added Value Assessment Accompanying the European Parliament's Legislative Initiative Report.*

- **Konsekvensbedömning**

Baserat på kommissionens riktlinjer för bättre lagstiftning och resultaten av den inledande konsekvensbedömningen har kommissionen utarbetat en konsekvensbedömning av detta förslag. I konsekvensbedömningen övervägdes följande åtgärdsalternativ: i) grundscenariot, ii) ett rådsbeslut som ålägger medlemsstaterna att bli parter i 2000 års Haagkonvention inom en viss tidsram, iii) en förordning som införlivar vissa av konventionens regler och fastställer ytterligare regler för att främja partsautonomi, förenkla reglerna för erkännande och verkställighet av utländska beslut och godkännande av officiella handlingar, skapa ett europeiskt företrädarintyg, tillhandahålla rättshjälp, sammankoppla register och inrätta snabb och effektiv kommunikation, samt iv) en kombination av alternativen ii och iii, dvs. både ett rådsbeslut som reglerar ärenden som involverar länder utanför EU och en förordning som bygger på konventionens regler och förbättrar dess funktion medlemsstaterna emellan.

I rapporten om konsekvensbedömningen undersöktes varje alternativs förväntade konsekvenser, ändamålsenlighet, effektivitet och samstämmighet med EU:s rättsliga och politiska ramverk. Utgående från denna bedömning valdes ”paketalternativet”, som består i ett förslag till rådets beslut om ratificering av 2000 års Haagkonvention och ett förslag till förordning för att förbättra det rättsliga samarbetet mellan medlemsstaterna.

Slutsatsen i konsekvensbedömningen var att det valda alternativet genom en enhetlig rättslig ram avsevärt skulle förbättra skyddet för vuxna genom att säkerställa rättssäkerhet, minska och undvika långdragna rättsliga förfaranden och i slutändan underlätta erkännandet av skydd för vuxna i gränsöverskridande fall, både inom och utanför EU:s gränser.

Det valda åtgärdsalternativet skulle även vara mest ändamålsenligt för att lösa problemen med skyddet för vuxna eftersom det skulle ge de största rättsliga, sociala och psykologiska fördelarna. Det valda alternativet skulle ha en klart positiv inverkan på skyddet för vuxnas rättigheter, däribland deras grundläggande rättigheter, t.ex. rätten till egendom, tillgång till rättslig prövning, individuellt oberoende och fri rörlighet. Det skulle också ha positiva sociala och psykologiska konsekvenser eftersom det skulle innebära större rättssäkerhet, gynna välfärd och social delaktighet och minska de känslomässiga påfrestningarna. Det skulle minska de kostnader som för närvarande bärs av vuxna i gränsöverskridande situationer och av medlemsstaterna. Övriga konsekvenser skulle inte vara betydande⁸. Detta åtgärdsalternativ skulle stämma överens med principen om ”digitalt som standard”, eftersom de gränsöverskridande förfarandena för skydd för vuxna enligt förordningen skulle vara digitaliserade.

Genom att anta gemensamma EU-regler skulle det valda alternativet undanröja de flesta kostnader och administrativa bördor i samband med rättsliga förfaranden, översättningar och andra förfaranden med icke-rättsliga aktörer. Enligt uppskattningar skulle den genomsnittliga besparingen för den vuxne eller företrädaren i ett gränsöverskridande ärende ligga mellan 40 EUR och 9 000 EUR.

Nämnden för lagstiftningskontroll yttrade sig positivt om rapporten om konsekvensbedömningen den 20 januari 2023.

[https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/581388/EPRS_STU\(2016\)581388_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/581388/EPRS_STU(2016)581388_EN.pdf)

⁷ *The protection of adults in international situations*, rapport från Europeiska rättsinstitutet. https://www.europeanlawinstitute.eu/fileadmin/user_upload/p_eli/Publications/ELI_Protection_of_Adults_in_International_Situations.pdf

⁸ T.ex. inverkan på målen för hållbar utveckling eller miljö- och klimatpåverkan.

- **Lagstiftningens ändamålsenlighet och förenkling**

Ej tillämpligt

- **Grundläggande rättigheter**

Denna förordning främjar rätten till oberoende och frihet att göra egna val genom att underlätta rörligheten för företrädarbefogenheter som har upprättats av vuxna. Detta säkerställs särskilt genom inrättandet av ett europeiskt företrädarintyg, som kommer att göra det möjligt för företrädare som utses av en vuxen att enkelt bevisa arten och omfattningen av sina befogenheter utomlands. Detta kommer också att garanteras genom reglerna om godkännande av officiella handlingar, som kommer att säkerställa att dessa handlingars bevisvärde erkänns i EU. Sammankopplingen av register kommer dessutom att säkerställa att de företrädarbefogenheter som registrerats i en medlemsstat inte ignoreras av en behörig myndighet i en annan medlemsstat på grund av att det saknas information om deras existens, och att den vuxnes vilja och preferenser därmed respekteras.

Dessutom kommer detta förslag att säkerställa att gemensamma internationella privaträttsliga regler om skydd för vuxna tillämpas och tolkas i enlighet med konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning i gränsöverskridande ärenden. Denna förordning kommer att ytterligare underlätta utbytet av god praxis mellan medlemsstaterna när den börjar genomföras, genom det europeiska rättsliga nätverket på privaträttens område, e-juridikportalen och utbildningsverksamhet.

Slutligen upprätthåller förslaget vuxnas andra rättigheter som för närvarande regelbundet hotas eller kränks internationellt, såsom rätten till likhet inför lagen, egendom, tillgång till rättslig prövning och fri rörlighet.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Medlemsstaterna kan ådra sig engångskostnader för att anpassa sig till förordningen, i synnerhet kostnader för att inrätta centralmyndigheter eller utbilda domare och andra behöriga myndigheter i de nya bestämmelserna. Smärre återkommande kostnader kan uppstå till exempel för fortbildning av myndigheter eller övervakning av tillämpningen av förordningen. Inga av dessa kostnader förväntas bli stora och de skulle uppvägas av de effektivitetsvinster och kostnadsbesparingar som förordningen medför.

Medlemsstaterna kan också ådra sig kostnader för att installera och underhålla det decentraliserade it-systemets åtkomstpunkter på sina territorier och anpassa sina nationella it-system så att de blir interoperabla med åtkomstpunkterna. Dessutom kan medlemsstaterna behöva införa referensprogramvara som utvecklats av kommissionen, vilket också kan medföra vissa kostnader. Dessa kostnader är nödvändiga för att möjliggöra elektronisk kommunikation mellan behöriga myndigheter genom ett decentraliserat it-system, utöver kommunikationen mellan enskilda och behöriga myndigheter genom den europeiska elektroniska åtkomstpunkt som inrättats på den europeiska e-juridikportalen. Dessa kostnader skulle dock inte bara krävas för detta förslag, eftersom det decentraliserade it-systemet skulle användas för alla EU-instrument om rättsligt samarbete på privaträttens område. Dessutom skulle medlemsstaterna kunna ansöka om bidrag för att finansiera dessa kostnader inom ramen för lämpliga EU-finansieringsprogram.

Medlemsstaterna kommer att ha vissa engångskostnader i samband med att de inrättar ett eller flera digitaliserade register och kopplar dem till andra medlemsstaters register, och återkommande underhållskostnader därefter.

Dessa kostnader skulle till stor del uppvägas av de totala besparingarna på förfarandekostnaderna för vuxna och deras företrädare.

Digitaliseringen av kommunikationen mellan myndigheter och mellan fysiska personer och myndigheter samt sammankopplingen av register skulle också leda till ytterligare kostnader för kommissionen. Kommissionen kommer att förse medlemsstaternas behöriga myndigheter med gemensam referensprogramvara, utveckla och underhålla en ny modul i den europeiska elektroniska åtkomstpunkt som införs i digitaliseringsförslaget⁹ samt utveckla och underhålla programvara för sammankoppling av registren. En närmare redogörelse för kostnaderna finns i den finansieringsöversikt och konsekvensbedömning som åtföljer det förslaget.

5. ÖVRIGA INSLAG

• **Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering**

En förordning är direkt tillämplig i alla medlemsstater och behöver därför inte införlivas i nationell lag.

Lämpliga övervaknings-, utvärderings- och rapporteringsskyldigheter ingår i förslaget. För det första skulle den praktiska tillämpningen av förordningen övervakas genom regelbundna möten i det europeiska rättsliga nätverket på privaträttens område, som samlar sakkunniga från medlemsstaterna. Kommissionen skulle dessutom göra en fullständig utvärdering av tillämpningen av förordningen tio år efter det att den träder i kraft. Utvärderingen skulle bland annat grundas på synpunkter från medlemsstaternas myndigheter, externa sakkunniga och berörda parter.

• **Ingående redogörelse för de specifika bestämmelserna i förslaget**

- I **kapitel I** avgränsas tillämpningsområdet för förordningen, som gäller civilrättsliga frågor om skydd för vuxna (artikel 1), genom en icke uttömmande förteckning över frågor som omfattas av förordningen och en uttömmande förteckning över frågor som inte omfattas av förordningen. Kapitlet innehåller också en redogörelse för förordningens innehåll (artikel 2) och definitioner av de termer som används i förordningen (artikel 3).
- **Kapitel II** innehåller allmänna regler om internationell behörighet med en direkt hänvisning till reglerna i kapitel II i 2000 års Haagkonvention. I artiklarna 6 och 7 i förordningen föreskrivs en ytterligare, icke-exklusiv behörighetsgrund som är tillämplig i EU när en vuxen har valt behörighet. Detta val bör respekteras på tre kumulativa villkor som anges i artikel 6, med en skyldighet att informera centralmyndigheten i den medlemsstat där den vuxne har sin hemvist.
- **Kapitel III** innehåller regler om tillämplig lag med en direkt hänvisning till kapitel III i 2000 års Haagkonvention.
- I **avsnitt 1 i kapitel IV** föreskrivs automatiskt erkännande av åtgärder som vidtas av medlemsstaternas myndigheter för att ge verkan åt principen om ömsesidigt erkännande, som bygger på principen om ömsesidigt förtroende inom EU. Grunderna för icke-erkännande begränsas till ett nödvändigt minimum och syftar särskilt till att skydda vuxnas grundläggande rättigheter även i gränsöverskridande situationer. Exempelvis får en åtgärd som vidtagits utan att den vuxne fått möjlighet att yttra sig

⁹ Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om digitalisering av rättsligt samarbete och tillgång till rättslig prövning i gränsöverskridande civilrättsliga, handelsrättsliga och straffrättsliga frågor och ändring av vissa rättsakter inom området för rättsligt samarbete, COM(2021) 759 final.

inte erkännas, oavsett nationella förfaranden och nationell lagstiftning. Undantag med hänvisning till grunderna för rättsordningen kan endast göras i undantagsfall, särskilt vid uppenbara kränkningar av vuxnas grundläggande rättigheter. I **avsnitt 2 i det kapitlet** avskaffas exekvaturförfarandet (förfarande för att förklara en åtgärd som vidtagits i en medlemsstat verkställbar i en annan medlemsstat) för åtgärder som vidtagits av myndigheterna i en medlemsstat. I **avsnitt 3** fastställs de förfaranderegler som ska tillämpas vid återopande, bestridande, ansökan om erkännande eller ansökan om verkställighet av en åtgärd vid myndigheterna i en medlemsstat.

- I kapitel V fastställs regler för godkännande i en medlemsstat av officiella handlingar som har upprättats av behöriga myndigheter i en annan medlemsstat, så att det är lättare att använda dem runtom i EU. Godkännandet av officiella handlingar säkerställer att de har samma fullständiga och kompletta bevisvärde i andra medlemsstater som de har i ursprungsmedlemsstaten. Detta omfattar både innehållet i de registrerade handlingarna och de fakta som ingår i dem. Officiella handlingar har också samma presumtion om äkthet och verkställbarhet som i ursprungsmedlemsstaten.
- Genom **avsnitt 1 i kapitel VI om samarbete** inrättas centralmyndigheter som ska bistå vid tillämpningen av förordningen och förbättra skyddet för vuxna i gränsöverskridande ärenden som omfattas av förordningen. I förslaget fastställs särskilda förfaranden för i) lokalisering av en vuxen eller en person som sannolikt kommer att ge den vuxne stöd ii) inhämtande av centralmyndighetens godkännande innan en vuxen placeras under skydd i en annan medlemsstat och iii) utseende av en offentlig myndighet eller en person som agerar på en offentlig myndighets vägnar eller under dess tillsyn som företrädare för den vuxne utomlands. **Avsnitt 2** innehåller regler för direkt samarbete och kommunikation mellan myndigheter, vid behov genom centralmyndigheterna, för att bistå vid genomförandet av en åtgärd eller i fall av allvarlig fara. Artikel 27 ger en rättslig grund för direkt kommunikation mellan rättsliga och administrativa myndigheter. **Avsnitt 3** innehåller allmänna regler för samarbete mellan centralmyndigheter eller behöriga myndigheter i olika medlemsstater. Där fastställs också regler om rätten till rättshjälp för sökande som får rättshjälp i sin ursprungsmedlemsstat. Detta säkerställer sökandens tillgång till rättslig prövning i förfaranden om erkännande eller icke-erkännande av en åtgärd eller om delgivning av en handling i en annan medlemsstat.
- Genom **kapitel VII** inrättas ett europeiskt företrädarintyg som gör det möjligt för företrädare för vuxna att enkelt och effektivt visa sina befogenheter i en annan medlemsstat. Medlemsstaterna bör utse en myndighet som utfärdar företrädarintyget. Denna myndighet bör ha tillräcklig kännedom om det ärende som företrädarintyget avser och tillgång till relevant information för att snabbt kunna utfärda företrädarintyget på begäran. Detta intyg ersätter inte andra intyg som används i vissa medlemsstater. Intyg åtföljer varje skyddsåtgärd eller officiell handling för att de ska kunna erkännas, verkställas eller godkännas av behöriga myndigheter i andra medlemsstater. Det föreslagna företrädarintyget bör dock användas som en fristående handling för att visa företrädarens befogenheter, särskilt när de behöver vända sig till icke-rättsliga aktörer på den vuxnes vägnar eller till stöd för denne.
- **Kapitel VIII** syftar till att förbättra tillhandahållandet av information om skyddet för vuxna till behöriga myndigheter i EU. Detta säkerställer att åtgärder som vidtagits i en annan medlemsstat eller företrädarbefogenheter som beviljats av den vuxne i en annan medlemsstat respekteras i hela EU. Medlemsstaterna blir därför skyldiga att

upprätta ett eller flera register över åtgärder som vidtagits av deras myndigheter. Om det i nationell lag föreskrivs att företrädarbefogenheter ska bekräftas av en behörig myndighet måste medlemsstaterna dessutom upprätta ett register över dessa bekräftade företrädarbefogenheter. Medlemsstaterna måste också säkerställa att dessa register, samt andra befintliga register över företrädarbefogenheter vilka upprättats enligt nationell lag, kopplas samman genom ett sammankopplingssystem som utvecklats av kommissionen. En minimiuppsättning uppgifter ska registreras i registret för att ge de behöriga myndigheterna i andra medlemsstater tillräcklig information om förekomsten av en åtgärd eller företrädarbefogenheter med avseende på en viss vuxen.

- I **kapitel IX** föreskrivs obligatorisk användning av digital kommunikation mellan behöriga myndigheter eller centralmyndigheter och frivillig användning av digital kommunikation mellan fysiska personer och behöriga myndigheter.
- I **bilagorna** till förslaget finns en rad formulär som bör minska behovet av översättningar och underlätta kommunikationen och överföringen av information i gränsöverskridande ärenden inom EU.
 - Bilagorna I och II syftar till att underlätta erkännande och verkställighet av åtgärder som vidtagits av myndigheterna i en medlemsstat och godkännande av officiella handlingar som upprättats av myndigheterna i en medlemsstat.
 - Bilagorna IV–X är standardformulär som syftar till att underlätta kommunikationen mellan fysiska personer och behöriga myndigheter eller mellan behöriga myndigheter eller centralmyndigheter i olika medlemsstater.
 - Slutligen innehåller förslaget ett formulär som de behöriga myndigheterna ska använda för att utfärda det europeiska företrädarintyget (bilaga III).

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av åtgärder samt samarbete i frågor som rör skydd för vuxna

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 81.2, med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten, i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och av följande skäl:

- (1) Syftet med denna förordning är att fastställa regler för att skydda vuxna som på grund av nedsatt eller bristande personlig förmåga inte kan försvara sina intressen i gränsöverskridande situationer. I denna förordning fastställs regler om behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av åtgärder, godkännande av officiella handlingar samt samarbete mellan medlemsstaternas behöriga myndigheter och centralmyndigheter.
- (2) Unionen har satt som mål för sig själv att upprätta, upprätthålla och utveckla unionen som ett område med frihet, säkerhet och rättvisa, där den fria rörligheten för personer säkerställs. I syfte att gradvis upprätta ett sådant område ska unionen bland annat besluta om åtgärder rörande civilrättsligt samarbete och i synnerhet åtgärder som behövs för att den inre marknaden ska fungera väl.
- (3) I enlighet med artikel 81.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (*EUF-fördraget*) kan dessa åtgärder omfatta sådana som syftar till att säkerställa förenlighet mellan tillämpliga regler i medlemsstaterna avseende lagkonflikter och behörighet samt om ömsesidigt erkännande och verkställighet mellan medlemsstaterna av domar och utomrättsliga avgöranden.
- (4) Unionen har på området civilrättsligt samarbete antagit ett antal rättsakter som har gränsöverskridande effekter. Med undantag för en bestämmelse om fysiska personers rättsliga handlingsförmåga i samband med gränsöverskridande avtalsförpliktelser på privaträttens område, vilken fastställs i artikel 13 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 593/2008¹⁰, reglerar ingen av dessa unionslagstiftningsakter de gränsöverskridande aspekterna av fysiska personers rättsliga handlingsförmåga. Det finns heller inte någon unionslagstiftningsakt som reglerar de civila aspekterna av det gränsöverskridande skyddet av vuxna som, på grund av nedsatt eller bristande personlig förmåga tillsammans med en rad personliga faktorer och faktorer kopplade till deras levnadsförhållanden, inte kan försvara sina intressen eller där det är

¹⁰ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 593/2008 av den 17 juni 2008 om tillämplig lag för avtalsförpliktelser (Rom I) (EUT L 177, 4.7.2008, s. 6.).

nödvändigt att det stöd och de skyddsåtgärder som de bibringas när de utövar sin rättsliga handlingsförmåga i en medlemsstat fortsätter gälla i hela unionen.

- (5) I avsaknad av sådana gemensamma regler kan olika svårigheter uppstå för vuxna som inte kan försvara sina intressen i gränsöverskridande situationer, inbegripet när dessa vuxna flyttar till en annan medlemsstat eller när de äger fast egendom eller andra tillgångar i en annan medlemsstat. Svårigheter kan till exempel uppstå när åtgärder som vidtas i en medlemsstat för att skydda en vuxen, inbegripet stödåtgärder som tillhandahålls för att de ska kunna utöva sin rättsliga handlingsförmåga, behöver åberopas i andra medlemsstater, eller när företrädarbefogenheter, som beviljats av en vuxen och som ska utövas av dennes företrädare när den vuxne inte kan försvara sina intressen, i ett senare skede behöver åberopas utomlands. Dessa svårigheter kan få allvarliga negativa konsekvenser för rättssäkerheten i gränsöverskridande ärenden och för vuxnas rättigheter och välbefinnande samt för respekten för deras värdighet. I synnerhet kan den vuxnes grundläggande rättigheter, såsom tillgång till rättslig prövning, rätten till oberoende samt rätten till egendom och till fri rörlighet, påverkas negativt.
- (6) Det krävs därför enhetliga internationella privaträttsliga regler som reglerar gränsöverskridande situationer för att stärka skyddet av de grundläggande rättigheterna för vuxna med nedsatt eller bristande personlig förmåga. På internationell nivå innehåller konventionen av den 13 januari 2000 om internationellt skydd för vuxna (2000 års Haagkonvention) regler om behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av åtgärder till skydd för dessa vuxna och om tillämplig lag för företrädarbefogenheter samt regler om samarbete mellan behöriga myndigheter eller centralmyndigheter i de avtalsslutande parterna.
- (7) 2000 års Haagkonvention hindrar inte dess avtalsslutande parter från att vidareutveckla sitt samarbete på området skydd för vuxna utöver bestämmelserna i själva konventionen eller till och med avvika från dess regler i sina förbindelser med varandra. I enlighet med artikel 49.2 och 49.3 i 2000 års Haagkonvention fastställs i denna förordning regler på de områden som omfattas av den konventionen vad gäller vuxna som har hemvist i en medlemsstat. De regler som fastställs genom denna förordning bör inte påverka tillämpningen av den konventionen när det gäller medlemsstaternas förbindelser med tredjestater som är fördragsslutande parter i 2000 års Haagkonvention.
- (8) Vissa av reglerna i 2000 års Haagkonvention bör införlivas i denna förordning, särskilt regler om internationell behörighet och tillämplig lag, och dessa bör göras direkt tillämpliga när det gäller förbindelser mellan medlemsstaterna. När det gäller förbindelserna mellan medlemsstaterna är det dock lämpligt att unionen ytterligare förbättrar skyddet för vuxna i gränsöverskridande situationer inom unionen, med utgångspunkt i principen om ömsesidigt förtroende mellan medlemsstater och erfarenheter från andra områden av civilrättsligt samarbete. Denna förordning bör därför komplettera reglerna i 2000 års Haagkonvention genom att fastställa regler som syftar till att förenkla, rationalisera och modernisera förfaranden och samarbete mellan medlemsstaternas behöriga myndigheter. Det bör särskilt vara möjligt att främja vuxnas rätt till oberoende och rätt att utöva sin rättsliga handlingsförmåga på samma villkor som andra, genom att underlätta användningen i en gränsöverskridande situation av företrädarbefogenheter, genom vilka den vuxne i förväg har sett till att omfattas av skydd i ett skede då denne inte kommer att kunna värna sina egna intressen, och ge full och omedelbar verkan åt de val som gjorts av den vuxne.

- (9) Med tanke på att denna förordning och 2000 års Haagkonvention kompletterar varandra, och med hänsyn till behovet av att säkerställa fortsatt skydd för vuxna i gränsöverskridande situationer som involverar medlemsstater och tredjeländer, bör tolkningen av reglerna i denna förordning och reglerna i 2000 års Haagkonvention anpassas när så är möjligt.
- (10) Dessutom bör tolkningen av reglerna i denna förordning vägledas av dess mål, dvs. att stärka skyddet av de grundläggande fri- och rättigheterna och andra rättigheter för vuxna i gränsöverskridande situationer, inbegripet deras rätt till oberoende, tillgång till rättslig prövning, rätt till egendom, rätt att yttra sig, rätt till fri rörlighet och jämlikhet. I detta avseende bygger denna förordning på Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (*stadgan*) och på internationell människorättslagstiftning på detta område. En betydande del av de vuxna som omfattas av denna förordning är personer med funktionsnedsättning. Deras rättigheter, inbegripet rätten till likhet inför lagen, integritet, tillgång till rättslig prövning och respekt för deras inneboende värdighet och individuella oberoende, garanteras i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning¹¹ (*konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning*), i vilken både unionen och dess medlemsstater är parter. De rättigheter som skyddas i konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning ska skyddas både i nationella och gränsöverskridande fall, och när åtgärder vidtas med avseende på personer med funktionsnedsättning ska dessa åtgärder vara förenliga med konventionen. Denna förordning, som fastställer internationella privaträttsliga regler för gränsöverskridande fall, bör tillämpas i överensstämmelse med skyldigheterna i fråga om mänskliga rättigheter enligt konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, särskilt artiklarna 3, 9, 12 och 19. I egenskap av avtalslutande parter i konventionen ska medlemsstaterna se till att deras nationella materiella och processrättsliga lagstiftning om behandling av vuxna är förenlig med de skyldigheter i fråga om mänskliga rättigheter som föreskrivs i konventionen. Medlemsstaterna ska särskilt respektera vuxnas likhet inför lagen och deras rätt att åtnjuta rättshandlingsförmåga på samma villkor som andra i alla aspekter av livet, med tillgång till det stöd de kan behöva, samt vuxnas oberoende och integritet i enlighet med artikel 12 i konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.
- (11) Förutom skyddet i gränsöverskridande situationer av grundläggande fri- och rättigheter och andra rättigheter för vuxna, inbegripet respekt för deras önskemål och preferenser, syftar denna förordning också till att effektivisera och påskynda rättsliga och administrativa förfaranden som rör skydd för vuxna genom att förenkla och rationalisera mekanismerna för samarbete i gränsöverskridande förfaranden. Syftet med förordningen är också att stärka rättssäkerheten och förutsägbarheten i gränsöverskridande ärenden, både för vuxna och deras företrädare och andra parter, oavsett om de är offentliga eller privata enheter. Ökad rättssäkerhet och förenklade, rationaliserade och digitaliserade förfaranden torde också göra det mer attraktivt för enskilda personer att utöva sin rätt till fri rörlighet.
- (12) Denna förordning bör omfatta civilrättsliga frågor som rör skydd för vuxna, särskilt när det gäller åtgärder, officiella handlingar och företrädarbefogenheter som syftar till att skydda en vuxen. Skyddet krävs på grund av bristande eller nedsatt förmåga i den vuxnes personliga förmåga, som kan vara permanent eller tillfällig men även av fysisk eller psykosocial karaktär, ha samband med en åldersrelaterad sjukdom såsom

¹¹ EUT L 23, 27.1.2010, s. 37.

Alzheimers sjukdom eller vara ett resultat av ett hälsotillstånd, t.ex. koma. Skyddet är särskilt nödvändigt när en rad miljömässiga och personliga faktorer försvårar interaktion, vilket hindrar dem från att delta i samhället på samma villkor som andra, i synnerhet om den vuxnes personliga förmåga är bristande eller nedsatt på ett sådant sätt att den vuxne inte kan tillvarata sina egna intressen, såsom egendomsintressen och personliga intressen eller hälsointressen. Allvarlig försummelse av personliga intressen eller egendomsintressen hos de släktingar som den vuxna personen ansvarar för kan också vara ett tecken på bristande eller nedsatt personlig förmåga hos den vuxne.

- (13) Om åtgärder har vidtagits för att skydda ett barn och dessa åtgärder ska fortsätta att gälla eller få verkan efter det att barnet har uppnått myndighetsålder, bör de omfattas av denna förordning så snart barnet har fyllt 18 år.
- (14) Den terminologi som används för skyddsåtgärder skiljer sig åt i medlemsstaternas rättssystem och dessa skillnader i terminologi bör inte påverka erkännandet av de skyddsåtgärderna i andra medlemsstater.
- (15) Oavsett vilken juridisk terminologi som används i de olika medlemsstaterna bör rörligheten vara obehindrad i unionen för åtgärder som syftar till att skydda vuxna och som vidtas i enlighet med de berörda vuxnas grundläggande rättigheter. Denna förordning bör därför tolkas i enlighet med stadgan och konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. För att skydda rätten till oberoende bör skyddsåtgärder fastställas i denna förordning så att det blir möjligt att vägra erkänna åtgärder som vidtas utan att den vuxne getts möjlighet att yttra sig, förutom om det föreligger exceptionella omständigheter i samband med brådskande fall, eller som uppenbart strider mot allmän ordning. Vid bedömningen av om en åtgärd som vidtagits av myndigheter i en annan medlemsstat inte uppenbart strider mot grunderna för rättsordningen bör myndigheterna i den medlemsstat i vilken erkännande söks bedöma huruvida åtgärden säkerställer den vuxnes grundläggande rättigheter, mot bakgrund av artiklarna 3, 9, 12 och 19 i konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.
- (16) För att säkerställa en enhetlig tolkning av denna förordning bör begreppen vuxen, företrädare och myndighet definieras särskilt i förordningen, eftersom dessa kan ha olika innebörd i medlemsstaternas rättssystem. I denna förordning avses med en vuxen en person som har fyllt 18 år. Beroende på sammanhanget bör detta till exempel avse en vuxen som på grund av nedsatt eller bristande personlig förmåga inte kan tillvarata sina intressen eller en vuxen som har beviljat företrädarbefogenheter som ska utövas när den vuxne inte är i stånd att tillvarata sina intressen.
- (17) Hänvisningar till en ”företrädare” i denna förordning bör anses som hänvisningar till en eller flera företrädare, beroende på vad som är lämpligt.
- (18) Vid tillämpningen av denna förordning, och i linje med den terminologi som används i 2000 års Haagkonvention, bör begreppet ”myndighet” tolkas som en hänvisning till de rättsliga eller administrativa myndigheter som vidtar åtgärder till skydd för den vuxne. I bredare bemärkelse bör ”behörig myndighet” tolkas som en hänvisning till en offentlig myndighet i en medlemsstat med ansvar i frågor som rör skydd för vuxna. Detta inbegriper myndigheter som vidtar åtgärder, myndigheter som upprättar officiella handlingar och myndigheter som utfärdar intyg, formulär eller det europeiska företrädarintyget. Det inbegriper även andra myndigheter eller enheter som agerar som företrädare för det allmänna i frågor som rör skydd för vuxna, t.ex. de som ansvarar för övervakning eller genomförande av åtgärder.

- (19) För att undvika skillnader och, i möjligaste mån, säkerställa att samma regler tillämpas i ett fall som berör medlemsstater och tredjeländer som är parter i 2000 års Haagkonvention bör reglerna om internationell behörighet och om tillämplig lag med avseende på skydd för vuxna vara de som fastställs i den konventionen. Vissa medlemsstater är kanske inte fördragsslutande parter i 2000 års Haagkonvention vid den tidpunkt då denna förordning blir tillämplig. För att ta hänsyn till alla scenarier bör 2000 års Haagkonvention fogas till denna förordning.
- (20) Det är lämpligt att komplettera det system för internationell behörighet som inrättades genom 2000 års Haagkonvention för att lägga vederbörlig vikt vid det val av behörighet som görs av vuxna i unionen. För att bättre skydda vuxnas rätt till oberoende bör det val av behörighet som den vuxne gör vad gäller framtida företrädande respekteras utan att det behövs ytterligare förfaranden, särskilt när det gäller myndigheternas godkännande i den medlemsstat där den vuxne har sin vanliga vistelseort. Med hänsyn till att den vuxnes personliga eller ekonomiska situation kan förändras mellan den tidpunkt då valet av behörighet görs och den tidpunkt då den vuxne är i behov av skydd, bör de valda domstolarna dock ha möjlighet att bedöma huruvida den vuxnes val fortfarande ligger i den vuxnes intresse vid den tidpunkt då ärendet anhängiggjordes. Denna bedömning bör i första hand göras med hänsyn till den vuxnes synpunkter och till betydelsen av de förändringar i hans eller hennes levnadsvillkor och tillgångar som skett sedan valet av behörighet gjordes.
- (21) Inrättandet av en ytterligare behörighetsgrund baserad på den vuxnes val bör inte inverka menligt på den mekanism som inrättats genom 2000 års Haagkonvention, och heller inte påverka effektiviteten i kommunikationen mellan myndigheter, och bör göra det möjligt att undvika positiva och negativa behörighetskonflikter. De mekanismer som inrättats genom artiklarna 7, 9, 10 och 11 i 2000 års Haagkonvention, och som prioriterar vissa behörighetsgrunder, begränsar verkningarna av vissa åtgärder och inrättar ett informationsutbyte mellan myndigheterna i den medlemsstat där den vuxne har sin vistelseort och de myndigheter som har subsidiär eller parallell behörighet, bör därför i unionen även tillämpas på myndigheter som utövar sin behörighet i enlighet med den vuxnes val. Dessa bestämmelser bör därför tillämpas med avseende på de myndigheter som valts av den vuxne på samma sätt som de är tillämpliga med avseende på myndigheterna i den medlemsstat där personen har sin vistelseort.
- (22) De myndigheter som överväger att utöva sin behörighet i enlighet med den vuxnes val bör inte utöva sin behörighet om myndigheterna i den medlemsstat där den vuxne har sin vistelseort redan har utövat sin behörighet, särskilt om dessa myndigheter har vidtagit en åtgärd eller har beslutat att ingen åtgärd bör vidtas, eller om det finns ett pågående ärende.
- (23) Denna förordning bör till fullo införliva de regler avseende tillämplig lag som fastställs i 2000 års Haagkonvention. För att säkerställa en konsekvent tillämpning av denna förordning bör hänvisningen till kapitel III i 2000 års Haagkonvention avseende tillämplig lag tolkas som en hänvisning till hela kapitlet, inbegripet de regler som fastställs i artikel 16 i konventionen när det gäller ändring eller upphörande av företrädarbefogenheter.
- (24) Ett ömsesidigt förtroende i rättskipningen i unionen berättigar principen om att åtgärder som syftar till att skydda vuxna i en medlemsstat bör erkännas i alla medlemsstater utan att det behövs ett specifikt förfarande för erkännande. Detta bör inte hindra en berörd person från att ansöka om att få ett beslut om att det finns eller

att det inte finns några skäl för att avslå ett erkännande. Det bör fastställas i den nationella lagen i den medlemsstat där en sådan ansökan görs vem som är att betrakta som en berörd person som har rätt att göra en sådan ansökan. För att skydda vuxnas rätt till rättslig prövning och ge dem tillgång till tillräckliga rättsmedel, oberoende av åtgärdens art och omfattning, bör vuxna ha rätt att ansöka om att få ett beslut om att det finns eller att det inte finns någon grund för avslag.

- (25) Erkännande och verkställighet av åtgärder bör bygga på principen om ömsesidigt förtroende. Därför bör skälen för icke-erkännande begränsas till ett minimum mot bakgrund av denna förordnings underliggande syfte, dvs. att underlätta erkännande och verkställighet av åtgärder och rörlighet när det gäller företrädarbefogenheter och att på ett effektivt sätt skydda den vuxnes rättigheter. Behörigheten för myndigheterna i ursprungsmedlemsstaten bör inte omprövas.
- (26) Det bör endast vara möjligt att vägra erkännande av en åtgärd om en eller flera av grunderna för att vägra erkännande föreligger. För att upprätthålla principen om ömsesidigt förtroende bör förteckningen över grunder för att vägra erkännande i denna förordning vara uttömmande. Åtgärder som syftar till att skydda vuxna kan vara långsiktiga och omfatta successiva anpassningar. De regler som är tillämpliga på vägran av erkännande av åtgärder bör ta hänsyn till dessa förändringar över tid. En åtgärd som vidtas senare i ett tredjeland som skulle ha haft behörighet enligt reglerna i denna förordning bör därför ersätta en tidigare åtgärd i den mån de är oförenliga. För att undvika att oförenliga åtgärder vidtas i medlemsstaterna bör ett slutet system för behörighet och en mekanism för ömsesidigt informationsutbyte mellan behöriga myndigheter och centralmyndigheter inrättas genom denna förordning.
- (27) Förfaranden som syftar till att skydda en vuxen bör som en grundläggande princip vägledas av den vuxnes synpunkter. Vuxna bör därför ges en faktisk och verklig möjlighet att fritt uttrycka sina synpunkter i enlighet med artiklarna 20, 25, 26 och 47 i stadgan och artiklarna 3, 9, 12, 13 och 19 i konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Den vuxne bör ges möjlighet att uttrycka sina synpunkter, utom i brådskande fall, och i situationer där den vuxne är helt och hållet oförmögen att uttrycka sina synpunkter. En åtgärd som vidtas utan att den vuxne har getts möjlighet att yttra sig får inte erkännas, förutom om det föreligger exceptionella omständigheter i brådskande fall och en bevisad oförmåga att uttrycka sig. Det faktum att den vuxne getts möjlighet att yttra sig bör bedömas på samma sätt i hela unionen och bör inte bedömas mot bakgrund av de grundläggande processrättsliga principerna i den medlemsstat i vilken erkännande söks. Ett exempel på brådskande fall är då den vuxne måste genomgå en brådskande operation och inte, på grund av sitt medicinska tillstånd, kan uttrycka sina synpunkter.
- (28) När det gäller förfarandet och hur den vuxne hörs bör detta överlåtas till nationell lagstiftning, med vederbörlig respekt för vuxnas rätt till tillgänglighet. När en vuxen ska höras i en gränsöverskridande situation bör medlemsstaternas myndigheter använda de särskilda instrumenten för internationellt rättsligt samarbete, inbegripet, när så är lämpligt, de instrument som föreskrivs i förordning (EU) 2020/1783¹².
- (29) För att ta hänsyn till medlemsstaternas olika system för skydd för vuxna bör officiella handlingar som syftar till att skydda vuxna och deras intressen kunna godkännas i alla medlemsstater. En officiell handling som syftar till att skydda en vuxen eller hans eller

¹² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/1783 av den 25 november 2020 om samarbete mellan medlemsstaternas domstolar i fråga om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur (bevisupptagning) (EUT L 405, 2.12.2020, s. 1).

hennes intressen och som upprättats av en myndighet i en medlemsstat kan särskilt innehålla de företrädarbefogenheter som den vuxne har beviljat för att användas i ett skede då den vuxne inte kommer att kunna värna sina egna intressen, eller förhandsdirektiv med den vuxnes önskemål och preferenser eller direkta instruktioner i vissa frågor, däribland hälso- och sjukvård, välfärd eller en myndighets utnämning av en företrädare. Dessa officiella handlingar bör ha samma bevisvärde i en annan medlemsstat som de har i ursprungsmedlemsstaten eller så jämförbara verkningar som möjligt. Vid fastställandet av en viss officiell handlingens bevisvärde i en annan medlemsstat eller av ett bevisvärde som är så jämförbart som möjligt bör man hänvisa till arten och omfattningen av den officiella handlingens bevisvärde i ursprungsmedlemsstatens lagstiftning.

- (30) För att underlätta rörligheten för åtgärder och officiella handlingar i unionen är det nödvändigt att föreskriva att intyg ska åtfölja dessa om de behöver erkännas, verkställas eller, i förekommande fall, godkännas utomlands. Förfaranden för rättelse, återkallelse och bestridande av intyg som används för erkännande och verkställighet av åtgärder samt godkännande av officiella handlingar bör regleras i nationell lagstiftning. Mot bakgrund av domstolens rättspraxis utövar myndigheter rättsliga funktioner när de utfärdar intyg, och utfärdandet är en fortsättning av det tidigare rättsliga förfarandet. Därför bör medlemsstaterna erbjuda lämpliga och effektiva rättsmedel i samband med detta utfärdande.
- (31) Centralmyndigheter bör utses i alla medlemsstater. Centralmyndigheterna bör i synnerhet bistå behöriga myndigheter i gränsöverskridande situationer och samarbeta både i allmänna frågor och i specifika ärenden. I enskilda fall bör samarbetet inte begränsas till en specifik del av det rättsliga eller administrativa förfarandet, utan bör inledas och fortgå om det finns ett gränsöverskridande element och ett behov av samarbete.
- (32) För att undvika onödiga mellanhänder och främja snabbare kommunikation bör de behöriga myndigheterna kunna begära information eller stöd direkt från centralmyndigheten i den anmodade medlemsstaten, men de bör också ha möjlighet att, när så är lämpligt, skicka sin begäran via centralmyndigheten i sin egen medlemsstat.
- (33) Enligt artikel 19 i konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning ska personer med funktionsnedsättning ha möjlighet att välja bostadsort och var och med vem de vill leva, på samma villkor som andra, och inte vara tvungna att bo i särskilda boendeformer. Vid tillämpningen av denna förordning kan situationer uppstå där myndigheterna i en medlemsstat måste vidta en åtgärd som rör en vuxens bostadsort eller tillfällig placering. Exempel på sådana situationer är fall där myndigheterna bistår den vuxne då denne ska fatta beslut om bostadsort eller där en vuxen inte kan uttrycka sina synpunkter och inte har gett ett ombud befogenhet att fatta beslut om hans eller hennes bostadsort, och personen behöver läggas in på en vårdinrättning. Om en sådan placering ska ske i en annan medlemsstat bör ett samrådsförfarande genomföras för att inhämta godkännande från centralmyndigheten i den verkställande medlemsstaten innan åtgärden vidtas. Ursprungsmyndighetens begäran om godkännande bör innehålla skälen till den föreslagna åtgärden och de synpunkter som den berörda vuxna om möjligt har uttryckt, mot bakgrund av artikel 19 i konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Centralmyndigheten i den verkställande medlemsstaten bör utan dröjsmål kunna besluta om begäran ska beviljas eller om den ska avslås. Avsaknad av svar inom sex veckor bör inte tolkas som godkännande och utan godkännande bör placeringen inte

äga rum. Samråd bör inte genomföras när placeringen sker hos en enskild person och inte kräver tillsyn av någon offentlig myndighet i den verkställande medlemsstaten.

- (34) I situationer där den vuxne har nära anknytning till en annan medlemsstat än den vars myndigheter är behöriga enligt denna förordning, till exempel på grund av den vuxnes regelbundna närvaro eller komplexa finansiella tillgångar i den medlemsstaten, kan det krävas att en företrädare utses i den andra medlemsstaten. I sådana situationer kan det vara nödvändigt att företrädaren finns geografiskt nära och har goda kunskaper om lagstiftningen för att säkerställa kontinuiteten i skyddet av den vuxne. Om företrädaren i den andra medlemsstaten utses av en behörig myndighet bör det vara möjligt att begära att den företrädaren utses av myndigheterna i den andra medlemsstaten till vilken den vuxne har betydande anknytning, och det bör vara möjligt att återkräva de kostnader som uppstår.
- (35) Företrädare för vuxna som på grund av nedsatt eller bristande personlig förmåga inte kan tillvarata sina intressen bör kunna återopa sina befogenheter att företräda dessa vuxna och skydda deras intressen utan hinder inom unionen. Företrädarna bör därför enkelt kunna styrka sin ställning och sina befogenheter i en annan medlemsstat, till exempel i en medlemsstat där den vuxnes fasta egendom eller andra tillgångar finns. För att de ska kunna göra det bör ett europeiskt företrädarintyg (*företrädarintyget*) skapas. Företrädarintyget bör vara ett enhetligt intyg som utfärdas för användning i en annan medlemsstat. Med hänsyn till subsidiaritetsprincipen bör företrädarintyget inte ersätta nationella dokument som eventuellt finns för liknande ändamål i medlemsstaterna.
- (36) Företrädarintyget kan begäras av den vuxnes företrädare på grundval av en befintlig åtgärd eller bekräftade företrädarbefogenheter (*den ursprungliga åtgärden* eller *de ursprungliga bekräftade företrädarbefogenheterna*). Det bör därför endast utfärdas i situationer där en vuxen i praktiken inte är i stånd att skydda sina intressen och företrädaren har rätt att aktivt företräda den vuxne i en eller flera specifika frågor. Företrädarintyget bör innehålla information om omfattningen av de befogenheter som företrädaren har rätt att utöva för en vuxens räkning och, i förekommande fall, om de frågor där företrädaren inte har rätt att agera eller har rätt att agera på vissa villkor.
- (37) Det bör inte vara obligatoriskt att använda företrädarintyget. Detta innebär att en företrädare för en vuxen som har rätt att ansöka om ett företrädarintyg inte är skyldig att göra detta, utan kan välja att använda nationella handlingar eller andra tillgängliga handlingar enligt denna förordning (en åtgärd eller en officiell handling) när de återopar sina befogenheter i en annan medlemsstat. Personer som agerar för egen räkning bör inte vara skyldiga att uppvisa ett företrädarintyg, vilket innebär att företrädarintyget endast bör utfärdas för företrädare som behöver visa att de har befogenhet att agera till stöd för en vuxen eller för en vuxens räkning.
- (38) För att påskynda utfärdandet av företrädarintyget och för att säkerställa att den behöriga myndighet som utfärdar företrädarintyget har tillräcklig information om det aktuella ärendet bör behörigheten att utfärda företrädarintyget ligga hos den behöriga myndighet som antingen har vidtagit åtgärden eller bekräftat sina företrädarbefogenheter, eller hos en annan behörig myndighet som har tillgång till information om den ursprungliga åtgärden eller de ursprungliga bekräftade företrädarbefogenheterna (*utfärdande myndighet*). Medlemsstaterna bör själva utse sina utfärdande myndigheter och avgöra om de kan involvera andra behöriga organ i utfärdandeprocessen. Medlemsstaterna bör tillhandahålla kommissionen relevant

information om de myndigheter som har befogenhet att utfärda ett företrädarintyg så att denna information kan göras allmänt tillgänglig.

- (39) För att säkerställa att förfarandet för utfärdande av företrädarintyget är enhetligt i hela unionen bör denna förordning innehålla regler om utfärdandet av företrädarintyget. Den utfärdande myndigheten bör utfärda företrädarintyget på grundval av en ansökan och efter att ha kontrollerat de uppgifter som ska intygas. Förfarandet för ansökan om och utfärdande av företrädarintyget bör förenklas genom att ge den myndighet som utfärdar företrädarintyget tillgång till den ursprungliga åtgärden eller de ursprungliga bekräftade företrädarbefogenheterna och kännedom om deras fortsatta giltighet och den informationen de innehåller. När så är möjligt bör den utfärdande myndigheten konsultera det system för sammankoppling av skyddsregister som inrättas genom denna förordning innan företrädarintyget utfärdas för att kontrollera om det finns en motstridig åtgärd eller motstridiga företrädarbefogenheter i en annan medlemsstat. Om sökanden i ansökan om ett företrädarintyg anger att intyget bör tjäna till att styrka dennes befogenheter för ett specifikt ändamål eller i ett specifikt sammanhang, bör den utfärdande myndigheten i möjligaste mån inkludera tillräckligt detaljerad information i företrädarintyget som återspeglar detta ändamål eller sammanhang. Originalen av företrädarintyget bör förvaras hos den utfärdande myndigheten, som bör utfärda en eller flera bestyrkta kopior av företrädarintyget till den sökande. Företrädarintyget bör utfärdas med användning av det obligatoriska formuläret i bilagan till denna förordning. För att undvika översättningskostnader när företrädarintyget uppvisas i en annan medlemsstat bör formuläret för företrädarintyget i bilagan till denna förordning finnas tillgängligt på alla unionsspråk.
- (40) För att säkerställa att företrädarintyget och dess bestyrkta kopior förblir aktuella och baseras på en giltig ursprunglig åtgärd eller giltiga ursprungliga bekräftade företrädarbefogenheter, bör företrädarintygets och dess bestyrkta kopiors giltighet vara tidsbegränsad. När företrädarintyget upphör att gälla får den utfärdande myndigheten utfärda ett nytt företrädarintyg när alla uppgifter för utfärdandet av företrädarintyget har kontrollerats. Syftet med den begränsade giltigheten är att säkerställa att den utfärdande myndigheten regelbundet kontrollerar att den rättsliga situationen för den vuxne inte har ändrats, till exempel på grundval av en senare åtgärd som rör den vuxne eller en återkallelse av företrädares befogenheter. Företrädarintygets giltighet bör i princip vara begränsad till ett år. Den utfärdande myndigheten får emellertid fastställa företrädarintygets giltighetstid på olika sätt från fall till fall, särskilt med beaktande av företrädarintygets giltighetpresumtion och de verkningar som är knutna till det utfärdade företrädarintyget, särskilt vad gäller skydd av tredje part som gör transaktioner med företrädares. Den utfärdande myndigheten bör särskilt beakta skyddets art och förväntade varaktighet, den ursprungliga åtgärdens giltighet, eventuella arrangemang som gjorts av den vuxne i de ursprungliga bekräftade företrädarbefogenheterna samt målsättningen att företrädarintyget på ett korrekt sätt bör återge den vuxnes rättsliga situation under hela företrädarintygets giltighetstid. Den utfärdande myndigheten får därför utfärda företrädarintyget för en kortare period än ett år, till exempel om den ursprungliga åtgärden ska tillämpas under kortare tid än ett år, eller utfärda det för en längre period än ett år, till exempel om den ursprungliga åtgärden ska tillämpas i flera år och sannolikheten att den vuxnes omständigheter förändras är minimal. Giltighetstiden för de bestyrkta kopiorna av företrädarintyget bör motsvara företrädarintygets giltighetstid.
- (41) Företrädarintyget bör ha samma verkan i samtliga medlemsstater. Det bör inte vara en exekutionstitel i sig, men bör ha bevisvärde och förutsättas på ett korrekt sätt ange de

uppgifter i företrädarintyget som har fastställts enligt den lag som är tillämplig på skyddet av en viss vuxen eller enligt varje annan lag som är tillämplig på specifika delar. Detta antagande om riktighet förstärks av det faktum att den utfärdande myndigheten innan den utfärdar företrädarintyget bör kontrollera, inbegripet genom sammankopplingssystemet, att den ursprungliga åtgärden eller de ursprungliga bekräftade företrädarbefogenheterna fortfarande är giltiga och inte har ersatts av en senare åtgärd eller senare bekräftade företrädarbefogenheter. Företrädarintygets bevisvärde bör emellertid inte utvidgas till uppgifter som inte omfattas av denna förordning, till exempel frågan om huruvida en viss tillgång tillhörde den vuxne.

- (42) Varje person som har kontakt med någon som i ett giltigt företrädarintyg anges som den vuxnes företrädare i ett visst ärende, bör ges lämpliga garantier om han eller hon handlat i god tro när de förlitat sig på att den information som bestyrks i företrädarintyget är korrekt. Samma typ av garanti bör ges till varje person som, genom att förlita sig på den information som bestyrks i ett giltigt företrädarintyg, ger den vuxnes företrädare tillgång till fast egendom eller andra tillgångar tillhörande den vuxne, gör betalningar till företrädaren eller köper eller tar emot egendom från företrädaren, om företrädaren i ett giltigt företrädarintyg anges vara berättigad att agera på den vuxnes vägnar i dessa frågor. Skyddet bör säkerställas om bestyrkta kopior som fortfarande är giltiga uppvisas.
- (43) För att säkerställa tillgång till rättslig prövning och förbättra företrädarintygets tillförlitlighet är det nödvändigt att ge möjlighet till prövning av den utfärdande myndighetens beslut att utfärda eller vägra att utfärda ett företrädarintyg eller beslut om att rätta, ändra eller återkalla ett företrädarintyg. När företrädarintyget rättas, ändras eller återkallas bör den utfärdande myndigheten meddela de personer för vilka bestyrkta kopior har utfärdats så att missbruk av sådana kopior förhindras.
- (44) För att säkerställa ett kontinuerligt skydd för vuxna i gränsöverskridande situationer i unionen bör behöriga myndigheter och centralmyndigheter ha tillgång till relevant information om förekomsten av åtgärder som vidtagits av andra myndigheter, inbegripet sådana åtgärder som har vidtagits i en annan medlemsstat. För att skydda rätten till oberoende och frihet att göra egna val är det dessutom av avgörande betydelse att den vilja som den vuxne uttryckt i företrädarbefogenheterna respekteras, även i de fall där dessa befogenheter har beviljats av den vuxne i en annan medlemsstat eller bekräftats av behöriga myndigheter i en annan medlemsstat. För att förbättra tillhandahållandet av information till relevanta behöriga myndigheter och centralmyndigheter och för att förhindra parallella förfaranden eller bristande hänsynstagande till företrädarbefogenheter bör medlemsstaterna vara skyldiga att upprätta och upprätthålla ett eller flera register med uppgifter om skydd för vuxna. Skyddsregistren bör innehålla obligatorisk information om åtgärder som vidtas av medlemsstaternas myndigheter och, om det i den nationella lagstiftningen föreskrivs att en behörig myndighet ska bekräfta företrädarbefogenheterna, obligatoriska uppgifter om dessa bekräftade företrädarbefogenheter. För att säkerställa interoperabilitet och tillgång till information om skydd för vuxna i unionen bör de medlemsstater som före antagandet av denna förordning har upprättat register över skyddsåtgärder, bekräftade företrädarbefogenheter eller andra typer av företrädarbefogenheter som registrerats enligt nationell lagstiftning, tillgängliggöra samma obligatoriska information som ingår i de registren.
- (45) För att säkerställa att den information som tillhandahålls genom systemet för sammankoppling är relevant bör det inte föreligga några hinder för att medlemsstaterna, via systemet för sammankoppling, tillhandahåller ytterligare

information utöver den obligatoriska informationen. Medlemsstaterna bör i synnerhet ha möjlighet att via systemet för sammankoppling tillgängliggöra information om åtgärdens art, företrädarens namn eller historiska uppgifter om åtgärder och företrädarbefogenheter som registrerats före tillämpningen av denna förordning.

- (46) För att det ska bli lättare för andra medlemsstaters behöriga myndigheter och centralmyndigheter med ett berättigat intresse att få tillgång till den information som registrerats i skyddsregister eller register över andra företrädarbefogenheter bör dessa register över åtgärder, bekräftade företrädarbefogenheter eller andra typer av företrädarbefogenheter kopplas samman. Denna förordning bör utgöra rättslig grund för denna sammankoppling.
- (47) Sammankopplingen av medlemsstaternas register är en viktig del av samarbetsmekanismen för att skydda vuxnas rättigheter i gränsöverskridande fall och säkerställa rättssäkerhet i unionen. Medlemsstaterna bör därför se till att den information som lagras i deras register är aktuell. Myndigheterna i en medlemsstat bör, när de ändrar eller avslutar en åtgärd som vidtagits i en annan medlemsstat, se till att lämplig information lämnas till myndigheterna i den andra medlemsstaten, särskilt så att den andra medlemsstaten kan uppdatera sitt eller sina skyddsregister.
- (48) Moderna och tidseffektiva metoder för skriftlig kommunikation mellan medlemsstaternas behöriga myndigheter och centralmyndigheter bör säkerställas. När det gäller förfaranden enligt denna förordning bör skriftlig kommunikation mellan medlemsstaternas behöriga myndigheter och centralmyndigheter som regel ske på elektronisk väg genom ett säkert och tillförlitligt decentraliserat it-system. Det decentraliserade it-systemet bör bestå av medlemsstaternas back-end-system och interoperabla åtkomstpunkter, inklusive den europeiska elektroniska åtkomstpunkten, och bör vara sammanlänkade via denna. Åtkomstpunkterna i det decentraliserade it-systemet bör baseras på e-Codex-systemet, som inrättades genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/850¹³.
- (49) Det skulle kunna bli omöjligt att göra överföringar via det decentraliserade it-systemet till följd av en störning i systemet, eller om arten av det som ska överföras innebär att en digital överföring inte är praktiskt möjlig, t.ex. överföring av fysiska/materiella bevis. När det decentraliserade it-systemet inte används bör kommunikationen ske på lämpligast möjliga sätt. Sådana alternativa metoder bör bland annat innebära att översändandet sker så snabbt som möjligt och på ett säkert sätt på annan elektronisk väg eller genom posttjänster.
- (50) För att säkerställa flexibilitet i vissa gränsöverskridande förfaranden för skydd för vuxna skulle andra kommunikationsmedel kunna vara lämpligare. Det bör därför inte vara obligatoriskt att använda det decentraliserade it-systemet för direkt kommunikation mellan myndigheter, särskilt när myndigheterna behöver direkt personlig kommunikation. I sådana fall skulle mindre formella kommunikationsmedel, såsom e-post, kunna användas. Med tanke på att myndigheter hanterar känsliga uppgifter bör säkerheten och tillförlitligheten i informationsutbytet alltid beaktas vid valet av lämpliga kommunikationsmedel.
- (51) Det är nödvändigt att tillhandahålla moderna möjligheter till rättslig prövning som gör det möjligt för fysiska och juridiska personer och medlemsstaternas behöriga

¹³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/850 av den 30 maj 2022 om ett datoriserat system för gränsöverskridande elektroniskt utbyte av uppgifter på området civil- och straffrättsligt samarbete (e-Codex-systemet) och om ändring av förordning (EU) 2018/1726 (EUT L 150, 1.6.2022, s. 1).

myndigheter att kommunicera på elektronisk väg via den europeiska elektroniska åtkomstpunkten, vilken inrättats på den europeiska e-juridikportalen genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) .../...¹⁴ [digitaliseringsförordningen].

- (52) Den europeiska elektroniska åtkomstpunkten bör göra det möjligt för fysiska och juridiska personer att kommunicera elektroniskt med medlemsstaternas behöriga myndigheter i samband med beslut om erkännande eller icke-erkännande av en åtgärd, utfärdande av intyg och utfärdande, rättelse, ändring, återkallelse, tillfälligt upphävande eller prövning av det europeiska företrädarintyget. Medlemsstaternas behöriga myndigheter bör kommunicera via den europeiska elektroniska åtkomstpunkten endast om den berörda personen eller privata enheten på förhand har gett sitt uttryckliga samtycke till att detta kommunikationssätt används.
- (53) All behandling av personuppgifter enligt denna förordning bör ske i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) 2016/679¹⁵ och (EU) 2018/1725¹⁶ och Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/58/EG¹⁷. Personuppgifter bör behandlas enligt denna förordning endast för de särskilda ändamål som anges däri, utan att det påverkar ytterligare behandling för arkivändamål i allmänhetens intresse i enlighet med artiklarna 5.1 b och 89 i förordning (EU) 2016/679.
- (54) I allmänhet bör personuppgifter som ska behandlas enligt denna förordning i synnerhet vara sådana uppgifter som finns i de handlingar som hanteras av medlemsstaternas behöriga myndigheter och centralmyndigheter rörande vuxna som omfattas av denna förordning och deras företrädare. Dessa personuppgifter bör särskilt avse den information som behövs för att vidta en åtgärd som rör en vuxen som omfattas av denna förordning och för att säkerställa dennes fortsatta skydd i gränsöverskridande situationer. Vid tillämpningen av denna förordning kommer personuppgifterna att behandlas av medlemsstaternas behöriga myndigheter och centralmyndigheter. Dessutom kan kommissionen behöva behandla dessa uppgifter i syfte att utveckla och underhålla de digitala kommunikationsmedlen. Denna förordning bör inte begränsa lagringstiden för information och personuppgifter som behandlas av medlemsstaternas behöriga myndigheter och centralmyndigheter, eftersom skydd för vuxna ofta måste säkerställas på längre sikt och åtgärderna och de officiella handlingarna förblir relevanta under en längre tidsperiod.
- (55) Utöver den ovan beskrivna behandlingen av uppgifter bör personuppgifter också behandlas enligt denna förordning i syfte att upprätta systemet för sammankoppling av skyddsregister och andra register över företrädarbefogenheter och för att säkerställa att systemet underhålls och fungerar väl. Denna ytterligare behandling motiveras av behovet av att behöriga myndigheter och centralmyndigheter med ett berättigat intresse i medlemsstaterna har tillgång till information om huruvida en viss vuxen är skyddad i en annan medlemsstat, i syfte att säkerställa fortsatt skydd för den vuxne i gränsöverskridande situationer och öka rättssäkerheten och förutsägbarheten.

¹⁴ EUT C [nummer], [X.X.XXXX], s. X.

¹⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) (EUT L 119, 4.5.2016, s. 1).

¹⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725 av den 23 oktober 2018 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter som utförs av unionens institutioner, organ och byråer och om det fria flödet av sådana uppgifter samt om upphävande av förordning (EG) nr 45/2001 och beslut nr 1247/2002/EG (EUT L 295, 21.11.2018, s. 39).

¹⁷ Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/58/EG av den 12 juli 2002 om behandling av personuppgifter och integritetsskydd inom sektorn för elektronisk kommunikation (direktiv om integritet och elektronisk kommunikation) (EGT L 201, 31.7.2002, s. 37).

Medlemsstaterna bör ansvara för den tekniska driften och underhållet av och säkerheten i sina register och, i den mån det föreskrivs i deras nationella lagstiftning, för att uppgifterna i registren är korrekta och tillförlitliga. Uppgifter om registrerade bör i första hand lagras i de register som förs av medlemsstaterna. Dessutom kan kommissionen behöva behandla uppgifter i syfte att utveckla och underhålla systemet för sammankoppling och tillfälligt lagra uppgifter som är tillgängliga genom detta system.

- (56) Medlemsstaternas behöriga myndigheter och centralmyndigheter bör behandla personuppgifter i enlighet med tillämplig dataskyddslagstiftning, särskilt förordning (EU) 2016/679. Denna förordning bör utgöra den rättsliga grunden för medlemsstaternas behöriga myndigheters och centralmyndigheters behandling av personuppgifter i enlighet med artikel 6.1 och 6.3 i förordning (EU) 2016/679. Denna förordning bör också utgöra den rättsliga grunden för kommissionens behandling av personuppgifter i enlighet med artikel 5.1 och 5.2 i förordning (EU) 2018/1725.
- (57) Dessutom kan uppgifter om vuxna som behandlas enligt denna förordning också innehålla uppgifter om deras hälsa. Dessa hälsorelaterade uppgifter kan antingen uttryckligen ingå i de handlingar som behandlas enligt denna förordning eller indirekt härledas från det förhållandet att en vuxen, på grund av nedsatt eller bristande personlig förmåga, inte kan tillvarata sina intressen. Enligt artikel 9 i förordning (EU) 2016/679 bör uppgifter om hälsa behandlas som en särskild kategori av personuppgifter. Denna förordning bör innehålla villkor och skyddsåtgärder för medlemsstaternas behöriga myndigheters och centralmyndigheters behandling av dessa särskilda kategorier av personuppgifter i enlighet med artikel 9.2 i förordning (EU) 2016/679. Uppgifterna kommer att behandlas av medlemsstaternas myndigheter som en del av deras dömande verksamhet i enlighet med led f i den artikeln; alternativt kommer behandlingen, i enlighet med led g i den artikeln, att vara nödvändig av hänsyn till ett viktigt allmänt intresse på grundval av denna förordning, vars syfte är att stärka skyddet av grundläggande fri- och rättigheter och andra rättigheter för vuxna i gränsöverskridande situationer, effektivisera och påskynda rättsliga och administrativa förfaranden som rör skydd för vuxna och stärka rättssäkerheten och förutsägbarheten i gränsöverskridande kontakter. Denna förordning bör också innehålla villkor och skyddsåtgärder för kommissionens behandling av dessa särskilda kategorier av personuppgifter i enlighet med artikel 10.2 i förordning (EU) 2018/1725. Behandlingen av uppgifter kommer att vara nödvändig för att fastställa, göra gällande eller försvara rättsliga anspråk i enlighet med led f i den artikeln, eller vara nödvändig av skäl som rör ett väsentligt allmänt intresse på grundval av denna förordning, i enlighet med led g i den artikeln.
- (58) Lämpliga skyddsåtgärder bör finnas för sådan behandling av särskilda kategorier av personuppgifter, och sådana uppgifter bör behandlas enligt denna förordning endast om det är nödvändigt för och på ett sätt som är proportionellt i förhållande till de ändamål med behandlingen som anges i denna förordning. Exempelvis bör ett antal skyddsåtgärder införas när systemet för sammankoppling inrättas. De uppgifter som behandlas genom systemet för sammankoppling bör begränsas till vad som är nödvändigt för att få tillgång till information om åtgärder och företrädarbefogenheter avseende en viss vuxen. Uppgifter som behandlas genom systemet för sammankoppling bör därför begränsas till de personuppgifter som ingår i den obligatoriska information som fastställs i denna förordning, såvida inte medlemsstaterna via systemet för sammankoppling ger tillgång till ytterligare uppgifter, såsom registrerade företrädarbefogenheter, eller namnet på en företrädare

och befogenhetens omfattning. Systemet för sammankoppling bör inte lagra några personuppgifter med undantag för tillfällig lagring som behövs för att säkerställa tillgång till uppgifterna. Tillgången till uppgifter genom systemet för sammankoppling bör inte vara offentlig. Endast de behöriga myndigheter och centralmyndigheter som enligt sin nationella lagstiftning har rätt att få tillgång till de nationella registren bör få tillgång till systemet för sammankoppling, förutsatt att de också har ett berättigat intresse av att få tillgång till vissa uppgifter. Genomförandeakter bör innehålla ytterligare dataskyddsgarantier för digital kommunikation och sammankoppling av register.

- (59) Europeiska datatillsynsmannen har hörts i enlighet med artikel 42 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725¹⁸ och avgav ett yttrande den [datum]¹⁹.
- (60) För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av denna förordning bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter när det gäller inrättandet av det decentraliserade it-systemet och det decentraliserade systemet för sammankoppling enligt denna förordning. Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011²⁰.
- (61) De formulär och den information som tillhandahålls allmänheten och kommunikationen mellan behöriga myndigheter och fysiska personer i enlighet med denna förordning bör vara tillgängliga, i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/882²¹. Tillgänglighetskravet bör bedömas och genomföras med beaktande av informationens eller kommunikationens art och rättsliga verkan. I synnerhet bör intygen och det europeiska företrädarintyget på ett korrekt och detaljerat sätt återge innehållet i den vidtagna åtgärden eller de beviljade företrädarbefogenheterna, utan förenklingar.
- (62) För att säkerställa att de intyg som föreskrivs i artiklarna 15 och 17 och det europeiska företrädarintyg som föreskrivs i kapitel VII i denna förordning hålls uppdaterade bör befogenheten att anta akter i enlighet med artikel 290 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt delegeras till kommissionen med avseende på ändringar av bilagorna I–X till denna förordning. Det är särskilt viktigt att kommissionen genomför lämpliga samråd under sitt förberedande arbete, inklusive på expertnivå, och att dessa samråd genomförs i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning²². För att säkerställa lika stor delaktighet i förberedelsen av delegerade akter erhåller Europaparlamentet och rådet alla handlingar samtidigt som medlemsstaternas experter, och deras experter ges systematiskt tillträde till möten i kommissionens expertgrupper som arbetar med förberedelse av delegerade akter.

¹⁸ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725 av den 23 oktober 2018 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter som utförs av unionens institutioner, organ och byråer och om det fria flödet av sådana uppgifter samt om upphävande av förordning (EG) nr 45/2001 och beslut nr 1247/2002/EG (EUT L 295, 21.11.2018, s. 39).

¹⁹ EUT C [nummer], [X.X.XXXX], s. X.

²⁰ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13).

²¹ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/882 av den 17 april 2019 om tillgänglighetskrav för produkter och tjänster (EUT L 151, 7.6.2019, s. 70).

²² Interinstitutionellt avtal mellan Europaparlamentet, Europeiska unionens råd och Europeiska kommissionen om bättre lagstiftning (EUT L 123, 12.5.2016, s. 1).

- (63) I enlighet med principen om ömsesidigt förtroende och för att underlätta gränsöverskridande förfaranden bör de administrativa formaliteterna i samband med rörlighet för officiella handlingar förenklas i frågor som rör skydd för vuxna. Offentliga handlingar som lämnas in i samband med tillämpningen av denna förordning bör därför undantas från legalisering eller liknande förfaranden, såsom apostill. Detta undantag bör omfatta officiella handlingar som utfärdas av en offentlig myndighet i en medlemsstat och överlämnas till offentliga myndigheter i en annan medlemsstat. Detta undantag bör särskilt gälla i samband med rättsliga förfaranden med gränsöverskridande inslag eller i förfaranden som inrättas genom denna förordning, och bör omfatta officiella handlingar som direkt avser skydd för vuxna och andra styrkande handlingar.
- (64) I förbindelserna mellan medlemsstaterna bör denna förordning ha företräde framför 2000 års Haagkonventionen om skydd för vuxna. För att säkerställa att 2000 års Haagkonvention tillämpas i förhållande till tredjeländer som är avtalsslutande parter i den konventionen och för vilka denna förordning inte är tillämplig bör denna förordning, under vissa särskilda omständigheter, när den vuxne har sin vanliga vistelseort i unionen och det gränsöverskridande inslaget i det aktuella fallet involverar det tredjelandet, inte vara tillämplig. Dessutom bör samarbetet mellan behöriga myndigheter och centralmyndigheter i en medlemsstat respektive i en fördragslutande part i 2000 års Haagkonvention regleras av relevanta bestämmelser i konventionen.
- (65) Denna förordning bör inte tillämpas på barn under 18 år, heller inte i fall där barnet har förvärvat rättslig handlingsförmåga innan denna ålder har uppnåtts. Därigenom bör det vara möjligt att undvika överlappning med tillämpningsområdet för rådets förordning (EU) 2019/1111²³ och Haagkonventionen av den 19 oktober 1996 om behörighet, tillämplig lag, erkännande, verkställighet och samarbete i frågor om föräldraansvar och åtgärder till skydd för barn²⁴. Detta bör också förebygga att vissa personer inte omfattas vare sig av denna förordning eller av dessa två instrument.
- (66) I enlighet med artiklarna 1 och 2 i protokoll nr 22 om Danmarks ställning, fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, deltar Danmark inte i antagandet av denna förordning, som inte är bindande för eller tillämplig på Danmark.
- (67) [I enlighet med artiklarna 1 och 2 i protokoll nr 21 om Förenade kungarikets och Irlands ställning med avseende på området med frihet, säkerhet och rättvisa, fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, och utan att det påverkar tillämpningen av artikel 4 i det protokollet, deltar Irland inte i antagandet av denna förordning, som inte är bindande för eller tillämpligt på Irland.]
ELLER
- (68) [I enlighet med artikel 3 i protokoll nr 21 om Förenade kungarikets och Irlands ställning med avseende på området med frihet, säkerhet och rättvisa, fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, har Irland [genom en skrivelse av den ...] meddelat att det önskar delta i antagandet och tillämpningen av denna förordning.]
- (69) Eftersom målen för denna förordning, dvs. att stärka skyddet av vuxnas rättigheter i gränsöverskridande situationer i unionen, effektivisera och påskynda

²³ Rådets förordning (EU) 2019/1111 av den 25 juni 2019 om behörighet, erkännande och verkställighet av avgöranden i äktenskapsmål och mål om föräldraansvar, och om internationella bortföranden av barn (EUT L 178, 2.7.2019, s. 1).

²⁴ EUT L 151, 11.6.2008, s. 39.

gränsöverskridande förfaranden som rör skydd för vuxna samt öka rättssäkerheten och förutsägbarheten i dessa situationer, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna utan snarare, på grund av denna förordnings direkta tillämplighet och bindande karaktär, kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i den artikeln går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Kapitel I

TILLÄMPNINGSSOMRÅDE OCH DEFINITIONER

Artikel 1

Innehåll

I denna förordning fastställs regler för

- a) att fastställa den medlemsstat vars myndigheter har behörighet att vidta åtgärder till skydd för den vuxnes person eller egendom,
- b) att fastställa vilken lag dessa myndigheter ska tillämpa när de utövar sin behörighet,
- c) att fastställa vilken lag som är tillämplig på företrädande av den vuxne,
- d) att föreskriva erkännande och verkställighet av sådana åtgärder i alla medlemsstater,
- e) att föreskriva godkännande av officiella handlingar i alla medlemsstater,
- f) att upprätta ett samarbete mellan medlemsstaternas behöriga myndigheter och centralmyndigheter för att uppnå syftena med denna förordning,
- g) att digitalisera kommunikationen mellan behöriga myndigheter och centralmyndigheter och tillhandahålla digitala medel för kommunikation mellan fysiska och juridiska personer och behöriga myndigheter,
- h) att inrätta ett europeiskt företrädarintyg,
- i) att inrätta ett system för sammankoppling av medlemsstaternas skyddsregister.

Artikel 2

Tillämpningsområde

1. Denna förordning ska i civilrättsliga frågor tillämpas på skydd i gränsöverskridande situationer för vuxna som på grund av nedsatt eller bristande personlig förmåga inte kan försvara sina intressen.
2. Denna förordning ska tillämpas även på åtgärder som avser en vuxen som inte hade fyllt 18 år vid den tidpunkt då åtgärden vidtogs.
3. De frågor som avses i punkt [1](#) kan i synnerhet gälla
 - a) fastställande av nedsatt eller bristande personlig förmåga för en vuxen och förordnande om en skyddsordning,
 - b) placering av den vuxne under en rättslig eller administrativ myndighets skydd,

- c) förvaltare, godmanskap, intressebevakning och liknande institut,
 - d) förordnande av och uppgifter för en person eller ett organ som ska ansvara för den vuxnes person eller egendom, eller som ska företräda eller bistå den vuxne,
 - e) beslut om placering av den vuxne på en institution eller något annat ställe där skydd kan tillhandahållas,
 - f) förvaltning av, bevarande av eller förfogande över den vuxnes egendom,
 - g) beviljande av tillstånd till ett särskilt ingripande för att skydda den vuxne eller dennes egendom.
4. Denna förordning ska inte tillämpas på
- a) underhållsskyldighet,
 - b) ingående, annullering och upplösning av äktenskap eller motsvarande förhållande eller hemskilnad,
 - c) förmögenhetsförhållanden i äktenskap eller motsvarande förhållande,
 - d) truster eller arv,
 - e) social trygghet,
 - f) offentlighetsrättsliga åtgärder av allmän karaktär i fråga om hälsa,
 - g) åtgärder som vidtas mot en person till följd av att han eller hon har begått brottsliga gärningar,
 - h) beslut om rätt till asyl och om invandring,
 - i) åtgärder som enbart syftar till allmän säkerhet.
5. Vad som anges i punkt 4 ska inte inverka på en persons behörighet att verka som den vuxnes företrädare i de frågor som nämns där.

Artikel 3

Definitioner

I denna förordning gäller följande definitioner:

- 1) *vuxen*: en person som har fyllt 18 år.
- 2) *åtgärd*: varje åtgärd som vidtas av en myndighet i en medlemsstat till skydd för en vuxen, oavsett vad den kallas.
- 3) *företrädarbefogenheter*: befogenheter som beviljats av en vuxen, antingen enligt ett avtal eller genom en ensidig handling, och som ska utövas när den vuxne inte kan försvara sina intressen.
- 4) *ursprungsmedlemsstat*: den medlemsstat där åtgärden vidtogs eller den officiella handlingen formellt upprättades.
- 5) *officiell handling*: en handling i en fråga om skydd av en vuxen som har upprättats eller registrerats som en officiell handling i en medlemsstat och vars äkthet
 - a) avser den officiella handlingens underskrift och innehåll och
 - b) har bestyrkts av en offentlig myndighet eller av en annan för ändamålet bemyndigad myndighet i ursprungsmedlemsstaten.

- 6) *myndighet*: varje rättslig eller administrativ medlemsstatsmyndighet som är behörig att vidta åtgärder för att skydda en vuxen eller dennes egendom.
- 7) *ursprungsmyndighet*: den myndighet som har vidtagit åtgärden eller upprättat den officiella handlingen.
- 8) *bekräftade företrädarbefogenheter*: företrädarbefogenheter med avseende på vilka en behörig myndighet har bekräftat att den företrädare som har dessa befogenheter kan utöva dem.
- 9) *behörig myndighet*: en offentlig myndighet i en medlemsstat med ansvar i frågor som rör skydd av vuxna.
- 10) *sammankopplingssystem*: ett system för sammankoppling av skyddsregister och register över andra företrädarbefogenheter.
- 11) *decentraliserat it-system*: ett nätverk av it-system, driftskompatibla åtkomstpunkter som drivs inom ramen för varje medlemsstats individuella ansvar och förvaltning och den europeiska elektroniska åtkomstpunkten, vilket möjliggör ett säkert och tillförlitligt gränsöverskridande informationsutbyte.
- 12) *skyddsregister*: ett register där åtgärder till skydd för en vuxen eller bekräftade företrädarbefogenheter har registrerats.
- 13) *europeisk elektronisk åtkomstpunkt*: en driftskompatibel åtkomstpunkt enligt definitionen i artikel 2.5 i förordning [...] [digitaliseringsförordningen].

Artikel 4

Hänvisningar till 2000 års Haagkonvention om skydd för vuxna

Haagkonventionen av den 13 januari 2000 om internationellt skydd för vuxna (2000 års Haagkonvention), som åtföljer denna förordning, ska gälla i tillämpliga delar när den hänvisas till i denna förordning.

Kapitel II BEHÖRIGHET

Artikel 5

Allmän behörighet

Om inte annat följer av artikel 6 i denna förordning ska behörigheten bestämmas i enlighet med kapitel II i 2000 års Haagkonvention.

Artikel 6

Val av behörighet

1. Utan hinder av artikel 5 ska myndigheterna i en annan medlemsstat än den medlemsstat där den vuxne har hemvist vara behöriga om samtliga följande villkor är uppfyllda:
 - a) Den vuxne valde myndigheterna i den medlemsstaten när han eller hon fortfarande kunde försvara sina intressen.
 - b) Utövandet av behörigheten ligger i den vuxnes intresse.

- c) De myndigheter i en medlemsstat som har behörighet enligt artiklarna 5–8 i 2000 års Haagkonvention har inte utövat sin behörighet.
2. När myndigheterna i en medlemsstat utövar sin behörighet i enlighet med punkt [1](#) ska de, med användning av formuläret i **bilaga IV**, underrätta centralmyndigheten i den medlemsstat där den vuxne har hemvist, vilken har utsetts i enlighet med artikel [18](#).
3. Det val av behörighet som avses i punkt [1](#) ska uttryckas skriftligen samt dateras och undertecknas av den vuxne. Ett elektroniskt meddelande som möjliggör en varaktig dokumentation av valet ska anses vara likvärdigt med ett skriftligt meddelande.
4. De hänvisningar till artikel 5 i 2000 års Haagkonvention som ingår i artiklarna 7.1, 7.2, 7.3, 9, 10, 11.1 och 11.2 i den konventionen ska förstås så att de även hänvisar till den här artikeln. Den information som föreskrivs i artikel 10.4 i den konventionen ska i tillämpliga fall även tillhandahållas den myndighet som har utövat sin behörighet i enlighet med punkt 1.

Artikel 7

Icke-exklusiv behörighet

Behörighet som tilldelas de myndigheter som den vuxne valt i enlighet med artikel [6](#) i denna förordning ska inte vara exklusiv och ska i synnerhet inte hindra de myndigheter som är behöriga enligt artiklarna 5 och 6 i 2000 års Haagkonvention från att utöva sin behörighet när de myndigheter som den vuxne har valt inte har utövat sin behörighet eller när de har avstått från denna behörighet.

Kapitel III TILLÄMPLIG LAG

Artikel 8

Fastställande av tillämplig lag

Vilken lag som är tillämplig på gränsöverskridande skydd för vuxna ska fastställas i enlighet med kapitel III i 2000 års Haagkonvention.

Kapitel IV ERKÄNNANDE OCH VERKSTÄLLIGHET AV ÅTGÄRDER

AVSNITT 1

ERKÄNNANDE AV ÅTGÄRDER

Artikel 9

Erkännande av en åtgärd

1. En åtgärd som har vidtagits av myndigheterna i en medlemsstat ska erkännas i de andra medlemsstaterna utan att det krävs något särskilt förfarande.
2. Varje berörd person, även den vuxne som berörs av åtgärden, får begära att myndigheterna i en medlemsstat beslutar om erkännande eller icke-erkännande av en åtgärd som har vidtagits i en annan medlemsstat.

3. Om utgången av ett förfarande vid en myndighet i en medlemsstat är avhängig en anknytande fråga om vägran eller icke-vägran av erkännande, ska den myndigheten ha behörighet att avgöra den frågan.

Artikel 10

Grunder för att vägra erkännande

Erkännande av en åtgärd som vidtagits i en annan medlemsstat får vägras

- a) om åtgärden har vidtagits inom ramen för ett rättsligt eller administrativt förfarande utan att den vuxne har fått möjlighet att yttra sig, såvida det inte är fråga om ett brådskande fall,
- b) om ett erkännande uppenbart skulle strida mot grunderna för rättsordningen (*ordre public*) i den medlemsstat där erkännande begärs,
- c) om åtgärden är oförenlig med en senare åtgärd som har vidtagits i ett tredjeland som skulle ha varit behörigt enligt artikel [5](#) eller [6](#), om den senare åtgärden uppfyller kraven för erkännande i den anmodade medlemsstaten,
- d) om förfarandet i artikel [14](#) inte har följts.

AVSNITT 2

VERKSTÄLLBARHET OCH VERKSTÄLLIGHET AV ÅTGÄRDER

Artikel 11

Verkställbarhet (avskaffande av exekvatur)

En åtgärd som har vidtagits av myndigheterna i en medlemsstat och som är verkställbar i den medlemsstaten ska vara verkställbar i en annan medlemsstat utan att det behövs någon verkställbarhetsförklaring.

Artikel 12

Verkställighet

1. Om inget annat följer av avsnitt [3](#) ska verkställighetsförfarandet för åtgärder som vidtagits i en annan medlemsstat regleras av den verkställande medlemsstatens lag. En åtgärd som har vidtagits i en medlemsstat och som är verkställbar i den anmodade medlemsstaten ska verkställas i den medlemsstaten på samma villkor som en åtgärd som vidtagits i den anmodade medlemsstaten.
2. Utan hinder av punkt [1](#) ska grunderna för att vägra eller skjuta upp verkställighet enligt den anmodade medlemsstatens lag gälla i den mån de inte strider mot de grunder som avses i artikel [10](#).

AVSNITT 3

GEMENSAMMA BESTÄMMELSER

Artikel 13

Ingen omprövning i sak

En åtgärd som har vidtagits av myndigheterna i en medlemsstat får under inga omständigheter omprövas i sak.

Artikel 14

Förfarande

1. En person som ansöker om eller bestrider erkännande, begär verkställighet av eller åberopar en åtgärd som vidtagits i en medlemsstat vid myndigheterna i en annan medlemsstat ska lämna in
 - a) en kopia av åtgärden som uppfyller de villkor som är nödvändiga för att dess äkthet ska kunna fastställas,
 - b) ett intyg som utfärdats i enlighet med artikel [15](#).
2. Den myndighet vid vilken en åtgärd som vidtagits i en annan medlemsstat åberopas, eller vid vilken erkännande eller verkställighet av en åtgärd som vidtagits i en annan medlemsstat begärs eller bestrids, får vid behov kräva att sökanden tillhandahåller en översättning eller translitterering av innehållet i det intyg som avses i punkt [1 b](#).

Artikel 15

Intyg

Ursprungsmyndigheten ska på begäran av en berörd person utfärda ett intyg med användning av formuläret i **bilaga I** vilket återger åtgärdens innehåll.

Kapitel V

OFFICIELLA HANDLINGAR

Artikel 16

Godkännande av officiella handlingar

1. En officiell handling som har upprättats i en medlemsstat ska ha samma bevisvärde i en annan medlemsstat som den har i ursprungsmedlemsstaten eller ett bevisvärde som är så jämförbart som möjligt, under förutsättning att detta inte uppenbart strider mot grunderna för rättsordningen i den berörda medlemsstaten.
2. Den officiella handlingen ska uppfylla de villkor som är nödvändiga för att dess äkthet ska kunna fastställas i ursprungsmedlemsstaten.

Artikel 17

Intyg

En person som vill använda en officiell handling i en annan medlemsstat får uppmana den behöriga myndighet som formellt har upprättat eller registrerat den offentliga handlingen i ursprungsmedlemsstaten att fylla i formuläret i **bilaga II** med en beskrivning av den officiella handlingens bevisvärde i ursprungsmedlemsstaten.

Kapitel VI

SAMARBETE

AVSNITT 1

CENTRALMYNDIGHETER

Artikel 18

Utseende av en centralmyndighet

1. Varje medlemsstat ska utse en eller flera centralmyndigheter med uppgift att bistå vid tillämpningen av denna förordning och ange deras territoriella och materiella befogenheter.
2. Om en medlemsstat har utsett mer än en centralmyndighet ska meddelanden skickas direkt till den behöriga centralmyndigheten. Om ett meddelande skickas till en centralmyndighet som inte är behörig, ska denna sända det vidare till den behöriga centralmyndigheten och informera avsändaren om detta.
3. Medlemsstaterna ska säkerställa att centralmyndigheterna har tillräckliga och lämpliga medel i fråga om personal, resurser och modern kommunikationsutrustning för att korrekt kunna utföra sina uppgifter enligt denna förordning.

Artikel 19

Centralmyndigheternas uppgifter

1. Centralmyndigheterna ska samarbeta sinsemellan och främja samarbete mellan de behöriga myndigheterna i sina medlemsstater vid tillämpningen av denna förordning.
2. Centralmyndigheterna ska lämna information om nationell lagstiftning och nationella förfaranden och tjänster i frågor som rör skydd av vuxna och vidta de åtgärder som de anser vara lämpliga för att förbättra tillämpningen av denna förordning.
3. Centralmyndigheterna ska på alla sätt underlätta kommunikationen mellan de behöriga myndigheterna.

Artikel 20

Lokalisering av en vuxen eller en person som sannolikt kommer att ge stöd

Centralmyndigheten i en medlemsstat ska, direkt eller via behöriga myndigheter, på begäran av en myndighet i en annan medlemsstat bistå med att lokalisera

- a) en vuxen, om det kan antas att den vuxne befinner sig och behöver skydd på den anmodade medlemsstatens territorium,
- b) en person som sannolikt kommer att ge den vuxne stöd, i enlighet med den information som lämnats av den vuxne eller en annan behörig myndighet, om det kan antas att personen befinner sig på den anmodade medlemsstatens territorium.

Artikel 21

Placering

1. Om en myndighet i en medlemsstat överväger att placera den vuxne i en annan medlemsstat på en inrättning eller någon annan institution där skydd kan tillhandahållas, ska den först inhämta godkännande från en centralmyndighet i den andra medlemsstaten. För detta ändamål ska den till centralmyndigheten i den anmodade medlemsstaten översända en rapport om den vuxne tillsammans med skälen till den föreslagna åtgärden, med användning av formuläret i **bilaga VI**.
2. Punkt 1 ska inte tillämpas om man överväger att placera den vuxne hos en privatperson.
3. Beslutet om att bevilja eller vägra godkännande ska översändas till den anmodande myndigheten senast sex veckor från mottagandet av begäran, utom i fall då detta är omöjligt på grund av exceptionella omständigheter.
4. Punkterna [1](#), [2](#) och [3](#) ska inte hindra centralmyndigheter eller behöriga myndigheter från att med centralmyndigheter eller behöriga myndigheter i en eller flera andra medlemsstater ingå eller upprätthålla befintliga överenskommelser eller arrangemang som underlättar samrådsförfarandet för att erhålla ett godkännande i deras förbindelser med varandra.

Artikel 22

Utseende av en företrädare utomlands

1. När en myndighet i en medlemsstat överväger att utse en behörig myndighet i en annan medlemsstat till företrädare för en vuxen för att stödja genomförandet av en åtgärd, ska den översända sin begäran till centralmyndigheten i den anmodade staten med användning av **formuläret i bilaga VII**.
2. Om den anmodade centralmyndigheten kräver det, ska den begärande myndigheten säkerställa att följande kostnader ersätts utan dröjsmål:
 - a) De arvoden som betalats till företrädaren.
 - b) De kostnader som uppstått till följd av genomförandet av åtgärden i den andra medlemsstaten.
3. Innan den anmodade centralmyndigheten verkställer begäran får den uppmana den begärande myndigheten att ställa en lämplig säkerhet eller betala förskott på de begärda kostnaderna.
4. Parternas skyldighet att stå för arvoden och kostnader i enlighet med punkt [2](#) eller ställa säkerhet eller betala förskott i enlighet med punkt [3](#) ska regleras av lagstiftningen i den begärande myndighetens medlemsstat.

Artikel 23

Möten mellan centralmyndigheter

1. Centralmyndigheterna ska hålla regelbundna möten för att underlätta tillämpningen av denna förordning.

2. Centralmyndigheternas möten ska framför allt sammankallas av kommissionen inom ramen för det europeiska rättsliga nätverket på privaträttens område i enlighet med rådets beslut 2001/470/EG²⁵.

AVSNITT 2

BEHÖRIGA MYNDIGHETER

Artikel 24

Genomförande av åtgärder

De behöriga myndigheterna i en medlemsstat får begära att de behöriga myndigheterna i en annan medlemsstat bistår vid genomförandet av åtgärder.

Artikel 25

Utbyte av information mellan myndigheter

1. När en åtgärd övervägs får myndigheterna i en medlemsstat, om den vuxnes situation så kräver, begära att alla myndigheter i en annan medlemsstat som har information som är relevant för skyddet av den vuxne överlämnar denna information.
2. Den begäran som avses i punkt [1](#) ska översändas direkt eller via centralmyndigheten i den anmodade medlemsstaten.

Artikel 26

Allvarlig fara

1. Om den vuxne är utsatt för allvarlig fara ska de behöriga myndigheterna i den medlemsstat där åtgärder till skydd för den vuxne har vidtagits eller övervägs – om de informeras om att den vuxne har bytt hemvist till eller befinner sig i en annan medlemsstat – informera de behöriga myndigheterna i den andra medlemsstaten om faran och om vilka åtgärder som vidtagits eller övervägs.
2. Den information som avses i punkt [1](#) ska översändas direkt eller via centralmyndigheten i den anmodade medlemsstaten.

Artikel 27

Direkt kommunikation och samarbete mellan myndigheter

1. Vid tillämpning av denna förordning får medlemsstaternas myndigheter samarbeta och kommunicera direkt med eller begära information direkt från varandra, förutsatt att denna kommunikation respekterar de processuella rättigheter som tillkommer parterna i förfarandet och informationens konfidentialitet.
2. Det samarbete som avses i punkt [1](#) får genomföras på alla sätt som myndigheten finner lämpligt och kan särskilt avse kommunikation för tillämpningen av
 - a) artikel [5](#),
 - b) detta kapitel.

²⁵ Rådets beslut 2001/470/EG av den 28 maj 2001 om inrättande av ett europeiskt rättsligt nätverk på privaträttens område (EGT L 174, 27.6.2001, s. 25).

3. För kommunikation i enlighet med artikel 8 i 2000 års Haagkonvention får medlemsstaternas myndigheter använda formuläret i bilaga VIII till denna förordning.
4. För att informera myndigheterna i en annan medlemsstat i enlighet med artiklarna 7, 10 och 11 i 2000 års Haagkonvention får medlemsstaternas myndigheter använda formuläret i bilaga IX till denna förordning.

AVSNITT 3

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 28

Medling och alternativ tvistlösning

Medlemsstaternas centralmyndigheter och behöriga myndigheter ska, antingen direkt eller via andra organ, uppmuntra till medling eller andra typer av alternativ tvistlösning för att uppnå samförståndslösningar om skyddet för den vuxnes person eller egendom i situationer som omfattas av denna förordning.

Artikel 29

Förbud mot att lämna ut information

Centralmyndigheterna och de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna får inte lämna ut eller bekräfta information som samlats in eller översänts för tillämpningen av denna förordning om de bedömer att detta skulle

- a) äventyra den vuxnes eller en annan persons hälsa, säkerhet eller frihet,
- b) försätta den vuxnes egendom i fara.

Artikel 30

Kostnader för centralmyndigheter och behöriga myndigheter

1. Det bistånd som centralmyndigheterna och de behöriga myndigheterna tillhandahåller enligt denna förordning ska vara kostnadsfritt.
2. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel [37.2](#) ska varje centralmyndighet och varje behörig myndighet bära sina egna kostnader vid tillämpningen av denna förordning.

Artikel 31

Språk

1. Begäranden eller ansökningar som görs enligt detta kapitel ska fyllas i på det officiella språket i den anmodade medlemsstaten eller, om den medlemsstaten har flera officiella språk, på det officiella språket eller ett av de officiella språken på den ort där den berörda centralmyndigheten eller behöriga myndigheten är belägen, eller på något annat av unionens officiella språk som den medlemsstaten har angett att den kan godta, om inte centralmyndigheten eller den behöriga myndigheten i den medlemsstaten har meddelat att en översättning inte är nödvändig.

2. De handlingar som åtföljer begäran eller ansökningsformuläret ska inte översättas till det språk som fastställs i enlighet med punkt [1](#) såvida inte en översättning är nödvändig för att det begärda biståndet ska kunna tillhandahållas.

Artikel 32

Formulär

De behöriga myndigheterna och centralmyndigheterna kan använda formulären i bilagorna V och X till denna förordning för att skicka och bekräfta mottagandet av en begäran enligt detta kapitel.

Artikel 33

Rättshjälp

Om sökanden i ursprungsmedlemsstaten helt eller delvis hade rättshjälp eller var befriad från kostnader och avgifter, ska denne vara berättigad till så förmånlig rättshjälp eller så stor kostnads- och avgiftsbefrielse som lagen i den anmodade medlemsstaten medger

- a) i alla förfaranden för erkännande eller verkställighet av en åtgärd,
- b) vid delgivning av en rättegångshandling eller annan handling i en annan medlemsstat,
- c) vid förfaranden som inrättats i enlighet med detta kapitel.

Kapitel VII EUROPEISKT FÖRETRÄDARINTYG

Artikel 34

Inrättande av ett europeiskt företrädarintyg

1. Genom denna förordning inrättas ett europeiskt företrädarintyg (*företrädarintyget*) som ska utfärdas för användning i en annan medlemsstat och ha de verkningar som förtecknas i artikel [40](#).
2. Det ska inte vara obligatoriskt att använda företrädarintyget.
3. Företrädarintyget ska inte ersätta nationella handlingar som används för liknande ändamål i medlemsstaterna. När det har utfärdats för användning i en annan medlemsstat ska företrädarintyget emellertid ha de verkningar som förtecknas i artikel [40](#) även i den medlemsstat vars behöriga myndigheter utfärdade det i enlighet med detta kapitel.

Artikel 35

Företrädarintygets syfte

1. Företrädarintyget ska utfärdas för användning av företrädare som i en annan medlemsstat behöver åberopa sina befogenheter att företräda vuxna som på grund av nedsatt eller bristande personlig förmåga inte kan försvara sina intressen.
2. Företrädarintyget får användas för att visa att företrädaren, på grundval av en åtgärd eller en bekräftad företrädarbefogenhet, har rätt att företräda den vuxne särskilt i en eller flera av följande frågor:

- a) Kontroll, förvaltning och avyttring av den vuxnes fasta egendom eller andra tillgångar.
- b) Förvärv av fast egendom eller andra tillgångar i den vuxnes namn eller på den vuxnes vägnar.
- c) Genomförande av ett avtal som ingåtts av den vuxne.
- d) Bedrivande av handel eller näringsverksamhet på den vuxnes vägnar.
- e) Fullgörande av den vuxnes ansvar och rättsliga skyldigheter.
- f) Genomförande av rättsliga förfaranden i den vuxnes namn eller på den vuxnes vägnar.
- g) Medicinska beslut, inbegripet att ge och vägra samtycke till en medicinsk behandling.
- h) Beslut om den vuxnes personliga välfärd och bostadsort.

Artikel 36

Behörighet att utfärda företrädarintyget

1. Företrädarintyget ska utfärdas i den medlemsstat där en åtgärd har vidtagits eller där företrädarbefogenheter har bekräftats avseende en vuxen.
2. Den utfärdande myndigheten i den medlemsstat som avses i punkt 1 ska vara
 - a) den behöriga myndighet som har vidtagit en åtgärd eller bekräftat företrädarbefogenheterna avseende den vuxne,
 - b) en annan behörig myndighet som utsetts av medlemsstaten och som har tillgång till information om den vidtagna åtgärden eller de bekräftade företrädarbefogenheterna.

Artikel 37

Ansökan om ett företrädarintyg

1. Företrädarintyget ska utfärdas efter ansökan av en företrädare som genom en åtgärd som har vidtagits eller företrädarbefogenheter som har bekräftats i en medlemsstat har bemyndigats att företräda den vuxne (*sökanden*).
2. Medlemsstaterna ska säkerställa att den eventuella avgiften för erhållande av företrädarintyget inte överstiger kostnaderna för att upprätta företrädarintyget.

Artikel 38

Utfärdande av företrädarintyget

1. När den utfärdande myndigheten tar emot en ansökan om ett företrädarintyg ska den kontrollera att
 - a) sökanden har rätt att begära företrädarintyget i enlighet med de befogenheter som denne tilldelats i den åtgärd som vidtagits eller de företrädarbefogenheter som bekräftats i den utfärdande myndighetens medlemsstat (*den ursprungliga åtgärden* eller *de ursprungliga bekräftade företrädarbefogenheterna*),

- b) de omständigheter som ska intygas stämmer överens med den ursprungliga åtgärden eller de ursprungliga bekräftade företrädarbefogenheterna,
 - c) den ursprungliga åtgärden eller de ursprungliga bekräftade företrädarbefogenheterna fortfarande gäller och inte har ersatts av en senare åtgärd eller senare bekräftade företrädarbefogenheter.
2. Den utfärdande myndigheten ska kontrollera alla omständigheter som anges i punkt [1](#), särskilt genom att använda sig av den information och de handlingar som den har tillgång till. Den får också göra ytterligare efterforskningar som är nödvändiga för att kontrollera dessa omständigheter. I detta avseende får den från sökanden eller de behöriga myndigheterna i en annan medlemsstat eller från båda begära den information eller de handlingar som den anser vara nödvändiga för att kontrollera de omständigheter som ska intygas.
 3. För kontrollen av de omständigheter som anges i punkt [1](#) ska den utfärdande myndigheten, när så är möjligt, även söka i det sammankopplingssystem som inrättas genom kapitel [VIII](#).
 4. Sökanden ska på begäran förse den utfärdande myndigheten med de handlingar eller den information som avses i punkt [1](#). Likaledes ska behöriga myndigheter i andra medlemsstater på begäran förse den utfärdande myndigheten med de handlingar eller den information de har, om dessa behöriga myndigheter enligt nationell lag skulle ha rätt att förse en annan nationell myndighet med sådan information.
 5. Den utfärdande myndigheten ska utfärda företrädarintyget utan dröjsmål så snart alla omständigheter som anges i punkt [1](#) har bekräftats föreligga. Den ska utfärda företrädarintyget även om den vuxne har bytt hemvist till en annan medlemsstat eller till ett tredjeland. Den ska inte utfärda företrädarintyget om den ursprungliga åtgärden eller de ursprungliga bekräftade företrädarbefogenheterna eller de omständigheter som ska intygas har bestritts, såvida de inte är provisoriskt tillämpliga.
 6. Företrädarintyget ska utfärdas med användning av formuläret i **bilaga III**.
 7. Företrädarintyget ska fyllas i och utfärdas på språket i den utfärdande myndighetens medlemsstat. Företrädarintyget får på begäran av sökanden även utfärdas på ett annat av unionens officiella språk. Detta medför inte någon skyldighet för den utfärdande myndighet som utfärdar företrädarintyget att tillhandahålla en översättning eller translitterering av det översättningsbara innehållet i fritextfälten.
 8. Den utfärdande myndigheten ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att informera den vuxne och alla personer med ett berättigat intresse om att företrädarintyget har utfärdats.
 9. Företrädarintyget ska vara giltigt i ett års tid. I motiverade fall får den utfärdande myndigheten besluta att giltighetstiden ska vara längre eller kortare, särskilt när den ursprungliga åtgärden har en längre eller kortare varaktighet än ett år.

Artikel 39

Företrädarintygets innehåll

1. Företrädarintyget ska ange vilka befogenheter den vuxnes företrädare har eller omvänt, beroende på vad som är lämpligt, vilka befogenheter företrädaren inte har. I

tillämpliga fall ska företrädarintyget också ange eventuella begränsningar av befogenheterna eller villkor som är knutna till dem.

Artikel 40

Företrädarintygets verkningar

1. Företrädarintyget ska ha verkningar i alla medlemsstater utan att det krävs något särskilt förfarande.
2. Det ska antas att företrädarintyget på ett korrekt sätt visar omständigheter som har fastställts enligt den lag som är tillämplig på den ursprungliga åtgärden eller de ursprungliga bekräftade företrädarbefogenheterna eller enligt varje annan lag som är tillämplig på vissa delar av dem. Den person som i företrädarintyget anges som företrädare för en vuxen ska antas ha de befogenheter som nämns i företrädarintyget utan några andra villkor för eller inskränkningar i dessa befogenheter än de som anges i företrädarintyget. Detta antagande ska dock inte omfatta omständigheter som inte regleras av denna förordning.
3. Varje person som utifrån den information som intygas i ett giltigt företrädarintyg har kontakter med någon som i företrädarintyget anges som den vuxnes företrädare i ett visst ärende, ska anses ha haft kontakt med någon med rätt att företräda den vuxne i ärendet, såvida inte personen vet att innehållet i företrädarintyget är felaktigt eller ogiltigt eller på grund av grov vårdslöshet är omedveten om felaktigheterna eller ogiltigheten.

Artikel 41

Bestyrkta kopior av företrädarintyget

1. Den utfärdande myndigheten ska behålla originalet av företrädarintyget och utfärda en eller flera bestyrkta kopior till sökanden.
2. Den utfärdande myndigheten ska, för de ändamål som anges i artiklarna [42.3](#) och [44.2](#), upprätta en förteckning över bestyrkta kopior som har utfärdats i enlighet med punkt 1 i denna artikel.
3. Den bestyrkta kopians sista giltighetsdag ska motsvara företrädarintygets sista giltighetsdag i enlighet med artikel [38.9](#) och ska anges med förfallodatum på den bestyrkta kopian. När denna period har löpt ut ska varje person som innehar en bestyrkt kopia, för att kunna använda företrädarintyget för de ändamål som anges i artikel [35](#), begära att den utfärdande myndigheten utfärdar ett nytt företrädarintyg.

Artikel 42

Rättelse, ändring eller återkallelse av företrädarintyget

1. Den utfärdande myndigheten ska på begäran av varje person med ett berättigat intresse eller på eget initiativ rätta skrivfel i företrädarintyget.
2. Den utfärdande myndigheten ska, på begäran av varje person med ett berättigat intresse eller, där denna möjlighet föreskrivs enligt nationell lag, på eget initiativ, ändra eller återkalla företrädarintyget om det har fastställts att företrädarintyget är felaktigt eller ogiltigt eller att enskilda uppgifter i det är felaktiga eller ogiltiga.

3. Den utfärdande myndigheten ska utan dröjsmål informera alla personer till vilka bestyrkta kopior av företrädarintyget har utfärdats i enlighet med artikel [41.1](#) om varje rättelse, ändring eller återkallelse av företrädarintyget.

Artikel 43

Prövningsförfaranden

1. Beslut som fattas av den utfärdande myndigheten i enlighet med artikel [38](#) om utfärdande av ett företrädarintyg eller om vägran att utfärda ett företrädarintyg kan bestridas av varje person med ett berättigat intresse.

Beslut som fattas av den utfärdande myndigheten i enlighet med artiklarna [42](#) och [44.1 a](#) kan bestridas av varje person med ett berättigat intresse.

Bestridandet ska lämnas in till en rättslig myndighet i den utfärdande myndighetens medlemsstat, i enlighet med den medlemsstatens lag.

2. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om vilka rättsliga myndigheter som är behöriga att handlägga prövningsförfaranden i enlighet med punkt [1](#).
3. Om ett företrädarintyg i samband med bestridande enligt punkt 1 skulle visa sig vara felaktigt eller ogiltigt, ska den behöriga rättsliga myndigheten rätta, ändra eller återkalla företrädarintyget eller säkerställa att den utfärdande myndigheten rättar, ändrar eller återkallar företrädarintyget.

Om vägran att utfärda ett företrädarintyg i samband med bestridande enligt punkt 1 skulle visa sig vara omotiverad, ska den behöriga rättsliga myndigheten utfärda företrädarintyget eller säkerställa att den utfärdande myndigheten gör en ny bedömning av ärendet och fattar ett nytt beslut.

Artikel 44

Hävning av företrädarintygets verkningar

1. Företrädarintygets verkningar får hävas av en av följande behöriga myndigheter:
 - a) Den utfärdande myndigheten, på begäran av varje person med ett berättigat intresse, i avvaktan på en ändring eller återkallelse av företrädarintyget i enlighet med artikel [42](#).
 - b) Den rättsliga myndighet som avses i artikel [43](#), på begäran av varje person som har rätt att bestrida ett beslut som fattats av den utfärdande myndigheten, i avvaktan på ett sådant bestridande.
2. Den utfärdande myndigheten eller i förekommande fall den rättsliga myndigheten ska utan dröjsmål informera alla personer till vilka bestyrkta kopior av företrädarintyget har utfärdats i enlighet med artikel [41.1](#) om eventuell hävning av företrädarintygets verkningar.

Under den tid som företrädarintygets verkningar är hävda får inga ytterligare bestyrkta kopior av företrädarintyget utfärdas.

Kapitel VIII

UPPRÄTTANDE OCH SAMMANKOPPLING AV SKYDDSREGISTER

Artikel 45

Upprättande av skyddsregister

1. Senast [två år efter den dag då förordningen börjar tillämpas] ska medlemsstaterna på sitt territorium upprätta och underhålla ett eller flera register i vilka information registreras om skyddsåtgärder och, när en behörig myndighets bekräftelse av företrädarbefogenheter föreskrivs i deras nationella lag, om dessa företrädarbefogenheter (*skyddsregister*).
2. Den information som registreras i de register som avses i punkt 1 ska omfatta följande (*obligatorisk information*):
 - a) Uppgift om att en åtgärd har vidtagits eller, i tillämpliga fall, att företrädarbefogenheter har beviljats eller bekräftats.
 - b) Datum för den första åtgärden samt datum för de efterföljande åtgärder som vidtagits eller, i tillämpliga fall, datum då företrädarbefogenheterna beviljades av en vuxen eller bekräftades av en behörig myndighet.
 - c) När en åtgärd eller ett beslut om företrädarbefogenheter tillämpas provisoriskt, datum då tidsfristen för att bestrida åtgärden eller beslutet om företrädarbefogenheter löper ut.
 - d) Eventuellt datum då åtgärderna eller företrädarbefogenheterna upphör att gälla eller ska omprövas.
 - e) Den behöriga myndighet som har vidtagit, ändrat eller upphävt åtgärden eller registrerat, bekräftat, ändrat eller upphävt företrädarbefogenheterna.
 - f) Den vuxnes namn, födelseort och födelsedatum samt, i tillämpliga fall, dennes nationella identifieringsnummer.
3. Den information som avses i punkt 1 ska publiceras i skyddsregistren så snart som möjligt efter det att följande villkor är uppfyllda:
 - a) Myndigheterna i medlemsstaten har
 - i) vidtagit, ändrat eller upphävt en åtgärd, eller
 - ii) bekräftat, ändrat eller upphävt företrädarbefogenheter som beviljats av en vuxen.
 - b) Tidsfristen för att överklaga åtgärden eller beslutet om företrädarbefogenheter har löpt ut, såvida inte åtgärden eller företrädarbefogenheterna tillämpas provisoriskt.
4. Punkt 1 ska inte hindra medlemsstaterna från att införa ytterligare handlingar eller kompletterande information i sina skyddsregister, t.ex. rörande företrädarens namn eller företrädandets typ och omfattning.

Artikel 46

Interoperabilitet för register över andra företrädarbefogenheter

Senast [två år efter den dag då förordningen börjar tillämpas] ska medlemsstater där nationell lag föreskriver elektroniska register med information om andra företrädarbefogenheter som registrerats av en behörig myndighet, och där nationell lag inte föreskriver bekräftelse av sådana företrädarbefogenheter, säkerställa att den obligatoriska information som avses i artikel [45.2](#) registreras i dessa register.

Artikel 47

Sammankoppling av register

1. Kommissionen ska genom genomförandeakter inrätta ett decentraliserat sammankopplingssystem (*sammankopplingssystem*) som består av
 - a) medlemsstaternas skyddsregister över åtgärder som avses i artikel [45](#) och, i tillämpliga fall, medlemsstaternas skyddsregister över bekräftade företrädarbefogenheter som avses i artikel [45](#) och medlemsstaternas register över andra företrädarbefogenheter som avses i artikel [46](#),
 - b) en central elektronisk åtkomstpunkt till informationen i systemet.
2. Sammankopplingssystemet ska tillhandahålla en söktjänst på unionens alla officiella språk för att tillgängliggöra följande:
 - a) Den obligatoriska information som anges i artikel [45.2](#).
 - b) Eventuella andra handlingar eller uppgifter som ingår i skyddsregistren eller de andra registren över företrädarbefogenheter och som medlemsstaterna väljer att göra tillgängliga via sammankopplingssystemet.

Artikel 48

Villkor för tillgång till information genom sammankopplingssystemet

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att den information som avses i artikel [47.2](#) är tillgänglig utan kostnad via sammankopplingssystemet.
2. Den information som är tillgänglig via sammankopplingssystemet ska endast vara tillgänglig för de behöriga myndigheter eller centralmyndigheter i en medlemsstat som
 - a) har åtkomst till den obligatoriska informationen enligt sin nationella lagstiftning,
 - b) har ett berättigat intresse av att få åtkomst till denna information.
3. För tillämpningen av punkt [2 a](#) ska medlemsstaterna tillhandahålla medel för att ge dessa behöriga myndigheter eller centralmyndigheter åtkomsträtt till sammankopplingssystemet.
4. På begäran av dessa behöriga myndigheter eller centralmyndigheter ska sammankopplingssystemet automatiskt göra den information som avses i artikel [47.2](#) tillgänglig för dem.

Kapitel IX

DIGITAL KOMMUNIKATION

Artikel 49

Medel för kommunikation mellan behöriga myndigheter eller centralmyndigheter

1. Skriftlig kommunikation mellan behöriga myndigheter eller centralmyndigheter, inbegripet utbyte av formulären i **bilagorna I–X**, ska ske via ett säkert och tillförlitligt decentraliserat it-system.
2. Det kan vara olämpligt att använda det decentraliserade it-systemet för direkt kommunikation mellan myndigheter enligt artikel [27.1](#) och i stället får andra kommunikationsmedel användas.
3. Om elektronisk kommunikation enligt punkt [1](#) inte är möjlig på grund av en störning i det decentraliserade it-systemet, det översända materialets beskaffenhet eller exceptionella omständigheter, ska översändandet ske på det snabbaste och lämpligaste alternativa sättet, med beaktande av behovet av att säkerställa ett säkert och tillförlitligt informationsutbyte.

Artikel 50

Kommunikation via den europeiska elektroniska åtkomstpunkten

1. Den europeiska elektroniska åtkomstpunkt som inrättas på den europeiska e-juridikportalen i enlighet med artikel 4 i förordning (EU) [*digitaliseringsförordningen*] får användas för elektronisk kommunikation mellan fysiska och juridiska personer och medlemsstaternas behöriga myndigheter och utfärdande myndigheter i samband med följande:
 - a) Förfaranden för beslut om erkännande eller icke-erkännande av en åtgärd som vidtagits i en medlemsstat i enlighet med artikel [10](#).
 - b) En ansökan om utfärdande av intyg i enlighet med artiklarna [15](#) och [17](#).
 - c) En ansökan om utfärdande, rättelse, ändring, återkallelse eller hävning av eller prövningsförfaranden för det europeiska företrädarintyget i enlighet med kapitel [VII](#).
2. Artiklarna 4.3, 5.2, 5.3 och 6 i förordning (EU) [...] [*digitaliseringsförordningen*] ska tillämpas på elektronisk kommunikation i enlighet med punkt [1](#).

Artikel 51

Elektroniska underskrifter och elektroniska stämplor

1. Den allmänna ram för användning av betrodda tjänster vilken fastställs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 910/2014²⁶ ska tillämpas på elektronisk kommunikation enligt denna förordning.
2. Om en handling som överförs som ett led i elektronisk kommunikation enligt artikel [49.1](#) kräver eller innehåller en stämpel eller handskrivna underskrift, får

²⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 910/2014 av den 23 juli 2014 om elektronisk identifiering och betrodda tjänster för elektroniska transaktioner på den inre marknaden och om upphävande av direktiv 1999/93/EG (EUT L 257, 28.8.2014, s. 73).

kvalificerade elektroniska stämplat eller kvalificerade elektroniska underskrifter enligt definitionerna i förordning (EU) nr 910/2014 användas i stället.

3. Om en handling som överförs som ett led i elektronisk kommunikation enligt artikel [50](#) kräver eller innehåller en stämpel eller handskriven underskrift, får avancerade elektroniska stämplat, avancerade elektroniska underskrifter, kvalificerade elektroniska stämplat eller kvalificerade elektroniska underskrifter enligt definitionerna i förordning (EU) nr 910/2014 användas i stället.

Artikel 52

Elektroniska handlingars rättsverkan

Handlingar som överförs som ett led i elektronisk kommunikation ska inte nekas rättsverkan eller betraktas som otillåtlige i gränsöverskridande rättsliga förfaranden enligt denna förordning enbart på grund av att de är i elektronisk form.

Kapitel X DATASKYDD

Artikel 53

Allmänna bestämmelser om dataskydd

1. Personuppgifter som krävs för tillämpningen av denna förordning ska behandlas av medlemsstaternas behörige myndigheter och centralmyndigheter för att rationalisera gränsöverskridande förfaranden och samarbete mellan medlemsstaterna i frågor som omfattas av denna förordning och därmed stärka skyddet för vuxna i internationella situationer. I synnerhet ska personuppgifter behandlas enligt denna förordning för följande ändamål:
 - a) Fastställande av de medlemsstater vars myndigheter har behörighet enligt kapitel [II](#).
 - b) Fastställande av tillämplig lag för åtgärder och företrädarbefogenheter enligt kapitel [III](#).
 - c) Underlättande av gränsöverskridande förfaranden för erkännande och verkställighet av åtgärder enligt kapitel [IV](#), inbegripet erhållande av ett beslut om erkännande eller icke-erkännande av en åtgärd enligt artikel [10](#) och uppvisande av handlingar för åberopande eller verkställighet av åtgärden i enlighet med artikel [14](#).
 - d) Underlättande av godkännandet av officiella handlingar i alla medlemsstater enligt kapitel [V](#).
 - e) Samarbetet mellan medlemsstaternas behörige myndigheter och centralmyndigheter enligt kapitel [VI](#) och den digitala kommunikationen dem emellan i enlighet med artikel [49](#).
 - f) Elektronisk kommunikation med medlemsstaternas behörige myndigheter som fysiska och juridiska personer kan använda i samband med specifika förfaranden och ansökningar enligt denna förordning.
 - g) Utfärdande av intyg i enlighet med artiklarna [15](#) och [17](#), av formulär för förenkling av gränsöverskridande samarbete enligt bilagorna och av ett europeiskt företrädarintyg i enlighet med kapitel [VII](#).

2. Inom ramen för denna förordning behandlas personuppgifter som ingår i de handlingar som medlemsstaternas behöriga myndigheter och centralmyndigheter hanterar för de ändamål som anges i punkt [1](#). Behandling av personuppgifter enligt denna förordning ska begränsas till vad som är nödvändigt för de ändamål som anges i punkt [1](#), utan att det påverkar ytterligare behandling för arkivändamål av allmänt intresse i enlighet med artiklarna 5.1 b och 89 i förordning (EU) 2016/679.
3. Vid tillämpningen av denna förordning ska behöriga myndigheter och centralmyndigheter som av medlemsstaterna bemyndigats att tillämpa denna förordning betraktas som personuppgiftsansvariga i den mening som avses i artikel 4.7 i förordning (EU) 2016/679. Personuppgiftsansvariga ska säkerställa säkerhet, integritet, äkthet och konfidentialitet för de uppgifter som behandlas för de ändamål som anges i punkt [1](#).
4. Utan hinder av punkt [3](#) ska kommissionen betraktas som personuppgiftsansvarig i den mening som avses i artikel 3.8 i förordning (EU) 2018/1725 med avseende på behandling av personuppgifter genom den europeiska elektroniska åtkomstpunkten i enlighet med artikel [50](#). Denna behandling ska ske för att tillhandahålla medel för elektronisk kommunikation med medlemsstaternas behöriga myndigheter som fysiska och juridiska personer får använda i samband med specifika förfaranden och ansökningar enligt denna förordning. Kommissionen ska vidta de tekniska åtgärder som krävs för att säkerställa säkerheten för personuppgifter som överförs, i synnerhet konfidentialitet och integritet vid all överföring.

Artikel 54

Uppgifter som inhämtats via sammankopplingssystemet

1. Utan hinder av artikel [53](#) ska behandling av personuppgifter enligt kapitel [VIII](#) om upprättande av skyddsregister och sammankoppling av register regleras av punkterna 2–5 i den här artikeln.
2. Behandling av personuppgifter enligt kapitel [VIII](#) ska begränsas till vad som är nödvändigt för att underlätta gränsöverskridande tillhandahållande av information om en åtgärd eller företrädarbefogenheter avseende en viss vuxen. Utan att det påverkar artikel [47.2 b](#) ska behandlingen begränsas till de personuppgifter som ingår i den obligatoriska information som anges i artikel [45.2](#).
3. Personuppgifter ska lagras i medlemsstaternas skyddsregister som avses i artikel [45.1](#) eller i register över andra företrädarbefogenheter som avses i artikel [46](#). Lagringstiden för uppgifter i sammankopplingssystemet ska begränsas till vad som är nödvändigt för att koppla samman dessa register och göra det möjligt att hämta och få tillgång till uppgifterna från dem.
4. Medlemsstaterna ska vara ansvariga, i enlighet med artikel 4.7 i förordning (EU) 2016/679, för insamling och lagring av uppgifter i de register som avses i artiklarna [45](#) och [46](#) och för beslut som fattas för att göra dessa uppgifter tillgängliga i det sammankopplingssystem som avses i artikel [47](#).
5. När det gäller det sammankopplingssystem som avses i artikel [47](#) ska kommissionen betraktas som personuppgiftsansvarig i den mening som avses i artikel 3.8 i förordning (EU) 2018/1725. Den ska anta de tekniska lösningar som krävs för att den ska kunna fullgöra sina skyldigheter inom ramen för denna funktion. Kommissionen ska i synnerhet vidta de tekniska åtgärder som krävs för att säkerställa säkerheten för

personuppgifter under överföring, särskilt vad gäller deras konfidentialitet och integritet.

Kapitel XI DELEGERADE AKTER

Artikel 55

Delegering av befogenhet

Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel [56](#) med avseende på ändring av **bilagorna I–X** i syfte att uppdatera eller göra tekniska ändringar av de bilagorna.

Artikel 56

Utövande av delegeringen

1. Befogenheten att anta delegerade akter ges till kommissionen med förbehåll för de villkor som anges i denna artikel.
2. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artikel [55](#) ges till kommissionen tills vidare från och med [*den dag då denna förordning träder i kraft*].
3. Den delegering av befogenhet som avses i artikel [55](#) får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*, eller vid ett senare i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft.
4. Innan kommissionen antar en delegerad akt ska den samråda med experter som utsetts av varje medlemsstat i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning.
5. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska den samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.
6. En delegerad akt som antas enligt artikel [55](#) ska träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period på två månader från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med två månader på Europaparlamentets eller rådets initiativ.

Kapitel XII ALLMÄNNA BESTÄMMELSER OCH SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 57

Legalisering eller annat liknande förfarande

Ingen legalisering och inget annat liknande förfarande får krävas inom ramen för denna förordning.

Artikel 58

Förhållande till andra instrument

1. Denna förordning ska inte påverka tillämpningen av internationella konventioner i vilka en eller flera medlemsstater är part när denna förordning antas och vilka gäller frågor som omfattas av denna förordning.
2. Utan hinder av punkt 1 ska denna förordning ha företräde mellan medlemsstaterna framför konventioner som har ingåtts uteslutande mellan två eller flera av dem, i den mån som konventionerna gäller frågor som regleras genom denna förordning.

Artikel 59

Förhållande till 2000 års Haagkonvention

1. I förhållande till 2000 års Haagkonvention ska denna förordning tillämpas
 - a) med förbehåll för punkt [2](#) när den berörde vuxne har hemvist inom en medlemsstats territorium,
 - b) även när den berörde vuxne har hemvist inom territoriet för en stat som är part i den konventionen och där denna förordning inte är tillämplig, när det gäller erkännande och verkställighet av en åtgärd som vidtagits eller godkännande av en officiell handling som upprättats av en behörig myndighet i en medlemsstat på en annan medlemsstats territorium.
2. Utan hinder av punkt 1 gäller följande:
 - a) Artikel 7 i 2000 års Haagkonvention ska tillämpas på en vuxen som är medborgare i en part i den konventionen där denna förordning inte är tillämplig.
 - b) Artikel 8 i 2000 års Haagkonvention ska tillämpas på överföring av behörighet mellan en myndighet i en medlemsstat och en myndighet i en part i den konventionen där denna förordning inte är tillämplig.
 - c) Kapitel V i 2000 års Haagkonvention ska tillämpas på samarbete mellan behöriga myndigheter och centralmyndigheter i en medlemsstat och en part i den konventionen där denna förordning inte är tillämplig.

Artikel 60

Genomförandeakter som ska antas av kommissionen

1. Kommissionen ska anta genomförandeakter om inrättande av det decentraliserade system för sammankoppling av register som avses i artikel [47](#) (*sammankopplingssystem*), i vilka följande fastställs:
 - a) Tekniska specifikationer som definierar metoderna för kommunikation och informationsutbyte på elektronisk väg utifrån den fastställda gränssnittsspecifikationen för sammankopplingssystemet.
 - b) Tekniska åtgärder som säkerställer minimistandarder för it-säkerhet vad gäller kommunikation och överföring av information inom sammankopplingssystemet.

- c) Minimikriterier för den söktjänst som tillhandahålls genom sammankopplingssystemet på grundval av den information som anges i artikel [45](#).
 - d) Minimikriterier för visningen av sökresultat i sammankopplingssystemet på grundval av den information som anges i artikel [45](#).
 - e) Former och tekniska villkor för tillgång till de tjänster som tillhandahålls genom sammankopplingssystemet.
 - f) En teknisk semantisk ordlista som innehåller en grundläggande förklaring av medlemsstaternas skyddsåtgärder eller företrädarbefogenheter.
 - g) Specificering av de kategorier av uppgifter som är tillgängliga, även enligt artikel [47.2 b](#).
 - h) Dataskyddsåtgärder.
2. Kommissionen ska anta genomförandeakter om inrättande av det decentraliserade it-system som avses i kapitel [IX](#), i vilka följande fastställs:
- a) Tekniska specifikationer som fastställer de elektroniska kommunikationsmetoderna för det decentraliserade it-systemet.
 - b) Tekniska specifikationer för kommunikationsprotokoll.
 - c) Mål för informationssäkerhet och relevanta tekniska åtgärder som säkerställer minimistandarderna för informationssäkerhet och en hög cybersäkerhet vad gäller behandlingen och kommunikationen av information inom det decentraliserade it-systemet.
 - d) Minimimål för tillgänglighet och eventuella därtill relaterade tekniska krav för de tjänster som tillhandahålls genom det decentraliserade it-systemet.
 - e) Dataskyddsåtgärder.
3. De genomförandeakter som avses i denna artikel ska antas i enlighet med det förfarande som avses i artikel [64](#).
4. Genomförandeakterna om inrättande av sammankopplingssystemet i enlighet med punkt 1 ska antas senast den [3 år efter ikraftträdandet].
5. Genomförandeakterna om inrättande av det decentraliserade it-systemet i enlighet med punkt 2 ska antas senast den [2 år efter ikraftträdandet].

Artikel 61

Referensprogramvara

1. I syfte att inrätta det decentraliserade it-system som avses i artikel [50](#) ska kommissionen ansvara för att skapa, underhålla och utveckla referensprogramvara som medlemsstaterna kan välja att använda som sitt backend-system i stället för ett nationellt it-system för kommunikation mellan behöriga myndigheter och centralmyndigheter enligt artikel [49](#) och mellan fysiska och juridiska personer och behöriga myndigheter och utfärdande myndigheter enligt artikel [50](#).
2. Skapandet, underhållet och utvecklingen av referensprogramvaran ska finansieras genom unionens allmänna budget.

3. Kommissionen ska tillhandahålla, underhålla och stödja referensprogramvaran utan kostnad.

Artikel 62

Kostnader för upprättande av skyddsregister och sammankoppling av medlemsstaternas register

1. Upprättandet, underhållet och utvecklingen av det sammankopplingsystem som inrättas genom kapitel [VIII](#) ska finansieras genom unionens allmänna budget.
2. Varje medlemsstat ska bära kostnaderna för att upprätta och anpassa sina register enligt artiklarna [45](#) och [46](#) för att göra dem interoperabla med det decentraliserade systemet för sammankoppling av register samt kostnaderna för att administrera, driva och underhålla dessa register. Detta ska inte påverka möjligheten att ansöka om bidrag för att stödja sådan verksamhet inom ramen för unionens finansieringsprogram.

Artikel 63

Kostnaderna för det decentraliserade it-systemet, den europeiska elektroniska åtkomstpunkten och de nationella it-portalerna

1. När det gäller det decentraliserade it-system som inrättats i enlighet med kapitel [IX](#) ska varje medlemsstat bära kostnaderna för installationen, driften och underhållet av det decentraliserade it-systemets åtkomstpunkter som är belägna på deras territorium.
2. Varje medlemsstat ska bära kostnaderna för att inrätta och anpassa sina nationella it-system för att göra dem interoperabla med åtkomstpunkterna, och ska bära kostnaderna för att administrera, driva och underhålla dessa system.
3. Ingenting ska hindra medlemsstaterna från att ansöka om bidrag till stöd för den verksamhet som avses i punkterna 1 och 2 inom ramen för unionens relevanta finansieringsprogram.
4. Kommissionen ska bära alla kostnader som är förknippade med den europeiska elektroniska åtkomstpunkten.

Artikel 64

Kommittéförfarande

1. Kommissionen ska biträdas av en kommitté. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011²⁷.
2. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.

Artikel 65

Övergångsbestämmelser

²⁷ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13).

1. Denna förordning ska endast tillämpas på åtgärder som vidtas, officiella handlingar som upprättas eller registreras och företrädarbefogenheter som bekräftas efter den [tillämpningsdatum].
2. Utan hinder av punkt 1 ska denna förordning tillämpas från och med den [tillämpningsdatum] på företrädarbefogenheter som tidigare beviljats av en vuxen på villkor som motsvarar dem som anges i artikel 15 i 2000 års Haagkonvention.
3. Kapitel VI om samarbete mellan centralmyndigheter ska tillämpas på begäranden och ansökningar som mottas av centralmyndigheterna från och med den [tillämpningsdatum].
4. Kapitel VII om det europeiska företrädarintyget ska tillämpas på ansökningar om företrädarintyget som mottas av den utfärdande myndigheten från och med den [tillämpningsdatum].
5. Medlemsstaterna ska använda det decentraliserade it-system som avses i artikel 49.1 för förfaranden som inleds från och med den första dagen i månaden efter perioden på två år efter antagandet av den genomförandeakt som avses i artikel 60.5.
6. Kapitel VIII om upprättande och sammankoppling av skyddsregister och register över andra företrädarbefogenheter ska tillämpas på de åtgärder som vidtas och de företrädarbefogenheter som bekräftas eller registreras från och med den första dagen i månaden efter perioden på två år efter antagandet av den genomförandeakt som avses i artikel 60.4.

Artikel 66

Övervakning och utvärdering

1. Senast [10 år efter ikraftträdandet] ska kommissionen göra en utvärdering av denna förordning och för Europaparlamentet, rådet [och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén] lägga fram en rapport om utvärderingen av denna förordning med stöd av information som lämnats av medlemsstaterna och samlats in av kommissionen. Rapporten ska vid behov åtföljas av ett lagstiftningsförslag.
2. Från och med [3 år efter ikraftträdandet] ska medlemsstaterna inom ramen för det europeiska rättsliga nätverket på privaträttens område årligen lämna följande uppgifter till kommissionen:
 - a) Antalet inkommande meddelanden som mottagits av deras myndigheter enligt artikel 7 i 2000 års Haagkonvention och som skickats av myndigheter i en annan medlemsstat.
 - b) Antalet inkommande begäranden som mottagits av deras myndigheter enligt artikel 8 i 2000 års Haagkonvention och som skickats av myndigheter i en annan medlemsstat.
 - c) Antalet europeiska företrädarintyg som utfärdats av deras behöriga myndigheter och antalet begäranden om rättelse, ändring eller återkallelse av tidigare utfärdade europeiska företrädarintyg, samt, om möjligt, fördelningen mellan företrädarintyg som utfärdats på grundval av en ursprunglig åtgärd och företrädarintyg som utfärdats på grundval av ursprungliga bekräftade företrädarbefogenheter.

- d) Antalet inkommande begäranden som centralmyndigheterna tagit emot från centralmyndigheter i andra medlemsstater och om möjligt karaktären av dessa begäranden.
- e) Antalet inkommande begäranden som deras myndigheter eller centralmyndigheter tagit emot från myndigheter och behöriga myndigheter i andra medlemsstater och om möjligt karaktären av dessa begäranden.
- f) Den genomsnittliga handläggningstiden för de ärenden som behandlats av centralmyndigheterna enligt denna förordning, baserat på antalet avslutade ärenden under det aktuella året. Ärendets handläggningstid beräknas från den dag då det registrerades av centralmyndigheten till och med den dag då ärendet avslutas permanent.

Artikel 67

Information tillgänglig för allmänheten

1. Medlemsstaterna ska, i syfte att göra informationen tillgänglig för allmänheten inom ramen för det europeiska rättsliga nätverket på privaträttens område, tillhandahålla faktablad med en kort sammanfattning av sin nationella lagstiftning, inbegripet, i förekommande fall, följande information:
 - a) En vägledande förteckning över åtgärder till skydd för vuxna.
 - b) En vägledande förteckning över företrädarbefogenheter till skydd för vuxna.
 - c) Förekomsten av och förfarandena för bekräftelse av företrädarbefogenheter.
 - d) De myndigheter som har behörighet i frågor som rör skydd av vuxna och deras roller och kontaktuppgifter när så är möjligt.
 - e) De nationella förfaranden som gäller för fastställande, registrering, bekräftelse, ändring och upphävande av åtgärder och/eller företrädarbefogenheter.
2. Medlemsstaterna ska fortlöpande uppdatera denna information.

Artikel 68

Tillgänglighet

Information, formulär och ansökningar som tillhandahålls allmänheten enligt denna förordning ska göras tillgängliga för allmänheten i enlighet med tillgänglighetskraven i direktiv (EU) 2019/882.

Artikel 69

Information som ska meddelas kommissionen

1. Medlemsstaterna ska till kommissionen lämna information om följande:
 - a) De myndigheter som är behöriga att fatta beslut om erkännande eller icke-erkännande av en åtgärd som vidtagits i en annan medlemsstat i enlighet med artikel [9.2](#).
 - b) De myndigheter som är behöriga att utfärda det intyg som avses i artikel [15](#).
 - c) Relevanta bestämmelser i deras nationella lagstiftning om bevisvärdet av officiella handlingar till skydd för vuxna.

- d) Villkoren för fastställande av en officiell handlings äkthet enligt nationell lag, i den mening som avses i artikel [16.2](#).
 - e) De myndigheter som är behöriga att utfärda det intyg som avses i artikel [17](#).
 - f) Namn på, adress till och sätt att komma i kontakt med de centralmyndigheter som har utsetts i enlighet med artikel [18](#).
 - g) I tillämpliga fall, namn på, adress till och kontaktuppgifter för de myndigheter och andra organ som är behöriga att inleda medling eller andra typer av alternativ tvistlösning i den mening som avses i artikel [28](#).
 - h) Språk som godtas för översättningar i enlighet med artikel [31](#).
 - i) De myndigheter som är behöriga att utfärda det europeiska företrädarintyget i enlighet med artikel [36.2](#).
 - j) De myndigheter som är behöriga att handlägga prövningsförfaranden i enlighet med artikel [43](#).
 - k) Eventuella avgifter som medlemsstaterna tar ut för utfärdandet av det europeiska företrädarintyget i enlighet med artikel [37.2](#).
 - l) De rättsliga myndigheter som är behöriga att handlägga prövningsförfaranden i enlighet med artikel [43](#) och begäranden om hävning av företrädarintygets verkningar i enlighet med artikel [44](#).
 - m) De myndigheter som avses i artikel [48.2 a](#) och som har tillgång till information via systemet för sammankoppling av register.
2. Medlemsstaterna ska lämna den information som avses i punkt 1 a–l senast den första dagen i månaden efter en period på 15 månader efter det att tillämpningen inleds, och den information som avses i punkt 1 m senast den första dagen i månaden efter perioden på två år efter ikraftträdandet av den genomförandeakt som avses i artikel [60.4](#).
 3. Medlemsstaterna ska meddela kommissionen alla ändringar av den information som avses i punkt 1.
 4. Kommissionen ska offentliggöra den information som avses i punkt 1 på lämpligt sätt, inbegripet via den europeiska e-juridikportalen.

Artikel 70

Ikraftträdande och tillämpning

1. Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.
2. Den ska tillämpas från och med [den första dagen i den månad som följer på perioden på 18 månader från dagen för ikraftträdandet av denna förordning].
3. Artiklarna [49](#) och [50](#) ska tillämpas från och med den första dagen i månaden efter perioden på två år efter ikraftträdandet av den genomförandeakt som avses i artikel [60.2](#).
4. Artiklarna [45](#) och [46](#) ska tillämpas från och med den [två år efter tillämpningsdagen].
5. Artikel [47](#) ska tillämpas från och med den första dagen i månaden efter perioden på två år efter ikraftträdandet av den genomförandeakt som avses i artikel [60.1](#).

6. Artikel [38.3](#) ska tillämpas från och med den första dagen i månaden efter perioden på två år efter antagandet av den genomförandeakt som avses i artikel [60.4](#).

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande
[...]

På rådets vägnar
Ordförande
[...]

Datum
2023-09-08

Vår beteckning
SOCN/2023:45 - 1.2.7 -
Återkoppla till
förtroendevalda

Mottagare:
Socialnämnden

Vår handläggare
Matilda Johansson

Handläggare telefon
0150-570 18

Handläggare e-post
Matilda.Johansson2@katrineholm.se

Rapportering av ej verkställda gynnande beslut – andra kvartalet 2023

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner rapporten om ej verkställda gynnande biståndsbeslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen (SoL) för andra kvartalet 2023.
2. Till kommunfullmäktige anmäla gynnande biståndsbeslut enligt 4 kap. 1 § SoL som är äldre än tre månader.

Sammanfattning av ärendet

Enligt 16 kap. 6 h § socialtjänstlagen (SoL) ska socialnämnden lämna en statistikrapport över hur många av nämndens gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § som inte har verkställts inom tre månader från dagen för respektive beslut. Nämnden ska även rapportera alla gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § som inte har verkställts på nytt inom tre månader från den dag då verkställigheten avbröts.

I rapporteringen ska nämnden ange vilka typer av bistånd dessa beslut gäller samt hur lång tid som har förflutit från dagen för respektive beslut. Rapportering enligt denna paragraf ska ske en gång per kvartal.

För andra kvartalet 2023 finns ett gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § SoL som inte verkställts inom tre månader från beslutsdatum.

Då all statistik i kommunen ska vara könsuppdelad framgår även detta i rapporten.

Ej verkställda gynnande beslut kvartal 2

Biståndstyp		Beslutsdatum	Kommentar
Kontaktfamilj	Pojke	2022-07-26	

Matilda Johansson
Utredare

Beslutet skickas till: Kommunfullmäktige, revisorerna, akten

**Rapport från kontroll av
dataskyddsefterlevnad 2023
för socialnämnden i
Katrineholms kommun**

2023-07-14

SARK/2023:147

Bakgrund

Dataskyddsförordningen (GDPR) gäller som lag i Sverige och innehåller regler om hur man får behandla personuppgifter. Den personuppgiftsansvarige (nämnd/styrelse) är ansvarig för att personuppgifter behandlas i enlighet med gällande lagstiftning. Enligt art 37 GDPR måste personuppgiftsansvariga myndigheter ha utsett ett dataskyddsombud.

Sydarkiveras tjänst som dataskyddsombud utförs av ett team som består av jurister, informationssäkerhetsspecialist och arkivarie. Dataskyddsombudets viktigaste uppgifter är att ge råd och stöd i dataskyddsfrågor och kontrollera den personuppgiftsansvariges efterlevnad av GDPR och annan dataskyddslagstiftning. Tillsyn görs av den nationella myndigheten Integritetsskyddsmyndigheten (IMY).

Kontrollen av efterlevnaden hos de som är anslutna till tjänsten gemensamt dataskyddsombud görs i olika moment. Ett årligt moment är att dataskyddsombudet tar fram en enkät för kontroll av dataskyddsefterlevnad som varje personuppgiftsansvarig ska besvara. Personuppgiftsansvarig får en återkoppling i form av denna rapport från kontroll av dataskyddsefterlevnad. Rapporten innehåller en sammanvägd bedömning med förslag till åtgärder, frågorna och svaren samt kommentarer från dataskyddsteamet.

Rapporten lämnas till personuppgiftsansvarig för kännedom och vid behov för åtgärd.

Vill dataskyddssamordnaren, någon annan från förvaltningen eller nämnden ha en muntlig uppföljning utifrån denna rapport kan man kontakta dataskyddsteamet för att boka en tid för möte, företrädesvis digitalt. Vid behov eller önskemål från ansluten part kan också en extra kontroll av något område inom dataskydd genomföras.

Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) kan göra utredningar utifrån t ex klagomål, anmälda personuppgiftsincidenter, förhandssamråd eller enligt sin egen tillsynsplan. IMY har ett antal s k korrigerande befogenheter att ta till, t ex skriftlig varning, reprimand, föreläggande eller förbud. Utöver eller i stället för korrigerande åtgärder kan IMY besluta om att ta ut en sanktionsavgift. Nästan alla överträdelser av dataskyddsförordningen kan leda till administrativa sanktionsavgifter.

Sanktionsavgiftens syfte är att vara effektiv, proportionell och avskräckande. För en myndighet är det högsta maxbeloppet 10 miljoner kronor. De högsta beloppen är tänkta för de allra allvarligaste överträdelserna och för de största organisationerna.

Sammanfattning

Ett dataskyddsbuds viktigaste uppgifter är att ge råd och stöd samt att ha en kontrollerande funktion så att dataskyddslagstiftningen efterlevs. Det operativa arbetet i den personuppgiftsansvariges förvaltning behöver utföras av personer som är anställda hos personuppgiftsansvarig.

Organisation och struktur för dataskyddsarbetet

Vid genomgång av era svar kan vi se att det finns en organisation med utsedda roller för nämndens/styrelsens dataskyddsarbete. Personerna får utbildning inom dataskyddsområdet. Detta är grundförutsättningar för att dataskyddsarbetet ska kunna fungera.

Det finns delvis rutiner för att informera personuppgiftsansvarig myndighet om sitt ansvar.

Nämnden har beslutat om delegationsordning för dataskyddsfrågor. Det är inget krav enligt GDPR, men det finns fördelar med att göra det.

Dataskyddsförordningen och annan dataskyddslagstiftning gäller, men organisationen behöver bestämma hur det ska genomföras lokalt genom egna styrdokument. Ni har antagit en informationssäkerhetspolicy.

Registerförteckningar

Vid genomgång kan vi se att ni delvis har/inte har upprättat registerförteckningar. Vi vill här påminna om att arbetet med registerförteckningar är grundläggande för dataskyddsarbetet. Ni har delvis för att arbeta med registerförteckningar.

Personuppgiftsansvarig behöver också få regelbunden information om aktuella registerförteckningar.

Tredjelsöverföring

Efter Schrems II-domen är det särskilt viktigt att ha kartlagt vilka tredjelsöverföringar som ni har. Förutsättningarna har ändrats genom att EU-kommissionen den 10 juli 2023 har beslutat att USA uppnår adekvat skyddsnivå, men vi rekommenderar att man fortsätter kartlägga sina tredjelsöverföringar och riskerna med det. Kartläggningen av era tredjelsöverföringar och riskerna med tredjelsöverföringen är delvis genomförda, men en översyn behöver göras utifrån de nya förutsättningarna med Data Privacy Framework.

De registrerades rättigheter

Av era svar framgår att ni har rutiner för att hantera de registrerades rättigheter och ni informerar även om rättigheterna på ett bra sätt.

Personuppgiftsbiträden

Ert arbete med personuppgiftsbiträdesavtal (PUB-avtal) verkar fungera tillfredsställande och det är mycket bra att det finns biträdesavtal med instruktioner med samtliga personuppgiftsbiträden och ni har även rutiner för arbetet.

Konsekvensbedömningar

Ni gör konsekvensbedömningar och har rutiner samt utsedda personer för detta arbete. Vi vill här påminna om att dataskyddsombudet ska rådfrågas i samband med konsekvensbedömningar. Det är bra att ni har utsedda personer som deltar i arbetet med konsekvensbedömningar.

Personuppgiftsincidenter

När det gäller hantering av personuppgiftsincidenter har ni rutiner för hantering av personuppgiftsincidenter och er personal informeras om rutinerna. Nämnden får regelbunden information om anmälda incidenter.

Informationssäkerhet

Vad gäller informationssäkerhetsarbetet så gör ni ett arbete med informationssäkerhetsklassning och ni har fastställda roller runt systemförvaltning.

Frågor om GDPR i samband med upphandling

När det gäller frågor om GDPR i samband med upphandling beaktas dataskyddsfrågor i samband med upphandling.

Ni tar delvis fram förslag till PUB-avtal med instruktioner som en del av upphandlingsunderlaget i samband med upphandling.

Resultat av stickprovskontrollen

1. Kontaktuppgift till dataskyddsombud

Det är viktigt att kontaktuppgifter till dataskyddsombudet går att hitta – kan ni ge oss en skärmdump från er webbsida där kontaktuppgifterna till dataskyddsombudet framgår?

Resultat: En skärmdump har inkommit. Där finns både namn och kontaktuppgifter.

2. Lokal dataskyddsorganisation inom verksamheten

För att utföra dataskyddsarbetet behöver det finnas utsedda personer som jobbar med dataskydd i praktiken. Kan ni beskriva den organisation för dataskydd som er verksamhet har, vilka rollerna är och vilka deras arbetsuppgifter är? Har ni en skiss över dataskyddsorganisation eller beslut får ni gärna skicka in det till oss, men annars går det bra att ni beskriver er lokala dataskyddsorganisation i en e-post:

Resultat: En beskrivning av dataskyddsorganisationen har inkommit.

Lokal organisation enligt nedan är beslutad av förvaltningschef.

- Förvaltningschef
- Utökad ledningsgrupp en gång i månaden
- GDPR samordnare, jurist fortlöpande arbete
- GDPR samordnare, systemförvaltare fortlöpande arbete

Vidare pågår ett kommundemensamt arbete som leds av kommunjuristen beträffande rutiner där beslut inväntas från kommunfullmäktige om att upphäva tidigare föreskrifter för att i stället använda upprättade rutiner från Sydarkivera. Eventuellt kan viss anpassning behövas med anledning av förvaltningens specifika ansvarsområde.

3. Information till registrerade i samband med att personuppgifter samlas in från den registrerade enligt art. 13 GDPR

Om personuppgifter samlas in från den registrerade ska den personuppgiftsansvarige lämna särskild information till den registrerade i enlighet med art. 13.

Vi skulle vilja att ni tar fram den blankett eller annan skrivelse som används i samband med att en person ansöker om ekonomiskt bistånd och skickar den till oss. Använder ni e-tjänst

för detta önskar vi få tillgång till den information som lämnas inom e-tjänsten. Syftet är att se vilken information om personuppgiftsbehandling som lämnas vid detta tillfälle.

Resultat: Det har inkommit en sida som bifogas till socialnämndens blanketter, *Socialnämndens behandling av personuppgifter*. Blanketten är mycket bra i sitt utformande och informationen är utförlig.

4. Registerförteckningar

Att föra registerförteckning är ett grundläggande krav på personuppgiftsansvarig. Vi skulle vilja få ett utdrag från er myndighets registerförteckning. Det behöver inte vara samtliga personuppgiftsbehandlingar utan det räcker med ett antal så att utdraget blir max ett par sidor.

Resultat: En skärmdump från registerförteckningen har inkommit. Man använder sig av IT-stödet Drafit Privacy Records för hantering av sin registerförteckning. Samtliga obligatoriska uppgifter enligt art. 30 GDPR finns med.

5. Rutin för hantering av personuppgiftsincident

En personuppgiftsincident är en säkerhetsincident som leder till oavsiktlig eller olaglig förstöring, förlust eller ändring av de personuppgifter som behandlas. Det kan också vara en incident leder till obehörigt röjande av eller obehörig åtkomst till de behandlade personuppgifterna. I GDPR finns krav på hur personuppgiftsincidenter ska hanteras. Även om det finns regler i GDPR behöver det finnas lokala rutiner för hantering av personuppgiftsincidenter. Vi skulle vilja ta del av er rutin för hantering av personuppgiftsincidenter inom verksamheten för socialt och ekonomiskt stöd.

Resultat: Rutinen för hantering av personuppgiftsincidenter är inskickad och den gäller för hela kommunen.

Sammanvägd bedömning

Vår bedömning är att det viktigaste som socialnämnden i Katrineholms kommun behöver arbeta vidare med är:

1. Ta fram rutin för att informera nämnden om sitt ansvar som personuppgiftsansvarig.
2. Ta fram rutiner för arbetet med registerförteckningar.
3. Planera in regelbunden information om aktuella registerförteckningar med nämnden.
4. Vi rekommenderar att ni kartlägger vilka risker som finns med anledning av de tredjelandsöverföringar som ni har. Utifrån denna bedömning tar ni fram en åtgärdsplan.

Dataskyddsteamet

Therese Jigsved
Förbundsjurist/DSO

Hugo Persson
Jurist dataskydd och IT-
rätt

Anders Danielsson
Informationssäkerhets-
specialist

Ria Larsson
Arkivarie

Organisation och struktur för dataskyddsarbetet

En personuppgiftsansvarig (PUA) är en fysisk eller juridisk person, offentlig myndighet, institution eller annat organ som ensam eller tillsammans med andra bestämmer ändamål och medel för behandlingen av personuppgifter.

Normalt sett är varje myndighet (nämnd, styrelse eller annan myndighet) PUA för sin verksamhet. Det ska framgå i reglementet vilket ansvar myndigheten har.

PUA ansvarar bl a för att utse dataskyddsombud, för att föra register över behandlingar, fastställa laglig grund för behandling, fastställa ändamål och syfte med behandling, anmäla personuppgiftsincidenter, vidta åtgärder så att behandlingen är säker, samt vidta åtgärder för att säkerställa att dataskyddsförordningen följs.

För att uppgifterna ska utföras behöver det finnas en organisation och struktur för dataskyddsarbetet.

1. Finns en beslutad lokal organisation för dataskyddsarbete inom er myndighet?

Ja

Kommentarer:

Det är viktigt att det finns en lokal organisation för dataskyddsarbetet och att den är beslutad och känd inom verksamheten. Dataskyddsarbetet ska vara en naturlig del av det administrativa arbetet. Det bör vara dataskyddssamordnaren som leder och samordnar det lokala dataskyddsarbetet.

Det är bra att det finns en beslutad lokal organisation inom er organisation då det är en förutsättning för att dataskyddsarbetet ska fungera.

2. Är arbetsuppgifterna inom dataskydd fördelade på utsedda tjänstepersoner inom er myndighet?

Ja

Kommentarer:

Roller för dataskyddsarbete behöver utses då det är en förutsättning för att organisationen ska arbeta systematiskt med dataskyddsfrågor. Dataskyddsteamet föreslår att man kallar rollerna dataskyddssamordnare och dataskyddsredogörare, men man kan naturligtvis välja andra benämningar. Rollen som övergripande kontaktperson till oss inom dataskyddsteamet vill vi gärna att ni kallar dataskyddssamordnare.

Det är bra att roller för dataskyddsarbetet har utsetts och förutsättningar finns för ett systematiskt dataskyddsarbete.

3. Deltar de som utsetts att arbeta med dataskyddsfrågorna inom er myndighet på den utbildning som dataskyddsteamet erbjuder?

Delvis, har endast tillgång till att gå de utbildningar som är kommunövergripande eller på eget initiativ.

Kommentarer:

Att få regelbunden utbildning är en grundförutsättning för att medarbetare ska kunna göra ett bra jobb och utvecklas i sina kunskaper och färdigheter. Sydarkivera erbjuder grundutbildning inom allmän dataskyddsjuridik och informationssäkerhet med fokus på dataskyddsfrågorna som ingår i tjänsten. Dessa utbildningar genomförs digitalt vid fyra tillfällen per år. Vidare erbjuds nätverksträffar för dataskydd, främst till övergripande kontaktperson, med fördjupande utbildningsmoment och erfarenhetsutbyten vid fyra tillfällen per år som också ingår i tjänsten. I mån av plats är även andra välkomna till nätverksträffarna. Två gånger per år har vi digitala arbetsmöten då vi fokuserar på att gå igenom, diskutera och uppdatera mallar och dokument.

Det är bra att de som utsetts att arbeta med dataskyddsfrågor får utbildning i dataskyddslagstiftningen och vi rekommenderar att ni fortsätter uppmuntra medarbetare till att delta i våra dataskyddsutbildningar.

4. Finns det en rutin för att informera personuppgiftsansvarig myndighet om sitt ansvar enligt dataskyddslagstiftningen?

Delvis, information ges vid tillsättning av ny nämnd och sker på kommunledningsnivå. Rutin för förvaltningens information är under bearbetning.

Kommentarer:

Personuppgiftsansvarig myndighet behöver få information om sitt ansvar enligt dataskyddslagstiftningen och det behöver finnas en rutin för detta. Normalt sett är det ju inte personuppgiftsansvarig själv som utför dataskyddsarbetet, men personuppgiftsansvarig behöver känna till sin roll och sitt ansvar. Det är lämpligt att t ex lägga in det som ett informationsärende i årsplaneringen. Vi rekommenderar att information till personuppgiftsansvarig om sin roll och ansvar bör lämnas minst en gång per mandatperiod. Är det flera förtroendevalda som byts under mandatperioden bör information lämnas till nya förtroendevalda. En fördel med att informationen lämnas vid ett sammanträde är att det dokumenteras i protokoll och kan följas upp.

Det är bra att personuppgiftsansvarig får information om sin roll och sitt ansvar och vi rekommenderar att ni tar fram en rutin för att fånga upp denna fråga mer systematiskt.

5. Har personuppgiftsansvarig myndighet delegerat beslutanderätt för dataskyddsfrågor i sin delegationsordning?

Ja

Kommentarer:

Dataskyddsteamet har tagit fram en mall för delegation av dataskyddsfrågor som kan inkorporeras i den sammanhållna delegationsordningen för styrelsen eller nämnden. Att ha delegerat de ärenden som enligt dataskyddslagstiftningen kan komma att behöva fattas beslut om är ett effektivt sätt att jobba. Ärendetyperna blir synliga för både organisationen och för personuppgiftsansvarig och det finns en beredskap och planering när ärende uppstår.

Det är bra att ni har delegerat beslutanderätt för dataskyddsfrågor inom er verksamhet.

6. Vilka styrdokument gäller för er myndighet vad gäller dataskyddsfrågor?

Informationssäkerhetspolicy, omfattar informationssäkerhetsinstruktioner för förvaltning och användare.

Kommentarer:

Dataskyddsförordningen och annan dataskyddslagstiftning gäller, men organisationen behöver bestämma hur det ska genomföras lokalt genom egna styrdokument.

Det är bra att ni har tagit fram och beslutat om styrdokument för er verksamhet.

Registerförteckning

Varje personuppgiftsansvarig (PUA) ska föra ett register över behandlingar som utförs under dess ansvar. Registret ska bland annat innehålla kontaktuppgifter till PUA och dataskyddsombud, ändamålen med behandlingen, typer av registrerade och kategorier av personuppgifter, gallringsfrister och säkerhetsåtgärder.

7. Har ni upprättat registerförteckning enligt art. 30 GDPR?

Delvis, är under revidering.

Kommentarer

Att upprätta registerförteckning över behandling av personuppgifter är ett grundläggande krav på personuppgiftsansvarig. Det är normalt sett inte personuppgiftsansvarig själv som gör förteckningen, men det är personuppgiftsansvarig som ansvarar för att det blir gjort och för att det finns resurser som gör arbetet.

Det är bra att ni påbörjat arbetet med att gå igenom era personuppgiftsbehandlingar och förtecknat dem i register, men ni behöver lägga ytterligare resurser för att slutföra arbetet.

8. Har ni rutiner för arbetet med registerförteckningen?

Delvis, vid införskaffande av nya system/program etc ska det upprättas enligt informationssäkerhetspolicy men finns inget för tidigare gjorda registreringar.

Kommentarer:

Det är viktigt att organisationen har bestämt hur arbetet med registerförteckningen ska gå till genom att anta egna rutiner. Det kan gälla t ex vilken mall eller systemstöd som ska användas för registerförteckning, men även för att hålla registerförteckningen aktuell.

Det är bra att ni arbetar med registerförteckning, men för att säkerställa processen bör ni ta fram rutiner för arbetet med registerförteckningarna.

9. Får er myndighet information om aktuella registerförteckning?

Ja, från egna förvaltningen ja, genom avisering från system då något läggs till. I övrigt får GDPR-samordnare leta rätt på detta i systemet för registerförteckningar om det gäller kommunövergripande.

Kommentarer:

Personuppgiftsansvarig ansvarar för att registerförteckningen hålls aktuella och behöver därför få regelbunden information om statusen. Informationen bör lämnas vid sammanträde så att informationen dokumenteras i protokoll och kan följas upp. Det är lämpligt med information ungefär en gång per år.

Det är bra att ni ger regelbunden information om aktuell registerförteckning till personuppgiftsansvarig.

Tredjelsöverföring

Det finns en allmän princip i art. 44 GDPR om att överföring av personuppgifter till tredje land (utanför EU/EES) eller en internationell organisation bara få ske om PUA /PUB uppfyller villkoren i GDPR. Annars är det förbjudet att föra personuppgifter utanför EU/EES.

Personuppgifter får överföras till tredjeland eller internationell organisation om EU-kommissionen har beslutat att mottagaren kan säkerställa en adekvat skyddsnivå (art. 45). Vidare finns det användande av EU-kommissionens standardavtalsklausuler enligt art. 46, bindande företagsbestämmelser enligt art. 47 eller undantag i särskilda situationer enligt art. 49. Vid genomgång av tredjelsöverföringarna behöver man dokumentera i registerförteckningen vilket rättsligt stöd (överföringsmekanism) som används.

Den 10 juli 2023 tog EU-kommissionen ett beslut som innebär att USA har adekvat skyddsnivå. Beslutet innebär att det är lagligt att föra över personuppgifter till USA under förutsättning att mottagaren är ansluten till Data Privacy Framework List. Amerikanska företag kan ansluta sig till Data Privacy Framework List och åtar sig då att följa ett antal krav vad gäller dataskydd. En överföring av personuppgifter till ett område som har adekvat skyddsnivå är lagligt och kräver inget särskilt tillstånd eller särskilda skyddsåtgärder.

10. Har ni med anledning av Schrems II-domen gått igenom och fastställt vilka behandlingar hos er som innebär tredjelsöverföring?

Delvis, är under revidering och åtgärdas. De huvudsakliga verksamhetssystemen har kontrollerats.

Kommentarer:

Den 16 juli 2020 meddelade EU-domstolen en dom i det så kallade Schrems II-målet. EU-domstolen slår fast att Privacy Shield-avtalet mellan EU och USA inte ger ett tillräckligt skydd för personuppgifter när dessa förs över till USA och ogiltigförklarades därför.

Dataskyddsteamet tog fram en vägledning med anledning av Schrems II-domen och även den europeiska dataskyddsstyrelsen (EDPB) tog fram vägledning. Nästan exakt två efter Schrems II-domen har EU-kommissionen nu beslutat att USA har adekvat skyddsnivå.

Vad behöver man som organisation göra med anledning av beslutet om adekvat skyddsnivå för USA?

Vi rekommenderar att man fortsätter kartlägga tredjelsöverföringar.

Gå igenom avtal med leverantörer, PUB-avtal mm för att se om personuppgiftsbehandlingen innebär tredjelandsöverföring. Kontrollera om mottagaren av personuppgifter finns med på listan över områden som har adekvat skyddsnivå.

Gäller det USA, kontrollera om mottagaren finns med på Data Privacy Framework List. Finns mottagaren med på Data Privacy Framework List är tredjelandsöverföringen laglig.

Dokumentera resultatet av kartläggningen, gärna i registerförteckningen.

11. Har ni kartlagt vilka risker som finns med anledning av tredjelandsöverföringen?

Delvis, där risk- och konsekvensbedömning gjorts.

Kommentarer:

En överföring av personuppgifter till ett område som har adekvat skyddsnivå är laglig och kräver inget särskilt tillstånd eller särskilda skyddsåtgärder. Men det kan ändå finnas risker och som dataskyddsombud rekommenderar vi att ni kartlägger risker även vad gäller överföring av personuppgifter till områden som har adekvat skyddsnivå. En risk som vi redan ser vad gäller Data Privacy Framework är att regelverket förmodligen kommer att prövas rättsligt och det finns risk att beslutet om adekvat skyddsnivå för USA upphävs. Det kan vara bra att ha med alternativa lösningar i den långsiktiga planeringen.

Använder man sig av standardavtalsklausuler som rättsligt stöd för att göra tredjelandsöverföringar behöver man kartlägga vilka risker som finns och sedan göra en konsekvensbedömning enligt art. 35 GDPR. Olika skyddsåtgärder kan bli nödvändiga att genomföra. Skyddsåtgärder kan vara tekniska, organisatoriska eller beroende på avtalsvillkor.

Det är bra att ni har påbörjat arbetet med att kartlägga riskerna med tredjelandsöverföringen. En konsekvensbedömning behöver också göras enligt art. 35 GDPR. Vi rekommenderar att ni slutför arbetet och genomför de åtgärder ni har kommit fram till.

Vi rekommenderar att ni kartlägger risker med tredjelandsöverföring utifrån de nya förutsättningarna.

De registrerades rättigheter

Enligt art 12 GDPR ska den personuppgiftsansvarige vidta lämpliga åtgärder för att till de registrerade tillhandahålla all information som avses i art 13 och 14 samt all kommunikation enligt art 15-22 och 34.

Informationen ska bland annat vara begriplig, klar och tydlig, särskilt den informationen som är riktad mot barn.

De viktigaste rättigheterna är:

- Få information om sina rättigheter – art 12
- Få tillgång till sina personuppgifter – art 15
- Få felaktiga personuppgifter rättade – art 16
- Få sina personuppgifter raderade (sällan hos myndigheter) – art 17
- Invända mot att personuppgifter används för t ex direktmarknadsföring – art 18
- Få information om vidtagen rättelse eller radering – art 19
- Rätt att flytta personuppgifterna (dataportabilitet) – art 20

12. Har ni rutiner för att hantera de registrerades rättigheter?

Ja, Sydarkiveras rutin för hantering av registrerades rättigheter.

Kommentarer

Den registrerade, det vill säga den vars personuppgifter behandlas, har ett antal rättigheter enligt dataskyddsförordningen (GDPR). Personuppgiftsansvariga (PUA) har ett ansvar för att ha rutiner på plats för att kunna lämna information och kunna handlägga dessa rättigheter när någon begär det.

Under våren 2022 tog dataskyddsteamet fram riktlinjer för hantering av registrerades rättigheter där det finns mallar för beslut och rutiner för samtliga rättigheter.

Det är bra att ni har rutiner för att handlägga de registrerades rättigheter enligt GDPR.

13. Var informerar ni någonstans om de registrerades rättigheter?

Webbplats, intranät, blanketter och E-tjänster.

Kommentarer

Det är bra att ha information om de registrerades rättigheter på många ställen så att informationen har bra förutsättningar för att nå fram.

Man kan välja att informera i olika skikt beroende på vilket sätt man informerar på. Ibland kan det vara lämpligt att informera mycket kort och hänvisa till exempelvis hemsida för mer information. När det gäller information behöver man också tänka på att annan lagstiftning också ställer krav på informationen, t ex service och tillgänglighet för alla.

Personuppgiftsbiträden

Ett personuppgiftsbiträde kan vara en fysisk eller juridisk person, offentlig myndighet eller annat organ som behandlar personuppgifter för den personuppgiftsansvariges räkning. Personuppgiftsbiträde förkortas ofta PUB.

Personuppgiftsansvarig ska endast anlita biträden som ger tillräckliga garantier om att behandlingen av personuppgifter sker på ett sådant sätt att de uppfyller kraven i GDPR. När uppgifter behandlas av ett personuppgiftsbiträde ska hanteringen regleras genom ett s k PUB-avtal.

14. Anlitar ni personuppgiftsbiträden och har ni ingått PUB- avtal med instruktioner enligt art 28 GDPR?

Ja, vi anlitar personuppgiftsbiträden och vi har avtal med samtliga biträden.

Kommentarer:

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har tagit fram mallar för PUB-avtal och instruktioner. Vi rekommenderar att alla använder sig av dessa mallar och tar fram förslag till PUB-avtal och instruktioner utifrån dessa mallar. Äldre PUB-avtal kan behöva en genomgång, men de är inte ogiltiga pga att de hänvisar till PuL i stället för GDPR. Men vi rekommenderar att gärna gå igenom äldre PUB-avtal och ta fram förnyade avtal.

Det är mycket viktigt att ha PUB-avtal med relevanta, tydliga och korrekta instruktioner. Om ett biträde inte får tillräckligt tydliga instruktioner om hur behandling får ske eller inte alls tar fram instruktioner faller ansvaret för dessa fel tillbaka på personuppgiftsansvarig.

En del systemleverantörer använder sig i stället av standardvillkor som vid behov ensidigt kan ändras av leverantören. Det är svårt att praktiskt få till regelrätta PUB-avtal med instruktioner med sådana leverantörer. Det kan också vara svårt att få till PUB-avtal med leverantörer av appar och sociala medier. Ett sätt att hantera det är att i möjligast mån undvika sådana leverantörer. Anser ni att ni ändå måste anlita en sådan leverantör rekommenderar vi att ni ställer frågor om personuppgiftsbehandlingen, framför era synpunkter och krav och dokumenterar leverantörens svar. Men det är ni som personuppgiftsansvarig som står risken om man står utan PUB-avtal.

Det är mycket bra att ni har PUB-avtal med samtliga biträden, men gör gärna regelbunden kontroll av aktualiteten av PUB-avtal och dess instruktioner.

15. Har ni rutiner för framtagande av PUB-avtal med instruktioner?

Ja, beslut finns i kommunen om att använda SKRs mall för detta.

Kommentarer:

Att ha bra PUB-avtal med instruktioner är viktigt för att kunna styra hur biträdet får behandla era personuppgifter. Det är viktigt att man inom organisationen har bestämt hur arbetet med PUB-avtal ska gå till i form av rutiner.

Det är bra att ni har rutiner för framtagande av PUB-avtal.

Konsekvensbedömning enligt art. 35 GDPR

Om en typ av behandling sannolikt leder till en hög risk för fysiska personers rättigheter och friheter ska PUA före behandlingen göra en bedömning av den planerade behandlingens konsekvenser för skyddet av personuppgifter.

Nya system innebär ofta nya tekniska möjligheter och införskaffande av nya system i verksamheten är ofta ett tillfälle då konsekvensbedömning behöver göras. För att få fram olika perspektiv och ta vara på kunskap som finns i organisationen är det bra att det finns en utsedd grupp med olika kompetenser som utför konsekvensbedömningen.

16. Har ni rutiner för genomförande av konsekvensbedömningar?

Ja

Kommentarer:

Om man inte har en rutin för konsekvensbedömning kan det bli osäkert vem som ska göra vad innan man påbörjar en ny behandling. Eller man kanske helt missar att göra en konsekvensbedömning om man inte har en känd rutin. Med hjälp av denna rutin kan den personuppgiftsansvarige enklare bedöma vilka behandlingar som innebär en särskilt stor risk för personers fri- och rättigheter.

Det är bra att ni har en rutin för konsekvensbedömning.

17. Gör ni konsekvensbedömningar om behandlingen sannolikt leder till hög risk för fysiska personers rättigheter innan en ny behandling påbörjas?

Ja

Kommentarer:

Det är viktigt att konsekvent göra konsekvensbedömning när en ny behandling sannolikt leder till hög risk. Dels är på grund av att det är ett krav enligt art. 35 GDPR, men också för att det leder till högre kvalitet i verksamheten när man konstaterar risker, konsekvenser och åtgärder för att minimera riskerna.

IMY har tagit fram en förteckning över när en konsekvensbedömning ska göras och vi rekommenderar att man tar del av den och följer IMY:s rekommendationer.

Det är bra att ni gör konsekvensbedömning när en ny behandling sannolikt leder till hög risk. Vi rekommenderar att ni fortsätter med detta arbete.

18. Vilka tjänstepersoner är utsedda att utföra era konsekvensbedömningar?

Dataskyddssamordnaren och systemförvaltare.

Kommentarer:

När man jobbar med dataskyddsfrågor och riskarbete är det en fördel att ha med personer med olika kompetenser och erfarenheter för att få fram så många bra perspektiv och bedömningar som möjligt.

Personuppgiftsincidenter

En personuppgiftsincident är en säkerhetsincident som kan innebära risker för människors friheter och rättigheter. Riskerna kan innebära att någon förlorar kontrollen över sina uppgifter eller att rättigheterna inskränks. En personuppgiftsincident kan få allvarliga konsekvenser för enskilda.

En personuppgiftsincident som inte hanteras på rätt sätt kan också påverka tilltron till den organisation som behandlar personuppgifter. Allvarliga incidenter kan också leda till att Integritetsskyddsmyndigheten inleder granskning med sanktionsavgift som följd.

19. Har ni rutiner för hantering av personuppgiftsincidenter med fastställd ansvarsfördelning?

Ja

Kommentarer:

När en personuppgiftsincident inträffar blir det ofta en allmän oro på en arbetsplats. Finns inte rutiner med fastställd ansvarsfördelning kan det bli svårt att agera på ett snabbt och effektivt sätt. Risken ökar för att personers fri- och rättigheter påverkas. Uppgift om vem som har befogenhet att anmäla personuppgiftsincident och vem som har uppdrag att dokumentera personuppgiftsincidenter bör finnas med i rutinerna. Dataskyddsteamet har tagit fram mallar för hantering av personuppgiftsincidenter som man kan utgå ifrån.

Det är bra att ni har rutin för hantering av personuppgiftsincidenter med fastställd ansvarsfördelning för att få en snabb och effektiv hantering av personuppgiftsincidenter.

20. Hur informeras personal om rutiner för personuppgiftsincidenthantering?

Intranät, arbetsplatsträff och vid introduktion av nyanställda.

Kommentarer:

När en personuppgiftsincident inträffar blir det ofta en allmän oro och osäkerhet på arbetsplatsen. Det är bra och nödvändigt att se till att alla anställda känner till vad som ska göras om en personuppgiftsincident inträffar. Därför är det viktigt att alla i personalen känner till att det finns rutiner som ska användas. Det är bra att ni informerar all personal om rutiner för hantering av personuppgiftsincidenter på arbetsplatsträffar, intranät och liknande.

21. Får personuppgiftsansvarig information om inträffade personuppgiftsincidenter?

Ja, GDPR samordnare upprättar årligen en rapport med ett sammandrag av det gångna årets personuppgiftsincidenter och Sydarkiveras årliga rapport med eventuella förslag på åtgärder utifrån den. Rapporten tillställs nämnden varje år på februarinämnden. Därutöver ska förvaltningschef respektive avdelnings- och enhetschefer vid vart tillfälle skyndsamt informera nämnden om särskilt allvarliga incidenter och angrepp i dataskydd och informationssäkerheten.

Kommentarer:

Det är viktigt att den som är personuppgiftsansvarig får information om inträffade och dokumenterade personuppgiftsincidenter som har förekommit inom dennes ansvarsområde. Särskilt viktigt är det att personuppgiftsansvarig får information om anmälda personuppgiftsincidenter, men de behöver också få samlad information om dokumenterade incidenter oavsett om de är anmälda eller ej. Detta för att bedöma åtgärder som behöver göras. Det är den som är personuppgiftsansvarig som har hela ansvaret för de personuppgiftsbehandlingar som görs inom verksamheten.

Det är en nödvändighet för den som är personuppgiftsansvarig att känna till de inträffade och dokumenterade personuppgiftsincidenter som inträffar så det är bra att ni informerar om det.

Informationssäkerhet

Enligt art. 5 och art. 32 GDPR ska personuppgifter behandlas på ett säkert sätt. PUA ska vidta säkerhetsåtgärder som säkerställer lämplig säkerhet för personuppgifterna, inbegripet skydd mot obehörig eller otillåten behandling och mot förlust, förstöring eller skada genom olyckshändelse. Detta ska göras med användning av lämpliga tekniska eller organisatoriska åtgärder (integritet och konfidentialitet).

22. Informationssäkerhetsklassar ni den informationen som er myndighet hanterar?

Ja, all information som hanteras är av sträng sekretess enligt 26 kap 1 § OSL.

Kommentarer:

Att informationssäkerhetsklassa sin information är en viktig del av informationssäkerhetsarbetet. Klassning görs för att organisationen ska få en bild av vilken information myndigheterna hanterar, hur känslig den är och hur den bör hanteras och förvaltas. Varje myndighet bör klassificera all sin information.

Det är bra att ni informationssäkerhetsklassar er information.

23. Har ni fastställda roller runt systemförvaltning (dvs systemägare, systemförvaltare, driftansvar) hos er?

Ja, inom vår myndighet

Kommentarer:

Att ha fastställda roller för systemförvaltning är en viktig del i att ha ordning och reda i sin förvaltning.

Det är bra att ni har fastställda roller.

Frågor om GDPR i samband med upphandling

I samband med upphandling behöver man ta upp frågor om dataskydd. Är det en tjänst som ska upphandlas är det viktigt att man vet vilka roller parterna får. Innebär tjänsten att utföraren blir personuppgiftsbiträde eller blir utföraren personuppgiftsansvarig? I samband med att organisationen ska skaffa nya system är det bra att tänka igenom så att det ställs krav i upphandlingsunderlaget även på frågor som rör dataskydd. Vid upphandling är det viktigt att adekvata krav på val av säkerhetslösningar, behörighetskontroller, överföringsteknik, lagringstjänster mm ställs. Många myndigheter anlitar upphandlingscentraler som sköter upphandlingarna åt myndigheterna och även där behöver myndigheterna säkerställa att dataskyddsfrågorna beaktas

24. Beaktas dataskyddsfrågor i samband med upphandling?

Ja

Kommentarer:

I samband med upphandling är det många saker att ta ställning till och dataskydds-frågorna behöver beaktas redan på detta stadium.

Det är också viktigt att man har olika roller klara för sig. Den upphandlande organisationen är ofta personuppgiftsansvarig och leverantören är ofta biträde. Vid upphandling måste ansvar, roller och villkor för personuppgiftsbehandlingen framgå redan av upphandlingsdokumenten, bland annat genom krav på anbudsgivarna, krav på tjänsten och genom särskilda kontraktsvillkor.

Ofta krävs samverkan mellan olika funktioner hos den upphandlande myndigheten. Funktioner som bör involveras är IT-säkerhetsansvariga, jurister och dataskyddssamordnare. Dataskyddsombudet kan också tillfrågas för vägledning.

På Upphandlingsmyndighetens hemsida finns bra information om vad man kan tänka på vid GDPR och upphandling.

Det är bra att dataskyddsfrågor beaktas hos er i samband med upphandling.

25. Tar ni fram förslag till PUB-avtal med instruktioner som en del av upphandlingsunderlaget i samband med upphandling?

Delvis, PUB-avtal skrivs enligt SKRs mall och instruktioner tas fram med hjälp av checklista och digitaliseringsavdelningen.

Kommentar:

Det är bra att ha förslag till personuppgiftsbiträdesavtal med instruktioner som en del av upphandlingsunderlaget för då vet leverantören vad det är som ni förväntar er. Om man inte har med förslag till PUB-avtal och instruktioner kan det lätt bli så att man hamnar i underläge gentemot leverantören och har svårt att med framgång hävda sina krav.

Det är bra att ni har påbörjat arbetet med att ta fram förslag till PUB-avtal med instruktioner som en del av upphandlingsunderlaget. Vi rekommenderar att ni inför det som rutin.

Beslutsstatistik – orsak till försörjningsstöd

Orsak	Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Arbetar deltid ofriv otillräcklig inkomst	13	16	7	17	25	10	17	14				
Varav 18-24 år	0	0	0	0	1	1	0	0				
Arbetar deltid ofriv väntar inkomst	1	0	3	3	3	11	0	4				
Varav 18-24 år	1	0	1	0	0	2	0	2				
Arbetar heltid otillräcklig inkomst	1	13	11	7	8	11	2	5				
Varav 18-24 år	0	2	1	0	0	0	0	0				
Arbetar heltid väntar inkomst	5	2	6	5	13	15	6	2				
Varav 18-24 år	0	1	0	0	1	2	2	0				
Arbetslös ingen ersättning/stöd	180	185	234	225	225	191	188	155				
Varav 18-24 år	0	0	0	0	0	0	0	0				
Arbetslös otillräcklig ersättning/stöd	156	162	173	143	176	128	117	114				
Varav 18-24 år	0	0	0	0	0	0	0	0				
Arbetslös väntar på ersättning/stöd	9	0	9	0	6	1	1	3				
Varav 18-24 år	0	0	0	0	0	0	0	0				
Arbetshinder, sociala skäl	127	139	159	133	178	213	80	152				
Varav 18-24 år	23	23	25	31	31	52	11	26				
Arbetshinder, sociala skäl, beroendeproblematik	29	39	45	29	36	53	30	44				
Varav 18-24 år	6	3	8	5	7	7	2	2				
Arbetshinder, sociala skäl, insats kan ej erb.	27	14	15	21	24	24	8	30				
Varav 18-24 år	0	1	0	0	0	0	0	0				
Arbetshinder, sociala skäl, våld i nära relation	6	3	3	4	3	1	0	6				
Varav 18-24 år	0	2	0	0	0	0	0	4				
Ensam ungdomar (18-20 år, gymn studerande)	0	0	0	0	0	0	0	0				
Varav 18-24 år	0	0	0	0	0	0	0	0				
Föräldraledig otillr föräldrapenning	11	9	6	4	4	4	2	3				

													Sidan 2
Varav 18-24 år	0	3	1	0	1	1	2	1					
Föräldraledig väntar föräldrapenning	0	0	0	0	0	0	0	0					
Varav 18-24 år	0	0	0	0	0	0	0	0					
Ingen etableringsers. (prest. Förmåga <25%)	0	3	0	0	0	0	0	0					
Varav 18-24 år	0	0	0	0	0	0	0	0					
Otillräcklig etableringsersättning	2	8	10	1	9	3	3	3					
Varav 18-24 år	0	0	0	0	0	0	0	0					
Otillräcklig pension/ äldre försörjningsstöd	38	35	35	21	32	31	20	34					
Saknar barnomsorg	0	0	0	0	0	0	0	0					
Varav 18-24 år	0	0	0	0	0	0	0	0					
SFI	33	18	24	14	29	28	30	27					
Varav 18-24 år	0	0	0	0	0	0	0	0					
Sjuk- eller aktivers otillräcklig ers	7	17	8	13	10	11	9	10					
Varav 18-24 år	0	0	0	0	0	0	0	0					
Sjuk- eller aktivers väntar ers	5	8	6	5	9	8	4	9					
Varav 18-24 år	0	0	1	0	0	2	3	5					
Sjukskriven, läkarintyg, ingen sjukpenning	80	88	95	81	109	103	71	91					
Varav 18-24 år	5	13	8	3	6	11	6	8					
Sjukskriven, läkarintyg otillr sjukpenning	15	12	16	18	6	12	6	16					
Varav 18-24 år	1	1	1	1	1	5	0	2					
Sjukskriven, läkarintyg väntar sjukpenning	2	0	0	3	1	0	2	2					
Varav 18-24 år	0	0	0	2	1	0	0	0					
Studerar grundskolenivå	4	2	2	3	2	3	1	2					
Varav 18-24 år	0	0	0	0	0	0	0	0					
Studerar gymnasienivå	2	0	3	0	4	0	0	0					
Varav 18-24 år	0	0	0	3	0	0	0	0					
Utan försörjningshinder	1	0	0	0	3	1	0	0					
Varav 18-24 år	0	0	0	0	0	0	0	0					
Väntar på etableringsersättning	16	10	0	0	1	4	3	3					

Varav 18-24 år	0	0	0	0	0	0	0	0				
					0	0	0	0				Sidan 3
Väntar på pension/äldreförsörjningsstöd	1	0	2	4	5	0	0	1				
Varav 18-24 år	0	0	0	0	0	0	0	0				
Totalt antal beslut	771	783	872	757	921	866	600	730				
Varav 18-24 år	36	49	46	42	49	83	26	50				
Antal unika ärenden	372	369	404	370	408	353	284	340				
<i>varav kvinnor</i>	177	175	197	188	197	161	138	161				
<i>varav män</i>	195	193	207	182	211	192	146	179				
Antal unika ärendepersoner	535	554	551	517	559	469	421	464				
<i>varav kvinnor</i>	137	139	138	123	135	126	104	120				
<i>varav män</i>	98	101	101	88	108	88	72	96				

Beslut tagna 1-31/1

Statistik barn, unga och vuxna samt öppenvård 2023

Januari Februari Mars April Maj Juni Juli Augusti September Oktober November December

Aktualiseringar

Barn	197	250	322	248	297	254	125	220				
Vuxna	54	49	69	75	59	63	48	48				

Förlängning av utredning

Barn	3	0	0	0	1	0	0	0				
-------------	---	---	---	---	---	---	---	---	--	--	--	--

Nystartade utredningar

Barn	65	44	78	49	75	56	39	30				
Vuxna	18	18	21	22	22	21	19	19				

Pågående utredningar

Barn	285	258	239	238	270	279	237	201				
Vuxna	57	70	67	65	73	67	56	62				

Avslutade utredningar

Barn	66	93	51	40	31	78	63	29				
Vuxna	8	20	21	12	21	22	11	26				

Familjehemsplacerade <21 år SoL

Flickor	14	13	13	12	13	12	12	11				
Pojkar	20	20	20	23	21	21	23	22				

Vårdnadsöverflyttade

Flickor	7	8	9	10	11	12	12	12				
Pojkar	9	9	10	12	13	13	10	10				

Familjehemsplacerade < 21 år LVU

Flickor	15	19	17	22	17	16	16	13				
Pojkar	11	13	14	12	10	10	8	8				

Tillfälliga placeringar

Flickor	4	3	4	3	3	2	2	1				
Pojkar	1	0	0	2	2	3	3	3				

Barn HVB /SoL < 21 år

Flickor	0	1	2	1	0	0	0	0				
Pojkar	9	9	8	7	8	5	6	7				

Barn SIS < 21 år

Flickor	0	1	1	0	1	1	1	1				
Pojkar	0	1	1	1	2	0	0	0				

Barn HVB /LVU < 21 år

Flickor	0	2	2	2	1	1	2	2				
Pojkar	0	3	3	4	1	1	1	5				

Barn, Klivet SoL < 21 år

Stödboendet, 10 pl	8	8	9	9	9	11	11	9				
HVB-Kollektivet, 6 pl	5	6	6	6	6	6	7	6				

Barn, Klivet LVU <21 år

Kollektivet	0	0	0	0	0	0	1	1				
--------------------	---	---	---	---	---	---	---	---	--	--	--	--

Barn, Klivet JOUR <21 år

Kollektivet	0	0	0	0	0	0	0	0				
--------------------	---	---	---	---	---	---	---	---	--	--	--	--

Pågående insatser - Kontaktfamiljer/Komplementfamiljer/Kontaktpersoner

Flickor	14	14	13	16	15	14	13	14				
Pojkar	24	24	29	28	27	27	27	28				

Vuxna HVB/SOL

Kvinnor	7	6	6	7	8	6	6	8				
Män	8	14	14	14	14	8	9	10				

Vuxna LVM/SIS

Kvinnor	0	0	0	0	0	0	0	0				
Män	1	1	0	0	0	1	2	2				

Vuxna LVM Nystartade	0	2	2	1	4	3	2	6				
-----------------------------	---	---	---	---	---	---	---	---	--	--	--	--

Vuxna LVM Avslutade	0	0	0	0	0	0	0	0				
----------------------------	---	---	---	---	---	---	---	---	--	--	--	--

Vuxna familjehemsplacering

Kvinnor	0	0	0	0	0	0	0	0				
Män	2	1	1	0	0	0	0	0				

Familjerätten

Aktualiseringar	30	23	54	43	44	30	20	33				
------------------------	----	----	----	----	----	----	----	----	--	--	--	--

Pågående utredningar inklusive samarbetsamtal Tingsrätten	29	25	22	24	26	30	22	26				
--	----	----	----	----	----	----	----	----	--	--	--	--

Nystartade utredningar	11	3	9	9	7	11	0	4				
-------------------------------	----	---	---	---	---	----	---	---	--	--	--	--

Avslutade utredningar	7	11	6	5	6	6	0	3				
------------------------------	---	----	---	---	---	---	---	---	--	--	--	--

Skrivna avtal, vårdnad, boende och umgänge	0	1	0	1	0	0	0	0				
---	---	---	---	---	---	---	---	---	--	--	--	--

Statistik barn, unga och vuxna samt öppenvård 2022

Januari Februari Mars April Maj Juni Juli Augusti September Oktober November December

Aktualiseringar

Barn	204	157	269	172	204	198	171	187	208	254	240	230
Vuxna	43	42	61	34	60	53	56	51	33	40	44	49

Förlängning av utredning

Barn	0	0	0	1	0	0	0	1	1	0	1	0
-------------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Nystartade utredningar

Barn	64	55	44	67	54	63	62	65	59	87	56	66
Vuxna	11	23	14	11	14	9	15	11	9	7	11	20

Pågående utredningar

Barn	348	328	323	308	293	277	271	277	280	310	304	298
Vuxna	44	55	50	40	50	53	60	56	54	47	47	44

Avslutade utredningar

Barn	70	43	78	59	76	69	54	54	56	61	66	76
Vuxna	12	16	20	6	8	10	13	3	10	12	13	5

Familjehemsplacerade <21 år SoL

Flickor	15	17	14	14	12	13	12	9	9	9	10	12
Pojkar	28	26	25	21	25	24	25	25	20	19	19	18

Vårdnadsöverflyttade

Flickor	10	10	9	9	9	7	7	7	7	8	7	7
Pojkar	10	10	10	9	9	9	7	7	7	6	10	10

Pågående insatser - Kontaktfamiljer/Komplementfamiljer/Kontaktpersoner

Flickor	19	21	19	18	19	14	15	15	11	11	12	11
Pojkar	31	34	36	35	34	31	30	26	15	22	21	25

Vuxna HVB/SOL

Kvinnor	5	5	6	4	3	3	2	5	5	5	7	6
Män	12	15	14	11	12	13	7	16	15	14	14	7

Vuxna LVM/SIS

Kvinnor	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Män	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1

Vuxna LVM Nystartade	0	1	1	4	3	3	2	1	0	0	0	3
-----------------------------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Vuxna LVM Avslutade	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
----------------------------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Vuxna familjehemsplacering

Kvinnor	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Män	2	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Familjerätten

Aktualiseringar	48	39	47	35	31	49	32	62	68	51	47	22
------------------------	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

Påg. Utredningar inkl. samarbet	25	32	35	33	35	49	35	47	45	42	40	27
--	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

Påg. samarbetsamtal exl. Tings	11	11	13	13	9							
---------------------------------------	----	----	----	----	---	--	--	--	--	--	--	--

Nystartade utredningar	6	8	9	8	10	20	7	24	16	18	11	5
-------------------------------	---	---	---	---	----	----	---	----	----	----	----	---

Avslutade utredningar	5	8	11	5	7	21	12	18	21	14	18	5
------------------------------	---	---	----	---	---	----	----	----	----	----	----	---

Skrivna Avtal, vårdnad, boende	2	0	1	0	0	1	2	1	7	1	4	1
---------------------------------------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

<i>Dödsboanmälningar</i>	8	3	?	5	1		3	2				
--------------------------	---	---	---	---	---	--	---	---	--	--	--	--

Statistik försörjningsstöd 2023

	Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti	September	Oktober	November	December	Ackumulerade uppgifter
Totalt antal hushåll försörjningsstöd	563	572	582	567	547	558	531	547					
Antal barn som ingår i försörjningsstöd	474	469	471	467	422	433	426	421					
Varav 18-24år	87	91	96	120	90	91	88	93					
Varav antal med utbet. under månaden	399	399	433	399	435	422	396	387					
Män	214	207	228	200	230	223	212	206					
Kvinnor	185	192	205	199	205	199	184	181					
Varav 18-24år	57	57	69	58	69	71	64	63					
Män	30	30	37	30	41	41	38	34					
Kvinnor	27	27	32	28	28	30	26	29					
Avslutade ärenden	22	30	47	48	30	53	17	44					
Varav 18-24år	5	4	9	11	5	9	1	6					
Aktualiseringar	106	71	100	55	80	75	90	95					
Startade utredningar	40	30	38	26	29	39	25	34					
Varav 18-24år	10	7	4	5	9	8	4	6					
Utbetalt försörjningsstöd under månaden	3 761 435	3 862 757	3 666 198	3 569 652	4 233 520	3 715 249	3 885 997	3 423 152					30 117 960
Genomsnitt per hushåll	9 427	9 681	8 467	8 946	9 732	8 804	9 813	8 845	#DIVISION/0!	#DIVISION/0!	#DIVISION/0!	#DIVISION/0!	

Samtliga ärendetyper (Förs. stöd, 2:a handskontr. Egna medel)	668	579	589	661	640	651	620	553					
--	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	--	--	--	--	--

Dödsbo

Statistik försörjningsstöd 2022

	Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti	September	Oktober	November	December	Akkumulerade uppgifter
Totalt antal hushåll försörjningsstöd	650	640	636	617	622	615	618	622	601	561	645	557	
Antal barn som ingår i försörjningsstöd	630	612	629	596	588	584	574	578	536	512	484	461	
Varav 18-24år	109	105	101	97	96	102	100	96	93	84	79	88	
Varav antal med utbet. under månaden	430	412	455	426	434	444	407	407	401	374	394	414	
Män	234	219	239	227	223	230	219	218	212	193	211	221	
Kvinnor	196	193	216	199	211	214	188	189	189	181	183	193	
Varav 18-24år	67	60	68	62	64	67	62	58	56	59	56	61	
Män	33	29	32	29	31	45	31	29	33	34	31	34	
Kvinnor	34	31	36	33	33	22	31	29	23	25	25	27	
Avslutade ärenden	43	48	53	33	45	26	25	56	82	49	24	36	
Varav 18-24år	12	15	10	8	5	6	7	10	14	8	2	9	
Aktualiseringar	107	105	95	89	87	85	70	70	83	93	102	97	
Startade utredningar	35	30	38	33	34	36	26	22	32	39	30	36	
Varav 18-24år	6	11	12	2	9	12	3	3	8	6	3	12	
Utbetalt försörjningsstöd under månaden	3 570 891	3 807 596	4 368 131	3 634 873,98	3 946 894	3 625 690	3 544 606	3 438 051	3 600 278	3 034 461	3 218 756	3 901 059	43 691 287
Genomsnitt per hushåll	8 304	9 242	9 600	8 533	9 094	8 166	8 709	8 447	8 978	8 114	8 169	9 423	
Samtliga ärendetyper (Förs. stöd, 2:a handskontr. Egna medel)	660	649	644	717	722	623	720	723	609	568	552	661	

Vår handläggare
Matilda Johansson

Handläggare telefon
0150-570 18

Mottagare:
Socialnämnden
Handläggare e-post
Matilda.Johansson2@katrineholm.se

Anmälan av delegationsbeslut

Förvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden godkänner redovisningen av delegationsbeslut.

Sammanfattning av ärendet

Nedan redovisas beslut som har fattats med stöd av gällande delegation på socialnämndens vägnar:

SOCN Del/2023 § 3 – Revidering av delegationsordningen – Byte av titel från avdelningschef till verksamhetschef

Vår handläggare
Matilda Johansson

Handläggare telefon
0150-570 18

Mottagare:

Socialnämnden

Handläggare e-post
Matilda.Johansson2@katrineholm.se

Meddelanden

Förvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden lägger meddelandena till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Utdrag ur socialnämndens diarium över handlingar för perioden 2023-08-22 - 2023-09-15.

Kommunstyrelsen

KS § 165 Sammanträdesdagar 2024 kommunfullmäktige och kommunstyrelsen